

Uchwała Nr XXVIII/319/2004
Rady Miasta Nowego Sącza
z dnia 27 kwietnia 2004r.

w sprawie: uchwalenia „Strategii rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013”.

Na podstawie art. 6 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym [t.j. Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.], Rada Miasta Nowego Sącza, na wniosek Prezydenta Miasta, postanawia co następuje.

§ 1.

Uchwała się „Strategię rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013” w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
(-) Grzegorz Dobosz

Strategia Rozwoju Nowego Sącza

NA LATA 2004 - 2013

Recenzenci

Prof. dr hab. Tadeusz Kudłacz

*Katedra Gospodarki Regionalnej
Akademia Ekonomiczna w Krakowie*

Prof. AE dr hab. Teresa Żabińska

*Katedra Polityki Rynkowej i Zarządzania Marketingowego
Akademia Ekonomiczna w Katowicach*

Zespół redakcyjny

Tomasz Cholewa

Ludomir Krawiński

Marek Reichel

Spis treści:

<i>I. Diagnoza stanu istniejącego</i>	6
1.1. Analiza profilu społeczno – gospodarczego Nowego Sącza na tle województwa małopolskiego i kraju.	6
1.2. Analiza porównawcza wybranych miast posiadających status powiatów grodzkich.	46
1.3. Analiza SWOT (silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń)	74
1.4. Podsumowanie	78
<i>Wizja Miasta</i>	80
<i>II. Obszary (pola) strategicznego rozwoju</i>	81
1. Obszar I – EDUKACJA	81
2. Obszar II – PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	90
3. Obszar III – TURYSTYKA, SPORT, REKREACJA i KULTURA	97
4. Obszar IV – ZAGOSPODAROWANIE INFRASTRUKTURALNE	105
<i>III. Zasady planowania, wdrażania i monitoringu Strategii Rozwoju Nowego Sącza</i>	128
Schematy	132
<i>Podsumowanie</i>	170
<i>Bibliografia:</i>	172
<i>Załączniki</i>	173

Wprowadzenie

Potrzebą chwili jest konieczność stworzenia wieloletniej strategii rozwojowej Nowego Sącza, jako podstawowego dokumentu planistycznego, kreującego wizję miasta, a zarazem wytyczającego podstawowe kierunki jego rozwoju, będącego swoistym przewodnikiem po celach i metodach ich realizacji. Powinien to być fundamentalny dokument określający w perspektywie najbliższych 10 lat miejsce miasta w regionie i Polsce.

Jednocześnie strategia dla Nowego Sącza nie może stać się kolejnym dokumentem, który po uchwaleniu przez władze samorządowe kończy swój faktyczny byt. Nie może być również prostą kontynuacją Programu Rozwoju Gospodarczego Sądeckizyny, gdyż Program ten z jednej strony był już w samym zamyśle jego autorów przeznaczony dla obszarów i społeczności szerzej ujmowanych niż sama stolica regionu, z drugiej zaś, co należy uznać za jego największą wadę, nie miał żadnej mocy sprawczej. Proces planistyczny i legislacyjny przygotowywanej strategii ma być punktem wyjścia do jej pełnej realizacji (przeprowadzonej poprzez przyjęcie przez Radę Miasta procedury uchwalania planów inwestycyjnych i długoletniego planu inwestycyjnego) oraz systematycznego monitoringu. Prace przygotowawcze do realizacji strategii powinny, więc zostać zakończone nie z chwilą jej przyjęcia przez Radę Miasta Nowego Sącza, lecz w chwili zaakceptowania planów inwestycyjnych dla miasta, popartych zapewnieniem środków finansowych na ich realizację w budżetach miasta, rozpoczynając od budżetu na rok 2004.

Należy podkreślić, iż dokument musi stać się przedmiotem szerokich konsultacji społecznych w zakresie obszarów i celów strategicznych, w których uczestniczyć powinny wszystkie siły polityczne reprezentowane w Nowym Sączu, związki zawodowe, fundacje i stowarzyszenia społeczne, a także lokalni liderzy funkcjonujący w strukturach miejskich i osiedlowych. Tak szeroka dyskusja pozwoli mieć nadzieję na eliminację ewentualnych błędów nie tylko na etapie planowania przedsięwzięć rozwojowych, lecz także jej urzeczywistnienia, jak również, (co wydaje się rzeczą najistotniejszą) umożliwi utożsamienie się społeczności Nowego Sącza z celami strategii.

Filozofia związana z planowaniem, wdrażaniem i monitoringiem przygotowywanej strategii zakłada również, iż w chwili jej przyjęcia przez władze samorządowe stanie się zarazem podstawową wytyczną działań dla zespołu wdrażającego i monitorującego strategię, jak i najważniejszym dokumentem programowym dla wszystkich urzędników nowosądeckiego samorządu, od Prezydenta Miasta rozpoczynając. Powinnością i

obowiązkiem każdego pracownika samorządowego w naszym mieście od chwili przyjęcia strategii musi być nie tylko jej znajomość formalna, lecz także pełna akceptacja i realizacja zamierzeń w niej zawartych. Tylko pod takimi warunkami możliwa jest skuteczna realizacja zawartych w strategii programów i zadań, bez względu na obszary przedmiotowe, jakich potencjalnie mogłyby one dotyczyć.

Prezentowany Państwu dokument składa się z trzech podstawowych części: Pierwsza część jest analizą strategiczną miasta, zawierającą diagnozę obecnej sytuacji gospodarczej i społecznej Nowego Sącza wraz z analizą porównawczą badanego obiektu z innymi jednostkami o zbliżonym potencjale oraz syntetyczną ocenę silnych i mocnych stron miasta, jak i szans i zagrożeń jego rozwoju w formie analizy SWOT.

Część druga to deklaracja misji miasta oraz proponowane ogólne obszary (pola, kierunki) strategicznego rozwoju miasta. Ta część dokumentu w głównej mierze powinna stać się podstawą dalszych prac koncepcyjnych, decydujących zarówno o wyborze alternatywnych ścieżek rozwojowych, jak również metod ich realizacji.

Trzecia część jest propozycją sposobu planowania, realizacji oraz monitoringu strategii rozwoju, pokazującą zasady, w oparciu, o które strategia jest tworzona i realizowana.

W prezentowanym dokumencie strategii autorzy starali się zastosować podejście marketingowe, przyjmując, iż najważniejszym celem jest identyfikacja i zaspokajanie szeroko rozumianych potrzeb mieszkańców Nowego Sącza, potencjalnych inwestorów oraz turystów odwiedzających miasto. Dlatego też, w strategii bardzo mocno zaakcentowano konieczność kompleksowego monitoringu działań w niej ujętych, nie tylko przez użycie relatywnie szerokiego zestawu wskaźników monitorujących, lecz także poprzez wprowadzenie cyklicznych badań ankietowych, którymi będą objęci wszyscy „aktorzy” lokalnego rynku.

Przejawem podejścia marketingowego na etapie planowania dokumentu strategii jest też szeroka partycypacja społeczna w identyfikację celów i działań, poprzez pracę zespołów problemowych, jak i ogólne konsultacje z mieszkańcami miasta dotyczące całości zagadnień ujętych w przedstawianym planie strategicznym. Natomiast przyjęcie 10-letniej perspektywy jest efektem dopasowania Strategii Rozwoju Nowego Sącza do okresów programowania funkcjonujących w Unii Europejskiej, której Polska stanie się pełnoprawnym członkiem 1 maja 2004 roku. Przyjęcie obecnej strategii do roku 2013 pozwoli dostosować kolejny dokument strategiczny do następnego siedmioletniego okresu programowania przypadającego na lata 2014-2020.

I. Diagnoza stanu istniejącego

1.1. Analiza profilu społeczno – gospodarczego Nowego Sącza na tle województwa małopolskiego i kraju.

Rys historyczny

Nowy Sącz założony został 8 listopada 1292 r. przez Króla Wacława II Czeskiego. Przez miasto przebiegał Szlak Bursztynowy łączący Bałtyk z Dunajem oraz szlak koszycko-krakowski, co dawało ogromne możliwości rozwoju.

Nowy Sącz od XIV w. do XVI w. przekształcił się w jedno z większych miast Małopolski.

Od końca XVII w. do czasów zaboru obserwuje się regres w rozwoju miasta.

Budowa linii kolejowej w 1876 r. i usytuowanie w Nowym Sączu Warsztatów Kolejowych powoduje ponowny rozwój miasta.

W latach międzywojennych Nowy Sącz był miastem powiatowym. Ponowne ożywienie gospodarcze przypada na lata 1931-1938.

Po zakończeniu II wojny światowej, od 1945 r. miasto szybko dźwiga się ze zniszczeń.

W 1951 r. Nowy Sącz uzyskuje status miasta na prawach powiatu.

W roku 1958 na terenie miasta i powiatu utworzona zostaje specjalna strefa ekonomiczna zwana „eksperymentem sądeckim”, której powołanie przyczynia się nie tylko do rozwoju gospodarczego, ale również do rozwoju kulturalnego i turystycznego Nowego Sącza i regionu.

Po reformie administracyjnej w roku 1975 Nowy Sącz staje się stolicą województwa nowosądeckiego.

1 stycznia 1999 r., w wyniku reformy podziału administracyjnego kraju Nowy Sącz traci status miasta wojewódzkiego, lecz zyskuje status powiatu grodzkiego stając się również siedzibą Starostwa Powiatu Nowosądeckiego (ziemskiego). Przywrócono tym samym historyczną rangę miasta, które ponownie weszło w skład województwa małopolskiego.

Nowy Sącz nawiązał współpracę partnerską z takimi miastami jak: Kiskunhalas (Węgry), Netanya (Izrael), Presov (Słowacja), Schwerte (Niemcy), Stara Lubovna (Słowacja), Stryj (Ukraina), Troki (Litwa), Elbląg i Tarnów (Polska).

Położenie i cechy obszaru

Nowy Sącz położony jest w południowej Polsce, w południowo – wschodniej części województwa małopolskiego.

Powierzchnia miasta wynosi 5706 ha. W strukturze osadniczej Nowy Sącz stanowi miasto średniej wielkości.

Pod względem fizyczno - geograficznym miasto usytuowane jest na granicy Beskidów i Pogórza Karpackiego, zajmując w zasadniczej swej części Kotlinę Sądecką w widłach rzek Dunajec i Kamienica oraz stopniowo otaczające ją wzgórza, zaliczane do Pogórza Nawojowskiego i Ciężkowickiego. Obszar znajduje się w węźle hydrograficznym, u zbiegu dużych rzek, co wpływa na zasób wód powierzchniowych.

Największa z rzek- Dunajec na terenie Nowego Sącza przyjmuje wody Popradu, Kamienicy Nawojowskiej, Dąbrówki, Łubinki, Niskówki, Bieczyczanki. Charakterystyczna dla tych rzek jest zmienność przepływów i stanów wód.

Obszar miasta stanowi wycinek karpackiej przestrzeni ekologicznej poprzez powiązania obszarów rolno - leśnych, układających się pierścieniowo w południowej i południowo - wschodniej części miasta, z Beskidem Sądeckim i Beskidem Niskim.

Położenie na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo oraz w obszarze chronionego krajobrazu wpływa na atrakcyjność miasta. Walorem krajobrazowym Nowego Sącza są wzgórza zajmujące dużą część (ok. 37%) miasta, mające charakter leśny. Tereny leśne zajmują powierzchnię ok. 834 ha.

W Nowym Sączu mają swój początek lub przebiegają przez miasto szlaki turystyczne Beskidu Sądeckiego.

W różnych częściach miasta występują pomniki przyrody, od zespołów po pojedyncze okazy drzew, które znajdują się pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Kulturowo Nowy Sącz związany jest z obszarem Lachów Sądeckich (z ośrodkiem w Podegrodziu) i Górali Sądeckich, zamieszkujących tereny na południe i południowy - wschód od Nowego Sącza. Wiąże się to z usytuowaniem miasta w terenach cennych kulturowo.

Na terenie Nowego Sącza znajdują się zespoły i obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków objęte nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Charakterystyczna jest forma przestrzeni miejskiej z jej przejrzystością form historycznego rozwoju miasta.

Nowy Sącz położony jest na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych z zachodu na wschód (droga krajowa nr 28 Zator – Wadowice - Nowy Sącz – Medyka - granica państwa) i z południa na północ kraju (droga krajowa nr 75 Branice – Niepołomice – Brzesko

- Nowy Sącz - Krynica), stanowiąc ważny węzeł dróg krajowych międzyregionalnych.

Usytuowanie w odległości ok. 40 km od przejścia granicznego ze Słowacją dla międzynarodowego ruchu osobowego powoduje, iż Nowy Sącz jest miastem tranzytowym na trasie Kraków – Koszyce – Budapeszt (droga nr 87 prowadząca do przejścia granicznego w Mnišku n/Popradem). Ponadto w Nowym Sączu bierze początek droga o znaczeniu turystycznym Nowy Sącz-Nowy Targ.

Powiązania zewnętrzne, poza układem drogowym, zapewnia miastu układ kolejowy: linia Tarnów – Nowy Sącz – Muszyna – granica państwa (mało konkurencyjna ze względu na czas przejazdu) o znaczeniu państwowym prowadząca ruch międzynarodowy na południe Europy oraz linia Chabówka – Limanowa – Nowy Sącz o znaczeniu lokalnym (obecnie tracąca znacznie dla obsługi komunikacyjnej). Nowy Sącz posiada dwa lądowiska dla helikopterów: lądowisko sanitarne przy Bulwarze Narwiku i lądowisko Straży Granicznej na zapleczu SGL Carbon.

Potencjał demograficzny

Ludność miasta Nowego Sącza liczy ok. 85 tysięcy mieszkańców, z czego ok. 52% to kobiety (przy wskaźnikach dla kraju i województwa odpowiednio 51,4% i 51,3%). Miasto ma wyższy od średniej dla Polski i województwa odsetek osób młodych w wieku do 19 lat. Kształtuje się on na poziomie ok. 30% ogólnej populacji, gdy dla Małopolski wynosi on 28%, a dla całego kraju 27,5%.

Znacznie niższy od średniej krajowej i wojewódzkiej (kształtującej się na poziomie ok. 14,9%) jest odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, który wynosi zaledwie 12,4%. Przy porównywalnych wielkościach wskaźnika osób w wieku produkcyjnym do ogółu populacji (cały kraj: 64,3%; województwo: 60,6%; Nowy Sącz: 61,7%) oraz osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu populacji (cały kraj: 23,2%; województwo: 24,4%; Nowy Sącz: 25,9%) powoduje to, iż społeczeństwo miasta Nowego Sącza jest społeczeństwem relatywnie młodym.

Szczegółowe dane prezentują tab. 1, 2, 3

Tabela 1. Ludność Polski według płci i wieku w 2001 r.

wyszczególnienie	ogółem	mężczyźni	kobiety
Polska	38632453	18760788	19871665
0–4 lata	1920361	987764	932597
5–9	2612834	1185724	1127110
10–14	2786145	1429519	1356626
15–19	3322382	1693547	1628835
20–24	3217761	1636340	1581421
25–29	2954406	1501551	1452855
30–34	2486796	1268039	1218757
35–39	2506952	1265212	1241740
40–44	3012557	1507395	1505162
45–49	3159386	1559312	1600074
50–54	2754919	1336080	1418839
55–59	1711153	803352	907801
60–64	1654725	744827	909898
65–69	1596380	682583	913797
70–74	1409574	561258	848316
75–79	1013965	349375	664590
80–84	472379	153645	318734
85 lat i więcej	339778	95265	244513
wiek przedprodukcyjny	8970682	4598658	4372024
0–2 lata	1120201	576026	544175
3–6	1649544	848376	801168
7–14	4249595	2178605	2070990
15–17	1951342	995651	955691
wiek produkcyjny	24829695	12320004	12509691
18–64 lata mężczyźni	x	12320004	x
18–59 lat kobiety	x	x	12509691
wiek poprodukcyjny	5741974	1842126	3899848
65 lat i więcej mężczyźni	x	1842126	x
60 lat i więcej kobiety	x	x	3899848
kobiety w wieku rozrodczym 15–49 lat	10228844	x	10228844

Tabela 2. Ludność województwa małopolskiego według płci i wieku w 2001 r.

wyszczególnienie	ogółem	mężczyźni	kobiety
woj. małopolskie	3240928	1578176	1662752
0–4 lata	176527	90528	85999
5–9	207785	106587	101198
10–14	244420	125475	118945
15–19	277266	141432	135834
20–24	274413	139957	134456
25–29	249578	125792	123786
30–34	220001	112810	107191
35–39	216103	109626	106477
40–44	239171	120293	118878
45–49	238713	118224	120489
50–54	207029	100036	106993
55–59	143173	67261	75912
60–64	139083	63083	76000
65–69	137390	59337	78053
70–74	117958	47648	70310
75–79	84272	29660	54612
80–84	39726	12796	26930
85 lat i więcej	28320	7631	20689
wiek przedprodukcyjny	792202	406332	385870
0–2 lata	103662	53206	50456
3–6	149240	76620	72620
7–14	375830	192764	183066
15–17	163470	83742	79728
wiek produkcyjny	1965060	1014772	950288
18–64 lata mężczyźni	x	1014772	x
18–59 lat kobiety	x	x	950288
w tym mobilny	1313062	666168	646894
wiek poprodukcyjny	483666	157072	326594
65 lat i więcej mężczyźni	x	157072	x
60 lat i więcej kobiety	x	x	326594
kobiety w wieku rozrodczym 15–49	847111	x	847111

Tabela 3. Ludność Nowego Sącza według płci i wieku w 2001 r.

wyszczególnienie	ogółem	mężczyźni	kobiety
Nowy Sącz	84465	40521	43944
0–4 lata	4570	2357	2213
5–9	5440	2794	2646
10–14	6915	3524	3391
15–19	8425	4257	4168
20–24	7082	3587	3495
25–29	6358	3131	3227
30–34	5590	2775	2815
35–39	5731	2703	3028
40–44	6386	3128	3258
45–49	6368	2980	3388
50–54	5770	2630	3140
55–59	3818	1741	2077
60–64	3420	1521	1899
65–69	3053	1367	1686
70–74	2433	996	1437
75–79	1760	627	1133
80–84	790	242	548
85 lat i więcej	556	161	395
wiek przedprodukcyjny	21853	11154	10699
0–2 lata	2640	1324	1316
3–6	3952	2032	1920
7–14	10333	5319	5014
15–17	4928	2479	2449
wiek produkcyjny	52121	25974	26147
18–64 lata mężczyźni	x	25974	x
18–59 lat kobiety	x	x	26147
w tym mobilny	34644	17102	17542
wiek poprodukcyjny	10491	3393	7098
65 lat i więcej mężczyźni	x	3393	x
60 lat i więcej kobiety	x	x	7098
kobiety w wieku rozrodczym 15–49	23379	x	23379

Analizując powyższą problematykę należy zwrócić uwagę na korzystne wskaźniki określające prężność demograficzną, której wyrazem jest prawie dwukrotnie wyższa od średniej wojewódzkiej, a aż dwudziestokrotnie od średniej krajowej wielkość określająca przyrost naturalny ludności. Przy jednoczesnym wyższym od przeciętnego odsetku kobiet w wieku rozrodczym (53,2%), to kolejny pozytywny aspekt na mapie demograficznej miasta.

Tabela 4. Przyrost naturalny w 2001 r. i I kwartale 2002 r.

rok	miasto Nowy Sącz	województwo małopolskie	Polska	miasto Nowy Sącz	województwo małopolskie	Polska
	w liczbach bezwzględnych			na 1000 ludności		
2001	250	5183	4985	2,95	1,61	0,12
I kw. 2002	85	1114	x	4,01	1,38	x

x brak danych

Natomiast do zjawisk o charakterze niepokojącym należy zaliczyć ruchy migracyjne w badanej jednostce przestrzennej. Ujemne saldo migracji w roku 2001 oraz w I kwartale 2002 na tle lat poprzednich jest zjawiskiem wysoce niepokojącym, świadczącym o pogarszającej się kondycji społecznej i gospodarczej miasta.

Tabela 5. Migracje stałe w latach 1997-2002

lata	napływ	odpływ	saldo
1997	662	591	+71
1998	812	712	+100
1999	787	891	-104
2000	747	742	5
2001	584	808	-224
I kwartał 2002	145	208	-63

Problematyka społeczna

Podstawowym problemem społecznym miasta jest bezrobocie. Stopa bezrobocia w Nowym Sączu, która wynosi 17,2% jest niższa od średnie krajowej o 0,9 punktu

procentowego, lecz wyższa od wskaźnika charakteryzującego Małopolskę o 3,3 punktu (stan na koniec 2002 r.).

Tabela 6. Stopa bezrobocia w Nowym Sączu na tle powiatu, województwa i kraju.

miesiące	miasto Nowy Sącz		powiat nowosądecki		województwo małopolskie		Polska	
	2001	2002	2001	2002	2001	2002	2001	2002
Styczeń	14,0	17,3	20,3	23,1	12,7	14,5	15,7	18,1
Luty	14,2	17,5	20,8	23,1	12,9	14,6	15,9	18,2
Marzec	14,5	17,6	20,7	22,9	13,0	14,4	16,1	18,2
Kwiecień	14,4	17,2	20,7	22,2	13,0	14,1	16,0	17,9
Maj	14,2	16,8	20,3	21,3	12,8	13,4	15,9	17,3
Czerwiec	14,4	16,8	20,3	21,0	12,9	13,4	15,9	17,4
Lipiec	14,6	17,3	20,4	21,3	13,0	13,5	16,0	17,5
Sierpień	14,9	17,1	20,4	21,1	13,1	13,5	16,2	17,5
Wrzesień	15,0	17,2	20,6	21,3	13,2	13,5	16,3	17,6
Październik	15,0	16,8	20,9	21,3	13,2	13,5	16,4	17,5
Listopad	15,3	17,1	21,7	21,7	13,6	13,7	16,8	17,8
Grudzień	16,2	17,2	22,6	22,2	14,0	13,9	17,4	18,1

Pomimo tych nie odbiegających od wielkości przeciętnych wskaźników, których wielkość i dynamika jest w znacznym stopniu warunkowana czynnikami ogólnogospodarczymi, niepokój budzi szczegółowa charakterystyka analizowanych zjawisk, a przede wszystkim:

- struktura wiekowa bezrobotnych – ok. 55,9% ogółu bezrobotnych to ludzie młodzi do 34 roku życia,
- struktura płci wśród bezrobotnych – 55,5% to kobiety,
- struktura wykształcenia wśród osób pozostających bez pracy – ok. 54,7% legitymuje się jedynie wykształceniem podstawowym lub zasadniczym zawodowym,
- struktura bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku – tylko 20,4% posiada takie prawo,
- wysoki, sięgający ponad 53% ogółu bezrobotnych odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- znacznie wyższy od przeciętnych wielkości dla kraju i województwa oraz cechujący się znacznie gorszą strukturą „jakościową” odsetek bezrobotnych w powiecie nowosądeckim

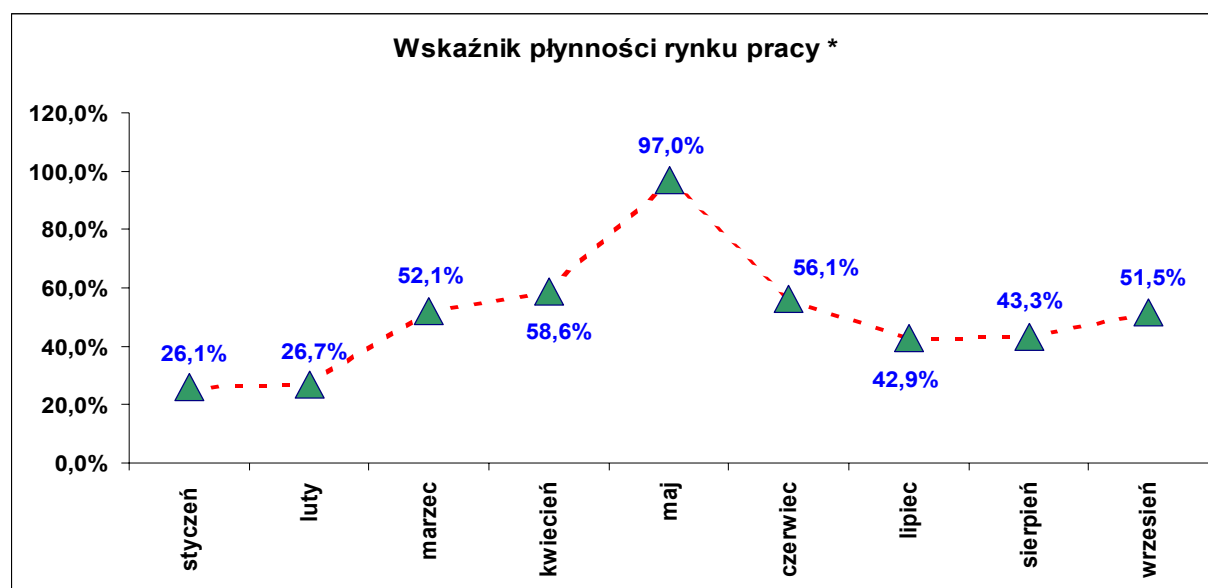
ziemskim, co potęguje problematykę związaną z omawianym zjawiskiem w samym mieście.¹

Dodatkowymi niezwykle groźnymi z punktu widzenia społecznego tendencjami są: dynamika wzrostu bezrobocia w ujęciu rocznym pomiędzy grudniem 2001 r. i grudniem 2002 r. oraz utrzymujący się w 2002 r. (z wyjątkiem kwietnia i maja, co było spowodowane zatrudnieniem ankieterów do Spisu Powszechnego) wskaźnik płynności rynku pracy.

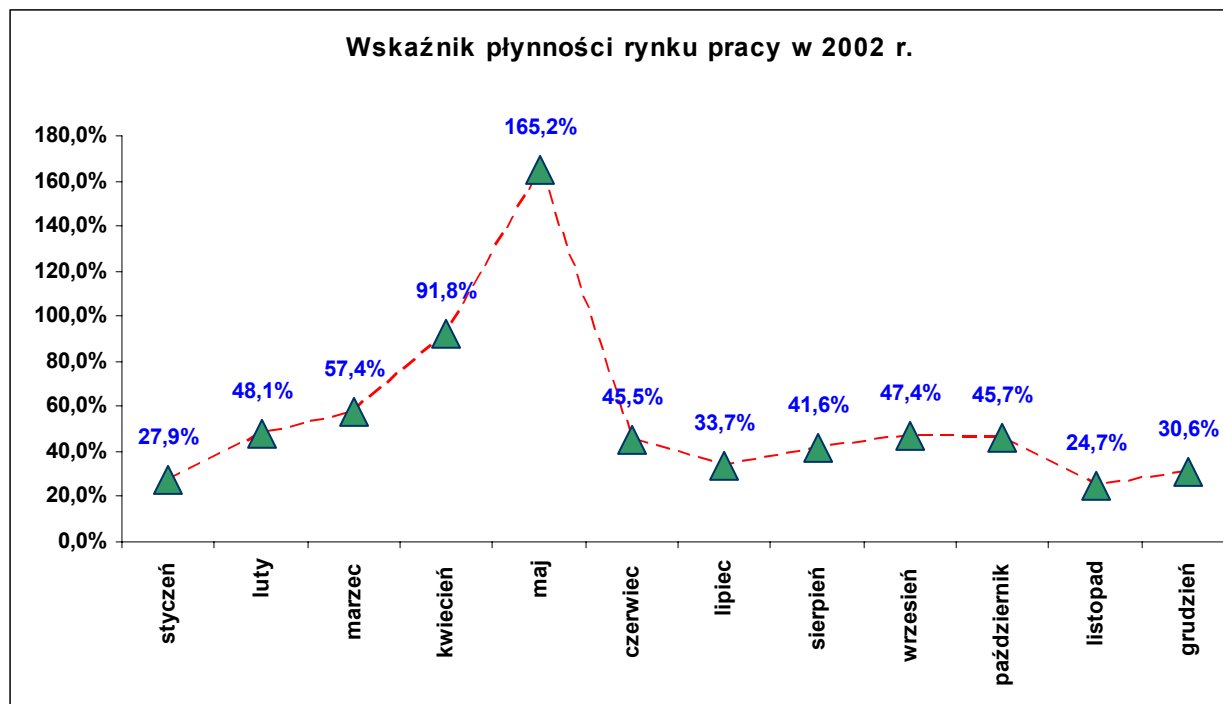
Tabela 7. Kształtowanie się stanu bezrobocia w okresie wrzesień 2000/2001 oraz grudzień 2001/2002

jednostka	wrzesień 2000	wrzesień 2001	09/01: 09/00 ilość osób	dynamika %
PUP	22 121	25 117	+ 2 996	113,5
Miasto Nowy Sącz	6 056	6 805	+ 749	112,4
Powiat Nowosądecki	16 065	18 312	+ 2 247	114,0
jednostka	grudzień 2001	grudzień 2002	12/01: 12/02 ilość osób	dynamika %
PUP	27875	27447	-428	98,5
Miasto Nowy Sącz	7364	7452	+88	101,2
Powiat Nowosądecki	20511	19995	-516	97,5

Rys. 1 Płynność rynku pracy w Nowym Sączu – styczeń –wrzesień 2001r. oraz styczeń - grudzień 2002r.

¹ Powyższe dane nie przytaczane w tabelach są opracowane na podstawie „Informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy” Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Sączu – czerwiec 2003r.

** Wp-Wskaźnik płynności rynku pracy jest to wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.*

Powyższe dane wraz z pojawiającymi się informacjami o słabej kondycji finansowej niektórych dużych sądeckich zakładów pracy oraz dopiero rozpoczęta faza wzrostowa cyklu koniunkturalnego w Polsce (przewidywany przyrost PKB na koniec 2003 roku, kształtować się ma na poziomie ok. 3,5%), jak również spowolnienie tempa wzrostu PKB u naszych najważniejszych partnerów handlowych, zwłaszcza USA i Niemiec, może stać się przyczyną dalszego gwałtownego załamania lokalnego rynku pracy. Niewątpliwie problemem potęgującym powyższe niekorzystne tendencje jest także konieczność absorpcji przez rynek pracy absolwentów szkół wszystkich szczebli, których gwałtowny wzrost jest wynikiem wyżu demograficznego początku lat osiemdziesiątych XX wieku.

Charakteryzując problematykę społeczną badanego obszaru należy również poddać analizie takie jej elementy jak: oświata, służba zdrowia, bezpieczeństwo socjalne (opieka społeczna), kultura, sport i rekreacja, szeroko rozumiana infrastruktura techniczna i komunikacyjna, ład przestrzenny, sytuacja mieszkaniowa, bezpieczeństwo publiczne, administracja oraz stan środowiska naturalnego. Wszystkie powyższe elementy determinują jakość życia mieszkańców miasta.

W przypadku pierwszego z analizowanych elementów tj. oświaty na szczególną uwagę zasługuje wzrost liczby placówek oświatowych (bez przedszkoli) aż o 38,2% w omawianym okresie, tzn. w latach 1997-2001, gdy w tym samym czasie w województwie

odnotowano wzrost tego typu placówek o 25%, a w skali kraju jedynie o 14,4%. Jednocześnie na terenie Nowego Sącza rozpoczęła działalność Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, poszerzona została oferta edukacyjna w Wyższej Szkole Biznesu – NLU, a także powstały dwie filie krakowskich wyższych uczelni (Akademii Pedagogicznej i Politechniki Krakowskiej). W 2003 r. nabór na trzech kierunkach rozpoczęła Sądecka Wyższa Szkoła Zawodowa. Oferta wyższych uczelni w Nowym Sączu powiększyła się (w październiku 2003 r.) o filię Akademii Ekonomicznej.

Natomiast zdecydowanie niższy od wielkości średnich dla Polski i województwa jest wskaźnik identyfikujący liczbę przedszkoli przypadającą na 1000 mieszkańców (Nowy Sącz 0,39; Polska 0,45; Małopolska 0,56).

W jednostkach oświatowych na terenie Nowego Sącza (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, poradnie psychologiczno-pedagogiczne) potrzeby kadrowe są w zasadzie zaspokojone. Zapotrzebowanie występuje jeszcze na nauczycieli języka angielskiego z wykształceniem wyższym z tytułem magistra. Wielu nauczycieli tej specjalności pracuje w dwóch, trzech szkołach, natomiast, jeśli są zatrudnieni w jednej jednostce realizują dużą liczbę godzin ponadwymiarowych. Od dwóch lat obserwuje się wzrost liczby tych nauczycieli. W najbliższych latach sytuacja ta może ulec poprawie m.in. ze względu na absolwentów PWSZ, jednak należy stwierdzić, iż praca w szkolnictwie dla tej grupy nauczycieli nie jest konkurencyjna w stosunku do innych ofert pracy.

Wśród nauczycieli zatrudnionych największą grupę stanowią nauczyciele nauczania początkowego (zintegrowanego) i wychowania przedszkolnego. W tej grupie nauczycieli ilość przewyższa potrzeby. Podobne zjawisko obserwuje się wśród nauczycieli wychowania fizycznego.

Mając na uwadze ciągłe zmiany w systemie oświaty oraz wymagania w stosunku do nauczycieli, środowisko nauczycielskie od czterech lat przejawia dużą aktywność w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji. Stwierdza się, iż około 20% nauczycieli posiada kwalifikacje do nauczania drugiego przedmiotu. Największy odsetek dodatkowych kwalifikacji stanowi informatyka (studia podyplomowe). Kwalifikacje te jednak nie zaspokajają oczekiwań dyrektorów, którzy wykazują zainteresowanie informatykami – absolwentami uniwersytetów lub wyższych szkół technicznych. Oferta szkół skierowana do tej grupy jest mało atrakcyjna, podobnie jak w przypadku nauczycieli języka angielskiego.

Z ogólnej liczby zatrudnionych nauczycieli 52,8% deklaruje dobrą lub bardzo dobrą znajomość języków obcych: 22% języka angielskiego, 21% języka rosyjskiego, 6,4% języka

niemieckiego, 3,4% języka francuskiego. 71% ogółu zatrudnionych zadeklarowało posiadanie umiejętności korzystania z komputera w procesie dydaktyczno-wychowawczym i opiekuńczym.

Wśród kadry nauczycielskiej jest około 40 osób (2,5%), które posiadają wykształcenie tylko na poziomie Studium Nauczycielskiego. Z tymi nauczycielami z mocy prawa z dniem 31.08.2006 roku rozwiązyany zostanie stosunek pracy. W świetle aktualnie obowiązującego prawa oświatowego sytuacja ta nie dotyczy nauczycieli zajęć praktycznych w szkołach zawodowych.

84% ogółu zatrudnionych stanowią nauczyciele ze stopniem naukowym doktora i magistra z przygotowaniem pedagogicznym, 6% - nauczyciele z tytułem zawodowym magistra. bez przygotowania pedagogicznego i z tytułem zawodowym licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym, - 7% nauczyciele z tytułem zawodowym licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, nauczyciele z dyplomem kolegium nauczycielskiego oraz nauczyciele kolegium języków obcych, 0,5% - pozostałe kwalifikacje.

W wypadku służby zdrowia analizowane dane wskazują, iż pomimo spadku bezwzględnej liczby łóżek szpitalnych, wskaźnik ilości łóżek w szpitalach na 1000 mieszkańców stałych jest wyższy od przeciętnej dla kraju i województwa (dla miasta 6,6/1000, dla Polski 4,9/1000, dla Małopolski 4,5/1000). Analogicznie, pomimo, że spadła w analizowanym okresie ilość przychodni zdrowia, wskaźnik ten określony do ilości mieszkańców jest również przeszło dwukrotnie wyższy od przeciętnej dla kraju i województwa (3,6/10000 mieszkańców). (tab. 8)

Powyżej średniej sytuują się także wskaźniki określające liczbę lekarzy, lekarzy stomatologów, pielęgniarek i położnych przypadających na 10 tys. mieszkańców stałych. (tab. 9).

Analizy te nie oddają w pełni stanu istniejącego, ponieważ należałoby w nich uwzględnić porównanie z innymi powiatami. Jednak ze względu na trudności związane z uzyskaniem danych dotyczących tych powiatów wykonanie takiego porównania nie było możliwe.

Tabela 8. Wybrane elementy kształtujące infrastrukturę społeczną w ujęciu dynamicznym.

a – Nowy Sącz, b – województwo, c – Polska wskaźnik: na 10 tys. mieszkańców		1997	1998	1999	2000	2001	2002
Szkoly podstawowe dla dzieci i mlodziezy (bez szkól specjalnych)	a	2,40	2,51	2,03	2,01	1,89	1,90
	b	5,30	5,28	5,11	4,93	4,81	4,77
	c	4,77	4,73	4,38	4,14	3,90	x
Licea ogólnokształcące dla mlodziezy (bez szkól specjalnych)	a	0,84	0,84	0,95	1,30	1,30	1,42
	b	0,43	0,45	0,54	0,56	0,56	0,62
	c	0,47	0,51	0,55	0,59	0,59	x
Licea profilowane dla mlodziezy	a	x	x	x	x	x	0,95
	b	x	x	x	x	x	0,38
	c	x	x	x	x	x	x
Szkoly zasadnicze zawodowe (dla mlodziezy, bez szkól specjalnych)	a	1,08	1,07	1,07	0,95	0,95	0,95
	b	0,55	0,53	0,54	0,54	0,51	0,60
	c	0,57	0,55	0,54	0,53	0,48	x
Szkoly srednie zawodowe i policealne (bez szkól specjalnych)	a	3,84	4,42	5,36	5,45	5,68	4,98
	b	1,56	1,69	1,95	2,08	2,17	1,99
	c	1,75	1,88	2,06	2,18	2,22	x
Gimnazja dla dzieci i mlodziezy (bez szkól specjalnych)	a	x	x	0,83	0,95	1,30	1,18
	b	x	x	1,49	1,56	1,64	1,75
	c	x	x	1,40	1,43	1,47	x
Przedszkola i oddzialy przedszkolne, bez specjalnych	a	4,32	4,30	4,05	x	3,91	3,91
	b	5,97	5,95	5,83	5,68	5,56	5,56
	c	5,30	5,26	4,89	4,66	4,49	x
Łózka w szpitalach	a	71,32	68,89	63,76	63,40	65,83	63,73
	b	53,75	53,08	48,74	46,52	45,38	45,20
	c	54,31	53,08	51,40	49,41	48,72	x
Apteki	a	2,52	2,98	3,46	3,79	4,03	4,50
	b	2,10	2,15	2,26	2,36	2,69	2,75
	c	1,90	1,94	2,04	2,15	2,33	x
Przychodnie	a	3,84	3,82	2,98	3,44	3,55	3,20
	b	1,32	1,28	1,26	1,32	1,36	1,38
	c	1,62	1,51	1,40	1,47	1,50	x
Żłobki	a	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24	0,24
	b	0,13	0,13	0,12	0,12	0,11	0,11
	c	0,13	0,13	0,12	0,11	0,10	x
Pracownicy medyczni cywilnej służby zdrowia:							
Lekarze	a	35,06	32,83	32,53	x	28,89	x
	b	21,45	21,16	22,20	x	22,26	x
	c	23,57	23,30	22,64	x	22,42	x
Lekarze dentyści	a	7,08	7,28	5,36	x	6,51	x
	b	4,07	3,99	2,70	x	3,53	x
	c	4,56	4,48	3,43	x	2,62	x
Pielęgniarki	a	95,81	94,44	103,92	x	79,20	x
	b	51,16	50,48	49,54	x	48,69	x
	c	56,18	55,12	51,01	x	48,27	x

x- brak danych

Tabela 9. Lekarze, lekarze stomatolodzy, pielęgniarki, położne, analitycy medyczni zatrudnieni w publicznych i niepublicznych jednostkach służby zdrowia.

wyszczególnienie a- w liczbach bezwzględnych b- w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców		lekarze	lek. stomatolodzy	pielęgniarki	położne	analitycy medyczni	farmaceuci*
Polska	a	87 894	12 435	187 878	22 081	2 715	4 165
	b	22,8	3,2	48,6	5,7	0,7	1,1
województwo małopolskie	a	7 233	1 249	15 781	1 957	252	309
	b	22,4	3,8	48,9	6,0	0,7	0,9
Nowy Sącz	a	251	55	673	114	15	1
	b	29,6	6,5	79,6	13,4	1,7	0,1

* bez zatrudnionych w aptekach prywatnych

Istotną kwestią w analizie stanu służby zdrowia jest sytuacja zdrowotna mieszkańców. Tendencja starzenia się społeczeństwa (spadająca co roku liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, a zwiększająca się w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym) będzie miała wpływ na zapotrzebowanie określonych świadczeń zdrowotnych. Zmniejszy się zapotrzebowanie na świadczenia pediatryczne, ze zmniejszeniem łóżek na oddziałach położniczo-ginekologicznych, noworodków, pediatrycznych włącznie oraz opieki profilaktycznej lekarskiej, pielęgniarskiej i stomatologicznej w miejscu nauczania. Wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym będzie determinował rozwój medycyny pracy, rehabilitacji zawodowej, a tym samym przywracanie zdolności do pracy, co może ograniczyć ilość osób kierowanych na świadczenia rentowe. Specyficzną grupą wymagającą szczególnej opieki medycznej jest grupa ludności w wieku poprodukcyjnym. W tej grupie wzrasta zachorowalność, szczególnie na choroby wieńcowe, nowotworowe, reumatyczne, okulistyczne oraz geriatryczne. Powyższa tendencja spowoduje konieczność zwiększenia nakładów finansowych w tych specjalnościach.

Jednymi z najbardziej wiarygodnych danych obrazujących sytuację zdrowotną ludności są dane dotyczące ilości i przyczyn zgonów. (tab.10)

Tabela 10. Struktura najczęstszych przyczyn zgonów w Nowym Sączu na tle kraju, województwa małopolskiego i powiatu nowosądeckiego.

obszar	% udział danej przyczyny w ogólnej ilości zgonów			
	choroby układu krążenia	nowotwory	inne	razem
Polska*	47,7	23,0	29,3	100,0
województwo małopolskie*	51,9	24,4	23,7	100,0
powiat nowosądecki	56,5	23,0	20,5	100,0
Nowy Sącz	56,6	23,8	19,6	100,0

* Dane z 2000 r.

Najbardziej niepokojąca jest ilość zgonów spowodowana chorobami układu krążenia. Stanowi 56,6 % wszystkich zgonów, przy średniej krajowej 47,7 %. Kolejną, pod względem ilości, przyczyną zgonów są choroby nowotworowe. W Nowym Sączu stanowią 23,8 % wszystkich zgonów. Jest to wielkość nieznacznie wyższa od średniej krajowej, jednak niższa od średniej województwa małopolskiego.

W ostatnich latach możemy zauważyć zintensyfikowanie procesu transformacji systemowej polityki społecznej państwa, w tym systemu pomocy społecznej. Obecny system charakteryzuje się przesuwaniem odpowiedzialności za rozwiązywanie problemów społecznych z administracji rządowej na administrację samorządową. Ograniczone możliwości finansowe powodują odchodzenie od modelu państwa socjalnego kierując się w stronę stworzenia systemu, który będzie pobudzał indywidualną aktywność każdego człowieka.

Trudna sytuacja społeczno-gospodarcza Polski, liczne zmiany w regulacjach prawnych systemu zabezpieczenia społecznego, w tym pomocy społecznej, niewystarczające nakłady finansowe na pomoc społeczną nie sprzyjają tworzeniu, szczególnie długofalowych, programów rozwiązywania problemów społecznych. Dlatego powinno się położyć szczególny nacisk na działania o charakterze nie finansowym (np. szeroko rozumiana praca socjalna), które mogą być również skuteczną formą niesienia pomocy.

Z danych szacunkowych wynika, że w Nowym Sączu mieszka 14 183 osób niepełnosprawnych z populacji powyżej 15 roku życia, co stanowi ok. 21% (uwzględniając niepełnosprawnych ze względu na wiek), a w przedziale do 14 lat niepełnosprawnych dzieci jest 423 tj. ok. 2,5%.

Analiza danych Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Nowym Sączu wskazuje tendencję wzrostową ilości osób zainteresowanych ustaleniem niepełnosprawności.

Tabela 11. Niepełnosprawność wg. jednostek chorobowych (1999-2003).

jednostka chorobowa	ilość osób niepełnosprawnych
upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne	733
choroby narządu ruchu	999
choroby neurologiczne	492
choroby układu krążenia	1049
schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne	136
zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	215
choroby wzroku	252
inne	254
razem	4130

Tabela 12. Niepełnosprawność wg. wieku, poziomu wykształcenia, stopnia niepełnosprawności.

wyszczególnienie		ilość osób niepełnosprawnych
wiek	Od 15-25 lat	1361
	Od 26-40 lat	692
	Od 41-60 lat	1398
	61 i więcej	679
płeć	Kobiety	2014
	Mężczyźni	2116
wykształcenie	Brak	220
	Podstawowe	1458
	Zasadnicze	1075
	Średnie	1165
	Wyższe	212
zatrudnienie	Pracujący	652
	Niepracujący	3478
stopień niepełnosprawności	Znaczny	893
	Umiarkowany	1805
	Lekki	1432

Szczególną kategorię stanowią osoby niepełnosprawne ze względu na wiek. W Nowym Sączu ok. 12% ludności stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Osoby te nie tyle wymagają wsparcia finansowego, ile szeroko pojętej opieki medycznej, pielęgniarstwa, społecznej oraz pomocy w załatwianiu podstawowych spraw bytowych. Jedną z form wsparcia dla tych osób są usługi opiekuńcze, medyczne i specjalistyczne w domu podopiecznego. W 2002 roku z tej formy pomocy skorzystały 273 osoby. Główne problemy dotyczące to środowisko to samotność, ubóstwo, złe warunki mieszkaniowe, niemożność samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego, poczucie utraty dotychczasowej pozycji zawodowej i społecznej, brak oferty spędzania wolnego czasu oraz izolacja od życia społecznego.

W 2001 roku pomocą społeczną objęto 5162 rodziny (19190 osób). W liczbie tej ujęto też osoby korzystające z dotacji do mieszkania. Oznacza to, że prawie, co 4 mieszkaniec Nowego Sącza był w różnym stopniu i w różnej formie objęty pomocą finansową.

Tabela 13. Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą społeczną na tle powiatu nowosądeckiego i województwa małopolskiego.

	świadczenia przyznawane w ramach zadań zleconych i własnych (bez względu na ich rodzaj, formę i źródło)				odsetek liczby osób w rodzinach świadczeniobiorców
	liczba osób którym przyznano świadczenia	liczba rodzin		liczba osób w rodzinach których członkowie objęci zostali świadczeniami	
		ogółem	w tym z obszarów wiejskich		
Nowy Sącz	3690	3231	0	11953	14,2 %
powiat nowosądecki	18384	11253	9734	52711	27,1 %
województwo małopolskie	158060	116446	65676	433831	13.4 %

Największą grupę korzystających ze świadczeń pomocy społecznej stanowią osoby i rodziny żyjące w ubóstwie, bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, bezrobotne oraz dotknięte długotrwałą chorobą i niepełnosprawnością. Pomoc udzielana jest głównie w formie: świadczeń pieniężnych, świadczeń w naturze, usług opiekuńczych i specjalistycznych, dożywiania dzieci w szkołach, poradnictwa specjalistycznego, pracy socjalnej.

W zakresie opieki stacjonarnej funkcjonujące domy pomocy społecznej posiadają łącznie 372 miejsca i w pełni pokrywają zapotrzebowanie na całodobową opiekę mieszkańców miasta. Specjalistyczne domy pomocy zabezpieczają również potrzeby okolicznych powiatów. W 2002 roku ze stacjonarnej opieki domów pomocy społecznej skorzystało 435 osób.

Na potencjał pomocy społecznej w Nowym Sączu składają się 4 domy opieki społecznej, Zespół Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy oraz 14 świetlic środowiskowych.

W obszarze kultury na terenie miasta funkcjonuje łącznie 7 bibliotek i filii o łącznej liczbie 281,5 tys. woluminów. Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną wynosi około 12066 osób. Działalność prowadzą 3 placówki muzealne tj. Muzeum Okręgowe – Dom Gotycki, Galeria Marii Ritter, Galeria Sztuki Dawna Synagoga. Ponadto na terenie miasta funkcjonuje również rozbudowywane obecnie Małopolskie Centrum Kultury „Sokół” oraz Sądecki Park Etnograficzny. Miasto „posiada” 58 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Organizowane są imprezy kulturalne m.in. Sądecki Festiwal Muzyczny Jubilaei Cantus, Święto Dzieci Gór i Festiwal Muzyczny Dni i Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari.

Miasto wyposażone jest w liczne urządzenia sportu i rekreacji. Stanowią je:

- ✓ stadiony (KKS Sandecja, KS Dunajec, SKS Start, LKS Zawada);
- ✓ boiska do gier wielkich (KKS Sandecja, LKS Zawada, OKS Biegoniczanka, OKS Helena, LKS Jedność);
- ✓ boiska do gier zespołowych:
 - tenis (LKS Zawada, Park Strzelecki, MUKS Młodzik, Sądeckie Towarzystwo Tenisowe-ul.Nadbrzeżna),
 - do piłki ręcznej (KS Dunajec),
- ✓ uniwersalne (place osiedlowe);
- ✓ sale sportowe – gimnastyczno-sportowe (KS Dunajec, KKS Sandecja, LKS Zawada);
- ✓ sale specjalistyczne (SKS Start, LKS Jedność, KSSSW Kick-Boxer);

- ✓ obiekty sportowe w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- ✓ hala sportowa w kompleksie nad Kamienicą;
- ✓ pływalnie i kąpieliska:
 - pływalnie kryte (Pływalnia nad Kamienicą),
 - pływalnie otwarte („Korex” ul. Zdrojowa),
- ✓ strzelnice:
 - pneumatyczne ROS LOK (ul. Tarnowska),
 - małokalibrowe ROS LOK (ul. Tarnowska).

Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Analizując elementy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej charakteryzującej miasto Nowy Sącz można stwierdzić:

1. Miasto posiada w miarę uporządkowaną gospodarkę wodno – ściekową. Objęcie systemem obszaru całego miasta wiąże się z modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz realizacją dalszych magistrali i obiektów.

Sieć wodociągowa pokrywa obecnie około 70% powierzchni miasta.

Na koniec 2002 r. „Sądeckie Wodociągi” eksploatowały sieć wodociągową o łącznej długości 265,7 km, w tym 36,5 km sieci magistralnej, 146,9 km sieci rozdzielczej oraz 91,6 km przyłączy.

Woda dla mieszkańców dostarczana jest z dwóch ujęć w Świniarsku i Starym Sączu. Woda pozyskiwana na tych ujęciach w większej części pochodzi bezpośrednio lub pośrednio (studnie infiltracyjne) z rzeki Dunajec.

Zakład Uzdatniania Wody w Świniarsku produkuje ok. 12000 m³/ dobę (ok. 65% dobowego zapotrzebowania), natomiast Zakład Uzdatniania Wody w Starym Sączu produkuje ok. 6000 m³/ dobę (ok. 35% dobowego zapotrzebowania). Obydwa ujęcia posiadają możliwość zwiększenia swojej produkcji, jednak ze względu na utrzymującą się tendencję zmniejszania wielkości sprzedaży nie zachodzi aktualnie taka konieczność.

2. Miasto posiada kanalizację ogólnospławną i sanitarną. „Sądeckie Wodociągi” eksploatują sieć kanalizacyjną o łącznej długości 162,5 km w tym: sieć kanalizacji ogólnospławnej- 76,1 km i sieć kanalizacji sanitarnej - 86,4 km Z sieci kanalizacyjnej korzysta obecnie około 85% mieszkańców Nowego Sącza. W roku 2002 „Sądeckie Wodociągi” odebrały i oczyściły 3 979 956 m³ ścieków.

Kanalizację ogólnospławną posiada najstarsza część miasta, w tym osiedla: Stare Miasto, Centrum, Przydworcowe i Szujskiego. Odprowadzenie nadmiaru wody podczas dużych opadów w osiedlu Stare Miasto i Centrum zapewniają przelewy burzowe do rzek Dunajec i Kamienica oraz potoku Żeglarka.

Kanalizację sanitarną w mieście posiadają na całym swoim obszarze jedynie osiedla Barskie, Przetakówka i Kochanowskiego. Większość z pozostałych osiedli (m.in.: Zabełcze, Chruślice, Piątkowa, Falkowa, Dąbrówka, Helena) wyposażona jest w nią w znacznym stopniu.

Kanalizację opadową posiada około 1/3 miasta. Prawie całkowicie skanalizowane są tereny między rzeką Kamienicą a Łubinką (osiedla: Kochanowskiego, Barskie, Westerplatte i Gołąbkowice oraz drogi wylotowe z Nowego Sącza na Stary Sącz i Krynicę). Odwodnienie w postaci kanalizacji posiadają również obwodnice: Witosa i Al. Piłsudskiego. Nie są skanalizowane osiedla: Wólki, Kaduk i Zawada, a częściowo Helena. Istniejąca sieć w większości pracuje prawidłowo i nie jest przeciążona, natomiast generalnego remontu wymagają niektóre z wylotów oraz nieuregulowane odbiorniki wód deszczowych (potok Szczubanowski, Dąbrówka), które w pobliżu wylotów podczas dużych opadów wylewają i są przyczyną zalewania domów.

3. Miasto ma zapewniony dosył energii elektrycznej z zewnątrz liniami 110 kV do stacji GPZ, skąd rozprowadzana jest sieciami średnich napięć. Niedobory w zaopatrzeniu w energię dla niektórych obszarów spowodowane są złym stanem sieci średnich napięć i nieprzystosowaniem ich do potrzeb, a także trudnościami związanymi z realizacją trafostacji.
4. Cały obszar miasta objęty jest systemem gazowym. Gaz dostarczany jest z zewnątrz gazociągiem wysokoprężnym do stacji redukcyjno – pomiarowych i z nich rozprowadzany siecią średnioprężną. Trudności w dostawie gazu do pewnych rejonów miasta wynikają z ich niedozbrojenia.
5. Gospodarka cieplna rozwiązana jest w sposób scentralizowany w osiedlach wielorodzinnych, obsługiwanych przez kotłownie osiedlowe. Ciepło w budownictwie jednorodzinym zapewnione jest z indywidualnych źródeł, wykorzystujących różnego typu paliwa takie jak: węgiel, gaz, oleje opałowe. Rodzaj stosowanych paliw uzależniony od aktualnej sytuacji rynkowej wpływa na stan czystości powietrza, głównie w okresie zimowym.
6. Miasto posiada uporządkowaną gospodarkę odpadami, które składowane są na Składowisku Odpadów w Zabełczu. Wdrażany jest również system segregacji i utylizacji

odpadów umożliwiające odzyskiwanie surowców wtórnych. Szerzej ten wątek omówiono w części dotyczącej ochrony środowiska.

7. Ulice leżące w ciągu dróg krajowych na obszarze miasta pełnią równocześnie funkcję ulic głównych zapewniających powiązania międzyosiedlowe. Niskie parametry techniczne tych ulic oraz pokrywanie się ruchu tranzytowego z ruchem miejskim na wielu odcinkach powoduje ograniczenia warunków ruchu. Największe trudności w sprawnym przeprowadzeniu ruchu tranzytowego związane są z brakiem obejść w ciągu tras tranzytowych.

Lawinowy wzrost ilości zarejestrowanych pojazdów powoduje blokowanie ulic w centrum. Większość tranzytowego ruchu samochodów do 1,5 t na kierunku północ – południe, a zwłaszcza ruchu prowadzonego z i do Starego Sącza, miejscowości położonych w Dolinie Popradu oraz przejścia granicznego w Mnišku odbywa się przez centrum miasta. Na to nakłada się ruch międzyosiedlowy, fatalne i nieczytelne połączenie osiedla Wólki z resztą miasta oraz brak połączeń centrum z ulicą Bulwary Narwiku na odcinku od ulicy Tarnowskiej aż do ul. Rejtana.

8. Na terenie miasta do najbardziej niebezpiecznych, pod względem bezpieczeństwa ruchu drogowego, należą ulice: Lwowska gdzie w roku 2000 Policja odnotowała 77 zdarzeń drogowych, Węgierska - 74 zdarzenia, Piłsudskiego - 72, Nawojowska - 64, Królowej Jadwigi - 59 oraz Tarnowska - 46 zdarzeń drogowych.
9. Większość osiedli posiada stosunkowo dobre powiązania komunikacyjne. Najmniej dostępne komunikacyjnie jest osiedle Wólki. Utrudnienia występują również w połączeniu części miasta położonych po lewobrzeżnej i prawobrzeżnej stronie Dunajca, połączonych obecnie jednym mostem.

Kształtowanie układu komunikacyjnego, w położonym na wzniesieniu w widłach rzek centrum miasta, poważnie utrudniają wysokie skarpy oddzielające centrum od terenów nadrzecznych.

10. Obsługa transportowa miasta a zwłaszcza poziom zaplecza technicznego (m.in. dworców i przystanków) PKS, MPK i prywatnych linii autobusowych nie spełnia oczekiwań podróżnych.
11. Nowy Sącz posiada dobrze rozwiniętą sieć ulic lokalnych miejskich, zapewniających bezpośrednią obsługę terenów zainwestowanych. Najbardziej rozwinięta jest sieć ulic w obrębie centrum, tam też koncentruje się największy ruch, co wywołuje znaczne utrudnienia w ruchu i ograniczenia płynności. Najmniej rozbudowana jest sieć ulic na południowych i północnych obrzeżach miasta.

12. W mieście brak jest ścieżek rowerowych przy ulicach oraz tras rekreacyjnych dla rowerzystów.
13. Nowy Sącz nie dysponuje odpowiednią ilością miejsc parkingowych, co jest szczególnie uciążliwe w rejonie centrum miasta. Obecnie na terenie centrum istnieje ok. 500 miejsc parkingowych, przy zapotrzebowaniu, co najmniej dwukrotnie większym, jednak ze względu na ścisłą zabudowę miasta brak jest terenów, które można by przeznaczyć na lokalizację parkingów.

Analizując ład przestrzenny miasta stwierdzić można, że Nowy Sącz posiada wyrazistą formę funkcjonalno-przestrzenną, która jest wynikiem przekształceń struktury miasta na drodze ewolucyjnej.

Utrzymanie klarownej struktury przestrzennej Nowego Sącza wymaga planowych działań związanych z zagospodarowaniem obszarów niezainwestowanych oraz działań porządkujących obszary zainwestowane, zwłaszcza te, które pełnią funkcje przestrzeni publicznych. Ich jakość znajduje, bowiem bezpośrednie przełożenie na kształt miasta. Należą do nich przede wszystkim:

1. Stare Miasto- centrum układu, obszar miasta lokacyjnego i XIX-wiecznych przekształceń, koncentruje usługi administracji, obsługi finansowej, handlu i inne na poziomie ponadlokalnym i lokalnym. Założenie staromiejskie o zachowanym lokacyjnym układzie urbanistycznym wypełnione jest historyczną zabudową.

Zespoły i obiekty najwyższej wartości wpisane są do rejestru zabytków. Stare Miasto obejmujące teren miasta lokacyjnego i przyległego obszaru z zabudową z różnych okresów rozwoju miasta objęte jest ochroną konserwatorską.

Większość obiektów wymaga przeprowadzenia gruntownych remontów, nadania odpowiedniej funkcji i wyposażenia w urządzenia zapewniające wymagane standardy.

2. Osiedla budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego o zunifikowanej zabudowie wykonane są w różnych technologiach, znajdujących odzwierciedlenie w formie i standardach mieszkaniowych. Obiekty te wymagają remontów i modernizacji przystosowujących do obowiązujących norm, zwłaszcza cieplnych.
3. Miasto posiada tereny zieleni ogólnomiejskiej w formie komponowanych parków: Planty Miejskie, Park Strzelecki oraz częściowo zagospodarowane obrzeża rzek (Kamienicy i Dunajca) i skarpy miejskie.

Miasto nie wykorzystuje położenia u zbiegu dwóch rzek, których zielone obrzeże posiada doskonałe warunki zagospodarowania dla rekreacji, a jest w znacznej części niezagospodarowane.

4. Cmentarze w mieście pochodzą z różnych okresów, co wiąże się z ich lokalizacją oraz formą zagospodarowania. Cmentarz komunalny przy ul. Rejtana jest nieustannie dogęszczany nowymi grobami kosztem alejek i zieleni. Nowy cmentarz komunalny „Gołąbkowice” położony jest na wzniesieniu i ma ograniczone możliwości lokalizacji nowych grobów.

Jak wynika z powyższego, miasto stoi przed koniecznością lokalizacji nowego cmentarza komunalnego.

5. Reprezentacyjne ciągi uliczne poza ścisłym centrum miasta, ul. Lwowska i Al. Wolności posiadają tereny wolne od zabudowy, które są przedmiotem wielu nieprzemyślanych inicjatyw inwestycyjnych mogących na trwale obniżyć rangę centrum miasta.

Oceniając sytuację mieszkaniową Nowego Sącza wzięto pod uwagę tak ilość mieszkań i ich standard jak i strukturę własności.

Na koniec roku 2002 w Nowym Sączu było 24,4 tys. mieszkań, których strukturę własnościową prezentuje tab. 14.

Tabela 14. Struktura własnościowa zasobu mieszkaniowego miasta Nowego Sącza (w tys.)

struktura	ilość	% udział
własność osób fizycznych	11,5	47,13%
spółdzielnie mieszkaniowe	10,1	41,39%
własność miasta	1,94	7,95%
inne	0,86	3,52%
razem	24,4	

Biorąc pod uwagę, że ilość mieszkańców kształtowała się na poziomie 84,5 tys. wskaźnik ilości mieszkań przypadających na 1000 osób wyniósł 288,76. Odbiega on znacznie od średniej charakteryzującej miasta Małopolski (328/1000 mieszkańców). Ocena omawianego wskaźnika wskazuje na to, że rozwój mieszkalnictwa w Nowym Sączu musi znaleźć się w sferze zainteresowania samorządu.

Powierzchnia wszystkich lokali mieszkalnych w Nowym Sączu na koniec 2002 r. wynosiła 1630,9 tys. m².

Z liczby 24,2 tys. lokali mieszkalnych, aż 47,13% stanowiło własność osób fizycznych, 41,39% pozostawało w zarządzie spółdzielni mieszkaniowych, a tylko 7,95% stanowiło zasób mieszkaniowy miasta (ponad 1,9 tys. lokali mieszkalnych). W lokalach tych mieszkało

łącznie 28 tys. gospodarstw domowych, tak, więc na 100 mieszkań przypadało 115,5 rodziny. Podobnie sytuacja kształtowała się w innych miastach województwa małopolskiego (116,1). W mieszkaniu, którego przeciętna powierzchnia użytkowa wynosiła 67,7 m², mieszkało średnio 3,44 osoby, a powierzchnia użytkowa na jedną osobę wyniosła 19,6 m².

Dane te prezentuje tab. 15.

Tabela 15. Standard mieszkaniowy dla lokali mieszkalnych w Nowym Sączu na tle województwa i kraju.

	Nowy Sącz	województwo małopolskie	Polska
średnia powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego	67,70	61,50	x
ilość osób na 1 mieszkanie	3,44	3,06	2,95
ilość osób na jedną izbę	0,91	0,88	0,84
powierzchnia użytkowa na 1 osobę	19,60	20,00	6,90
przeciętna ilość izb w mieszkaniu	3,78	3,49	3,54
przeciętna ilość gospodarstw domowych na 100 mieszkań	115,50	116,10	x

Wiek i stan techniczny zasobów mieszkaniowych jest zróżnicowany. Znacznie nowszy jest zasób spółdzielczy, natomiast około 46% mieszkań w zasobach miasta wybudowano przed 1953 r., a ponad 22% to budynki sprzed 100 lat. Ocena struktury wiekowej budynków potwierdza jak wielką koniecznością jest odnowienie zasobu i wskazuje na potrzebę zabezpieczania środków finansowych na jego odnowienie, by utrzymać go w zadawalającym stanie technicznym.

Większość zasobu scharakteryzowanego jako stary, zły technicznie i o niskich walorach estetycznych znajduje się w rejonie centrum miasta. Ponadto, oprócz jego degradacji technicznej, wśród rodzin zamieszkujących ten zasób obserwuje się zwiększony udział osób niedostosowanych do współczesnych warunków życia miejskiego, o niskim statusie materialnym, a także obciążonych chorobami patologicznymi.

Powszechnie stosowanym miernikiem braku mieszkań jest tzw. statystyczny deficyt mieszkań liczony jako różnica pomiędzy ilością gospodarstw domowych a ilością lokali mieszkalnych. W Nowym Sączu deficyt ten osiągnął poziom ponad 3900 mieszkań. Biorąc pod uwagę, że tylko część gospodarstw domowych dąży docelowo do samodzielnego zamieszkiwania, aktualnie potrzeby miasta w tym zakresie można oszacować na poziomie 3200 mieszkań, a dokonując analizy potrzeb w przyszłości szacuje się, że łączny niedobór lokali mieszkalnych wyniesie w okresie od roku 2002 do roku 2010 około 3838 mieszkań.

Tak, więc dla zaspokojenia przewidywanego popytu mieszkaniowego konieczne jest zwiększanie zasobu mieszkaniowego średnio o około 480 mieszkań rocznie.

Bezpieczeństwo

Analizie poddano również stan bezpieczeństwa publicznego.

Ilość przestępstw kryminalnych odnotowanych na terenie Nowego Sącza w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (351,10) jest niewiele niższa od średniej w kraju (367,42) lecz znacznie wyższa niż w województwie małopolskim (302,50).

Tabela 16. Przestępstwa stwierdzone w latach 2000-2003 na tle województwa i kraju.

a- 2000 b- 2001 c- 2002		ogółem	ilość przestępstw na 10 tys. mieszkańców
Polska	a	1266910	327,84
	b	1390089	359,82
	c	1404229	367,42
województwo małopolskie	a	88979	275,15
	b	94802	292,51
	c	97926	302,50
Nowy Sącz	a	3113	368,92
	b	2927	346,53
	c	2964	351,10

Źródło danych dotyczących: kraju- Komenda Główna Policji; województwa małopolskiego- Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie

W latach 2000-2002 na terenie Nowego Sącza zanotowano łącznie 9004 przestępstwa kryminalne mające wpływ na stan porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Ilość przestępstw w badanym okresie przedstawia tab.17.

Tabela 17. Kategorie przestępstw kryminalnych występujących na terenie Nowego Sącza w latach 2000-2002.

kategoria przestępstw	2000	2001	2002	razem w latach 2000-2002
ogółem	3113	2927	2964	9004
zabójstwa	0	0	0	0
zgwałcenia	3	6	6	15
rozboje	173	156	154	483
kradzieże z włamaniem	1189	936	845	2970
kradzieże cudzej rzeczy	893	882	949	2724
pobicia	107	100	60	267
inne przestępstwa	748	847	950	2545

W analizowanym okresie wzrost odnotowano w kategorii zgwałceń, kradzieży cudzej rzeczy oraz przestępstw tzw. „innych”. W tej ostatniej kategorii największy procent stanowią groźby karalne, oszustwa, znęcania, niealimentacje, fałszerstwa, czyli takie na zapobieganie którym Policja nie ma żadnego wpływu. Część z nich spowodowana jest niewątpliwie pogarszającą się sytuacją materialną społeczeństwa, brakiem pracy, a co za tym idzie narastającą patologią zarówno wśród młodzieży, jak i w rodzinach.

Ogółem w roku 2002 na terenie Nowego Sącza zgłoszono popełnienie 2964 czynów karalnych, co w porównaniu z rokiem 2000 stanowiło spadek o 149 przestępstw, jednak porównując do roku 2001 nastąpił ich wzrost o 37.

Poniższa tabela przedstawia poszczególne kategorie najczęściej występujących przestępstw na terenie Nowego Sącza.

Tabela 18. Wyszczególnienie najczęstszych przestępstw kryminalnych występujących na terenie Nowego Sącza w latach 2000-2002.

rodzaje przestępstw:	2000	2001	2002	razem w latach 2000-2002
włamania:	1189	936	845	2970
sklepy, kioski	215	186	190	591
samochody i inne pojazdy	566	369	361	1296
mieszkania, domy	135	134	78	347
piwnice, komórki	108	101	86	295
garaże	20	29	29	78
domki letniskowe	26	14	14	54
zakłady pracy	79	46	30	155
inne obiekty	40	57	57	154
kradzieże:	893	882	949	2724
rowery	63	83	84	230
motocykle, motorowery	6	4	9	19
samochody	102	76	81	259
okradanie samochodów	135	119	113	367
mieszkaniowe	91	81	87	259
sklepowe	63	56	47	166
kieszonkowe	160	167	126	453
inne	273	296	402	971
inne przestępstwa:	748	847	950	2545
uszkodzenie mienia	301	310	357	968
w tym: samochodów	131	135	145	411
placówek handlowych	85	78	103	266
inne uszkodzenia	85	97	109	291
wprowadzenie do obiegu fałszyfikatów	35	16	12	63
oszustwo	56	87	71	214
fałszerstwo dokumentów	19	42	14	75
krótkotrwale użycie pojazdu	7	6	9	22

rodzaje przestępstw:	2000	2001	2002	razem w latach 2000-2002
czynna napaść	8	3	2	13
groźby karalne	137	126	155	418
znęcanie	42	49	52	143
posiadanie narkotyków	1	23	20	44
kradzież tablic rejestracyjnych	-	24	72	96
inne	142	161	186	489

Wzrost zagrożenia w porównaniu z rokiem 2000 wystąpił w kategorii zgwałceń o 3 (w roku 2001 i 2002 na stałym poziomie 6 przestępstw) oraz tzw. innych przestępstw o 202 (2001- wzrost o 99, 2002- wzrost o kolejne 103). Wśród tych ostatnich dominowały: uszkodzenia mienia, groźby karalne, znęcania, niealimentacja, uszkodzenia ciała, oszustwa. Wiąże się to z częstszym niż w przeszłości informowaniem Policji o zdarzeniach naruszających prawa Obywateli, zwłaszcza tych, których podłożem są negatywne relacje sąsiedzkie.

W strukturze ogólnej dominują głównie kradzieże z włamaniem i kradzieże mienia, których w roku 2001 odnotowano łącznie 1818, co w porównaniu z rokiem 2000 stanowiło spadek o 264. O 24 mniej czynów karalnych przeciwko mieniu odnotowano w roku 2002. Największe zagrożenie przestępczością występuje na terenie osiedla Centrum gdzie zgłoszono w 2001 r. – 318, a w 2002 r. - 304 przestępstwa.

Funkcjonowanie administracji lokalnej

Istotną kwestią dla mieszkańców miasta jest funkcjonowanie administracji lokalnej. W Urzędzie Miasta Nowego Sącza zatrudnionych jest 260 osób, w tym 35 osób w Straży Miejskiej oraz 4 pracowników obsługi. Średni wiek pracowników Urzędu wynosi około 40 lat, a przeciętny staż pracy 18,5 roku.

Poziom wykształcenia pracowników administracji (bez pracowników Straży Miejskiej) przedstawia się następująco:

- pracownicy posiadający wykształcenie wyższe stanowią 52% ogółu zatrudnionych w Urzędzie
- pracownicy posiadający wykształcenie średnie stanowią 48% ogółu zatrudnionych w Urzędzie

Znajomość języków obcych wśród pracowników Urzędu Miasta (wg oświadczeń pracowników złożonych w kwestionariuszach osobowych):

- język angielski – 47 osób (w tym 11 bardzo dobrze)
- język niemiecki – 10 osób (w tym 2 bardzo dobrze)
- język francuski – 3 osoby (w tym 1 bardzo dobrze)
- język rosyjski – 11 osób
- język włoski – 2 osoby

Urząd pracuje w bardzo trudnych warunkach lokalowych. Obecnie komórki organizacyjne Urzędu zlokalizowane są aż w 13 miejscach na terenie miasta. Stanowi to ogromne utrudnienie dla mieszkańców załatwiających sprawy w Urzędzie, a także nie sprzyja dobrej organizacji pracy i komunikacji między poszczególnymi służbami Urzędu.

Urząd Miasta posiada stronę internetową dostępną dla mieszkańców na której m.in. istnieje możliwość korzystania z opracowanych kart informacyjnych i procedur przy załatwianiu spraw w Urzędzie.

Ochrona środowiska

Ocenie stanu środowiska naturalnego na terenie Nowego Sącza poddano 7 zagadnień: powietrze atmosferyczne, środowisko akustyczne, promieniowanie elektromagnetyczne, zasoby wodne, powierzchnia ziemi, środowisko przyrodnicze miasta, gospodarka odpadami.

1. Powietrze atmosferyczne:

Obszar Nowego Sącza charakteryzuje się średnimi stężeniami zanieczyszczeń w powietrzu. Jakość powietrza w mieście nie odbiega w sposób znaczący od pozostałych, porównywalnych miast województwa małopolskiego.

Główny wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza w lecie ma ruch samochodowy, natomiast w zimie -procesy spalania paliw w celach grzewczych oraz ruch samochodowy. Podstawowym paliwem spalany w osiedlowych kotłowniach Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, stanowiących główne źródło ciepła dla mieszkańców, jest węgiel kamienny.

Brak jest natomiast pomiarów stężenia tlenku węgla, co uniemożliwia szczegółową ocenę stopnia zanieczyszczenia powietrza tą substancją.

Wiadomym jest, że lokalne zanieczyszczenie tlenkiem węgla, który pochodzi przede wszystkim ze spalin nieodpowiednio eksploatowanych kotłów grzewczych oraz spalin pojazdów samochodowych, stanowi potencjalną uciążliwość w okresie zimowym dla mieszkańców zwartej zabudowy centrum miasta.

Najbardziej uciążliwe są niskie źródła emisji oraz zanieczyszczenia komunikacyjne, występujące szczególnie w centrum miasta, które narażone jest na chwilowe przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza.

Problem emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłów z dużych zakładów przemysłowych w Nowym Sączu oraz głównych kotłowni komunalnych został już w pewnym stopniu rozwiązany poprzez modernizację procesów technologicznych oraz budowę instalacji do oczyszczania gazów odlotowych. Emisja zanieczyszczeń do powietrza z procesów technologicznych w zakładach pracy nie stanowi obecnie dominującego źródła zanieczyszczeń powietrza w mieście i z roku na rok maleje.

Zestawienie emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza na terenie miasta w latach 1998-2001 przedstawiono w tab. 19.

Tabela 19. Zestawienie ilości zanieczyszczeń wyemitowanych do powietrza na terenie Nowego Sącza w latach 1998 – 2001.

rok	gazy				pyły	łącznie gazy+pyły
	SO ₂	NO ₂	CO	inne*		
	tys. Mg/a					
1998	0,7	0,3	3,9	0,1	0,8	5,8
1999	0,8	0,3	3	0,1	0,6	4,8
2000	0,6	0,3	2,7	0,1	0,5	4,2
2001	0,6	0,3	2,2	0,1	0,5	3,7

Dane uzyskane z WIOŚ w Krakowie, Delegatura w Nowym Sączu.

**Wyszczególnione w tabeli „inne” zanieczyszczenia gazowe to przede wszystkim węglowodory.*

Na podstawie powyższych danych zauważyć można malejącą emisję zanieczyszczeń atmosferycznych.

2. Środowisko akustyczne:

Na terenie Nowego Sącza nie prowadzi się identyfikacji zagrożeń hałasowych.

Na podstawie analizy klimatu akustycznego i warunków urbanistycznych przypuszczalnie największą uciążliwością odznacza się hałas drogowy i przemysłowy. Emisja hałasu drogowego prawdopodobnie ma tendencję zwykłą ze względu na znaczny wzrost liczby pojazdów i wydłużenie czasu ruchu drogowego do późnych godzin wieczornych.

3. Promieniowanie elektromagnetyczne:

Brak jest pomiarów pola elektromagnetycznego, co uniemożliwia precyzyjne opisanie istniejącej sytuacji.

Występujący w ostatnich latach wzrost zapotrzebowania na usługi telefonii komórkowej, powoduje systematyczny wzrost infrastruktury stacji bazowych, będących źródłami promieniowania elektromagnetycznego. W związku z tym należy liczyć się również ze wzrostem emisji promieniowania do środowiska.

Rozbudowa miasta i powstawanie nowych osiedli wiąże się m.in. z budową nowych stacji i sieci elektroenergetycznych, które również mają wpływ na wielkość emitowanego do środowiska promieniowania elektromagnetycznego.

4. Zasoby wodne:

Na obszarze miasta Nowego Sącza ujęcia wód podziemnych wykorzystują zasoby wodne zgromadzone w poziomach wodonośnych w obrębie utworów czwartorzędowych i trzeciorzędowych.

Najzasobniejszy poziom wodonośny występuje w zachodniej części miasta i związany jest z czwartorzędowymi utworami aluwialnymi rzeki Dunajec. Dla ochrony zasobów wód tego poziomu obszar ten zaliczono do Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Jakość wód zbiornika, ze względu na zawartość azotanów, odpowiada III niskiej klasie jakości wód. Źródłem podwyższonej zawartości azotanów w wodach podziemnych omawianego zbiornika są wody powierzchniowe zawierające zanieczyszczenia pochodzące ze zrzutu nieoczyszczonych ścieków komunalnych oraz z produkcji rolnej. Duże zagrożenie dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych stanowią również, zlokalizowane wzdłuż koryt rzecznych Dunajca i Kamienicy Nawojowskiej „dzikie wysypiska” śmieci.

Czwartorzędowe i trzeciorzędowe wody podziemne ujmowane studniami głębinowymi na terenie miasta wykazują jedynie ponadnormatywną mętność oraz zawartość żelaza i manganu, charakterystyczną dla większości nie izolowanych od powierzchni, płytko zalegających poziomów wód. Natomiast jakość wód przypowierzchniowej warstwy wodonośnej, ujmowanych studniami publicznymi ze względu na przekroczone dopuszczalne zawartości azotanów oraz warunki bakteriologiczne nie spełnia wymagań wody do picia określonych w Rozporządzeniu MZ (Dz.U. z 2000 r. nr 82 poz.937).

Miasto Nowy Sącz zlokalizowane jest w rozwidleniu dwóch rzek: Dunajec i Kamienica Nawojowska, które przyjmują wody wielu mniejszych cieków przecinających teren miasta. Wody powierzchniowe zajmują ok. 219 ha tj. 3,8 % powierzchni ogólnej miasta.

Stany wody w ciekach przepływających przez Nowy Sącz odznaczają się dużymi wahaniami (10-100 krotnymi), które stanowią potencjalne zagrożenie powodziowe. Z uwagi na powyższe na znacznych odcinkach cieki są uregulowane i prawie w całości obwałowane.

Jedynymi występującymi wodami powierzchniowymi stojącymi na terenie miasta są stawy zlokalizowane w starorzeczu rzeki Dunajec, po przeciwległej stronie dzielnicy Zabelcze.

Czystość głównych rzek (Dunajec, Poprad i Kamienica Nawojowska) przepływających przez teren miasta jest ściśle związana z ładunkami zanieczyszczeń wprowadzanymi do tych rzek zanim wpłyną one na teren miasta. Rzeka Dunajec prowadzi wody o jakości na poziomie III klasy, natomiast rzeka Poprad wody pozaklasowe.

Stan czystości rzek bezpośrednio związanych z terenem miasta jest zróżnicowany, z uwagi na istniejące odprowadzenia wód deszczowych i sporadycznie ścieków socjalno-bytowych. Większość mniejszych cieków ulega zamulaniu i zanieczyszczaniu ze strony odprowadzanych ścieków przez przelewy burzowe, zabudowane na kanalizacji ogólnospławnej.

5. Powierzchnia ziemi:

Na obszarze Nowego Sącza w budowie geologicznej podłoża wyróżniono utwory należące do trzech odrębnych pięter strukturalnych. Do piętra najstarszego należą osady wieku kredowego i paleogeńskiego po oligocen włącznie. Piętro środkowe tworzą osady miocenu środkowego, zaś piętro najmłodsze osady czwartorzędowe.

Utwory przypowierzchniowe oraz gleby zostały na terenie miasta znacznie zmodyfikowane procesami antropogenicznymi. Monitoring jakości gleb, prowadzony w pięciu punktach badawczych, przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Okręgową Stację Chemiczno - Rolniczą w Krakowie, zaklasyfikował badane utwory do gleb o dużej wartości rolniczej.

Na obszarze miasta występują surowce mineralne zaliczane do surowców skalnych i surowców ilastych wykorzystywanych do celów budowlanych i drogowych. Obecnie na terenie miasta prowadzi się wyłącznie eksploatację surowców ilastych (iłów i glin). Ilość surowców ilastych ceramiki budowlanej w pełni zaspokaja obecne jak i przyszłe zapotrzebowanie lokalnego rynku w zakresie budownictwa.

W północnej oraz wschodniej części miasta występują obszary o ograniczeniach użytkowych związane z uwarunkowaniami przyrodniczymi i geotechnicznymi. W

rejonach tych występują procesy osuwiskowe praktycznie wykluczające możliwość bezpośredniego fundamentowania obiektów na podłożu.

6. Środowisko przyrodnicze miasta:

Nowy Sącz położony jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu, utworzonego na mocy Rozporządzenia Wojewody Nowosądeckiego w 1997 roku, które kształtuje zasady funkcjonowania Obszaru.

Obszary przyrodniczo cenne i ciągi ekologiczne stanowią nadrzecze głównie Dunajca i Kamienicy, gdzie występują jednocześnie duże zanieczyszczenia w postaci składowanych odpadów i wprowadzanych ścieków.

Zieleń użytkowa, czyli lasy, zadrzewienia oraz zieleń urządzone jest ważnym elementem środowiska określającym standard życia mieszkańców. Wskaźniki zieleni w mieście są jednak niskie i wynoszą:

- zieleń urządzone (parki, zieleńce) – ok. 7 m² na mieszkańca,
- lasy i zadrzewienia stanowią ok. 14,7 % ogólnej powierzchni miasta.

Urządzone parki i zieleńce w terenach zurbanizowanych nie zabezpieczają w pełni potrzeb miasta w zakresie zielonych terenów rekreacyjnych.

Ochrona przyrody w mieście realizowana jest poprzez ochronę ginących gatunków roślin i zwierząt. Wyznaczenie pomników przyrody i miejsc szczególnej ochrony krajobrazu pomaga ocalić niejednokrotnie bezcenne okazy świata roślin i zwierząt.

7. Gospodarka odpadami:

Gospodarka odpadami komunalnymi w Nowym Sączu oparta jest na:

- selektywnej zbiórce surowców w systemie pojemnikowym oraz workowym, obejmującej zbiórkę szkła, tworzyw sztucznych (głównie butelki „PET) i metali (przeważnie puszki aluminiowe) oraz papieru.
- gromadzeniu zmieszanych odpadów komunalnych w pojemnikach i kontenerach metalowych i z tworzywa sztucznego,
- wywozie odpadów na składowisko odpadów komunalnych w Nowym Sączu – Zabełczu, przez uprawnionych do transportu odbiorców,
- odzysku niewielkiej części surowców z masy odpadów zmieszanych, w wyniku ręcznej segregacji.

Głównym problemem w gospodarce odpadami komunalnymi na terenie miasta jest brak innego niż składowanie-sposobu unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Obecnie

odpady składowane są na Składowisku Odpadów Komunalnych w Nowym Sączu-Zabelczu.

Szacuje się, że przy braku zmian w obecnej gospodarce odpadami komunalnymi, druga kwatery składowiska zapełni się ok. 2010 roku. Składowanie odpadów „pomiędzy” kwaterami może przedłużyć żywotność składowiska o kilka lat. Na podstawie przeglądu ekologicznego Składowiska Odpadów Komunalnych w Nowym Sączu - Zabelczu, stwierdzono, że składowisko nie oddziałuje niekorzystnie na środowisko naturalne.

Odpady medyczne, pochodzące ze szpitala w Nowym Sączu i innych placówek ZOZ z rejonu byłego województwa nowosądeckiego, a także z gabinetów stomatologicznych, od lekarzy rodzinnych i weterynarzy, poddawane są procesowi spalania w zlokalizowanej na terenie szpitala spalarni. Obecnie, obiekt znajduje się trakcie modernizacji, która zapewni bezpieczny sposób unieszkodliwiania odpadów medycznych z terenu Nowego Sącza i okolic.

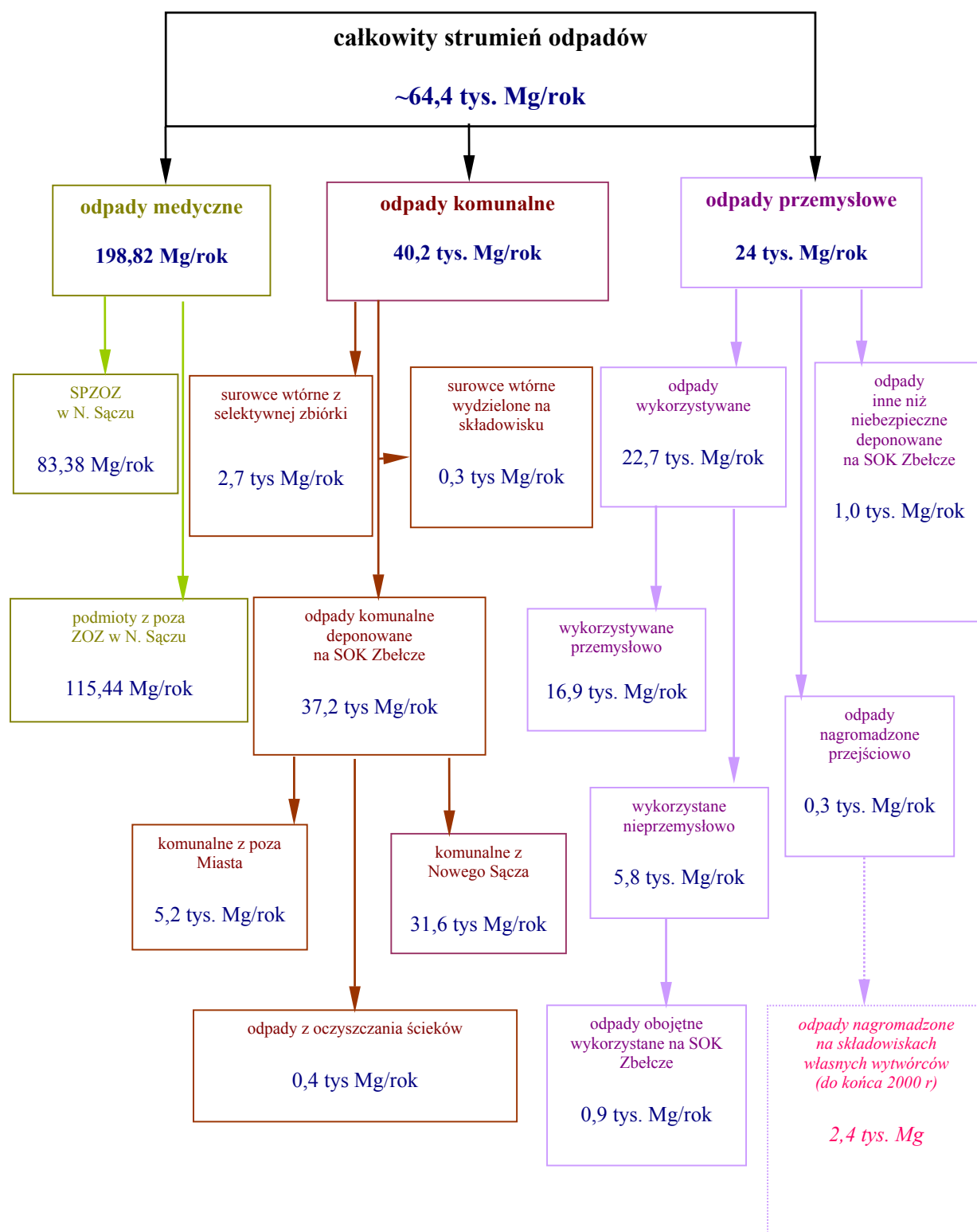
Gospodarka odpadami przemysłowymi, powstającymi na terenie Nowego Sącza odbywa się zgodnie z obowiązującym prawodawstwem. Tylko niewielka ilość odpadów nienależących do niebezpiecznych, deponowana jest na składowisku. Znacząca większość jest wykorzystywana lub unieszkodliwiana w inny sposób przemysłowy i nieprzemysłowy.

Na terenie miasta, przy ul. Jagodowej zlokalizowane jest składowisko odpadów niebezpiecznych (mogilnik), na którym zdeponowano łącznie około 183 Mg odpadów. Zgodnie z decyzją (WGK.IV.7644-61/o/01/02) i zatwierdzonym programem gospodarki odpadami niebezpiecznymi obiekt ma zostać zlikwidowany, a odpady unieszkodliwione w spalarni poza granicami Polski.

Na terenie miasta, głównie przy brzegach rzek i na peryferiach, istnieją „dzikie” wysypiska. Likwidacją „dzikich” wysypisk zajmują się odpowiednie firmy działające na zlecenie Urzędu Miasta, które rocznie z terenu miasta usuwają ok. 120 Mg odpadów.

Strukturę istniejącego systemu gospodarki odpadami przedstawia rys. 2.

Rys. 2. System gospodarki odpadami wraz z bilansem masowym odpadów wg danych z lat 2000-2001

Turystyka

Na bazę noclegową w Nowym Sączu składa się 8 obiektów dysponujących 513 miejscami. Przy ogólnym spadku ilości oddanych do dyspozycji turystów miejsc w kraju o 4,7%, w Nowym Sączu i powiecie nowosądeckim w 2002 roku zanotowano zmniejszenie liczby miejsc noclegowych odpowiednio o 7,6% i 6,8%, natomiast w województwie małopolskim nastąpił ich wzrost o 7,7%.

W Nowym Sączu na 10 tys. mieszkańców przypada 60,77 miejsc noclegowych, co na tle powiatu nowosądeckiego (713,70/10 tys. mieszkańców), województwa małopolskiego (217,88) i kraju (170,75) stanowi najniższy wskaźnik. Powyższe dane przedstawione zostały w tab. 20.

Tabela 20. Obiekty noclegowe w Nowym Sączu na tle powiatu, województwa i kraju.

wyszczególnienie	rok	obiekty noclegowe					
		ogółem liczba obiektów	liczba obiektów na 10 tys. mieszkańców	ogółem miejsca noclegowe	miejsca noclegowe na 10 tys. mieszkańców	miejsca noclegowe całoroczne	miejsca noclegowe całoroczne na 10 tys. mieszkańców
Polska	2000	8626	2,23	659862	170,75	323050	83,60
	2001	8686	2,25	641172	165,97	332908	86,17
	2002	7948	2,08	610914	159,85	334983	87,65
województwo małopolskie	2000	1055	3,26	66602	205,96	53501	165,44
	2001	1057	3,26	65484	202,05	53248	164,30
	2002	963	2,97	70531	217,88	60970	188,34
powiat nowosądecki	2000	231	11,96	16069	832,14	12319	637,95
	2001	218	11,20	14815	761,33	11745	603,56
	2002	205	10,59	13813	713,70	11140	575,59
Nowy Sącz	2000	10	1,19	822	97,41	370	43,85
	2001	8	0,95	555	65,71	353	41,79
	2002	8	0,95	513	60,77	343	40,63

Stan na dzień 31.VII

Tabela 21. Korzystający z noclegów i noclegi udzielone w Nowym Sączu na tle powiatu, województwa i kraju.

wyszczególnienie	miejsca noclegowe ogółem	korzystający w tys.		udzielone noclegi w tys.	
		2000	2001	2000	2001
Polska	641172	14560,1	14304,9	49078,8	46284,8
województwo małopolskie	65484	1968,6	1900,0	6710,0	6354,5
Powiat Nowosądecki	14815	237,0	217,7	1674,2	1560,2
Nowy Sącz	555	19,2	15,6	39,0	25,4

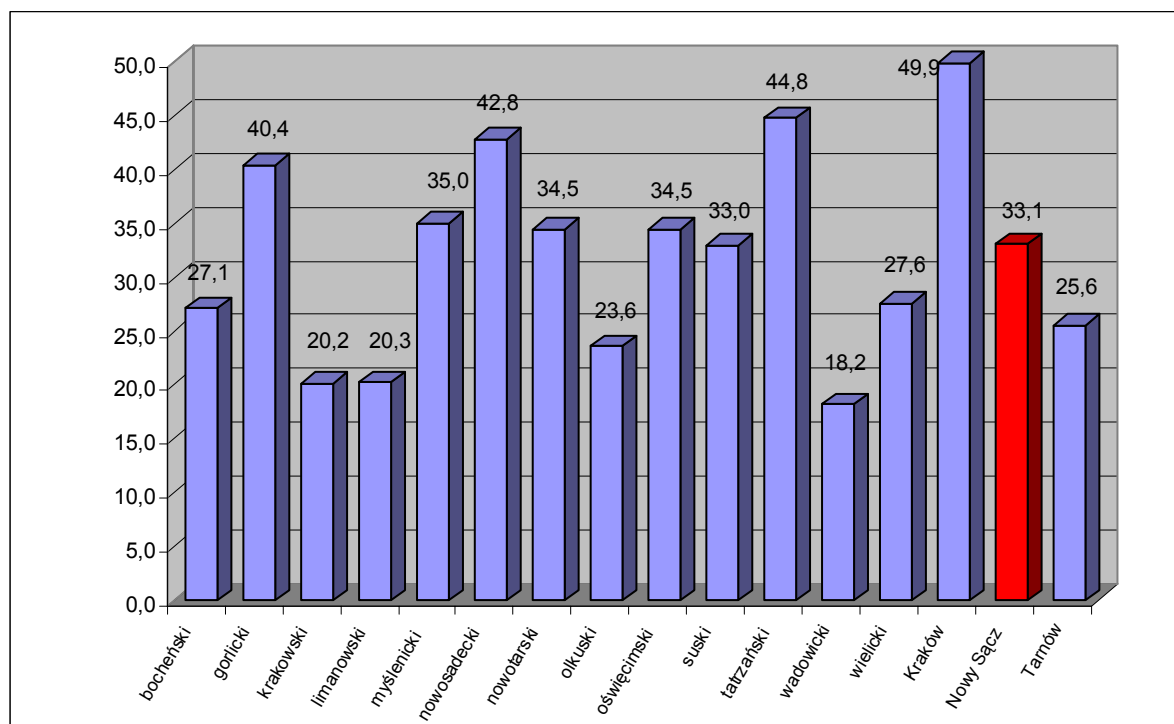
Stan na dzień 31.VII

W 2001 roku w Nowym Sączu zanotowano spadek liczby osób korzystających z noclegów w Nowym Sączu o prawie 19% w porównaniu z rokiem 2000. Niepokojące jest znaczne

zmniejszenie się liczby udzielonych noclegów, aż o 35%, przy kilkuprocentowym spadku w pozostałych porównywanych jednostkach (tab. 21)

Również stopień wykorzystania pokoi w obiektach noclegowych znajdujących się na terenie Nowego Sącza nie jest zadowalający. Wskaźnik ten mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych, ukształtował się na poziomie 33,1%. (rys. 3)

Rys. 3. Stopień wykorzystania pokoi w obiektach noclegowych turystyki w województwie małopolskim według powiatów w 2001r.

Problematyka gospodarcza

Tabela 22. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze KRUPGN - REGON wg sektorów - stan w końcu roku 2002

wyszczególnienie	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ogółem	7533	6994	7363	7520	7744	7857
sektor publiczny	148	152	157	156	221	237
w tym:						
jednostki budżetowe państwowe i komunalne	124	117	115	112	107	124
przedsiębiorstwa państwowe	9	7	7	5	4	5
spółki prawa handlowego	8	11	11	13	13	13
spółki z udziałem kapitału zagran.	1	1	1	1	1	1

Tabela 22. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze KRUPGN - REGON wg sektorów - stan w końcu roku 2002- c.d.

wyszczególnienie	1997	1998	1999	2000	2001	2002
sektor prywatny	7385	6842	7206	7364	7523	7620
w tym:						
osoby fizyczne	6006	5418	5679	5724	5868	5913
spółki prawa handlowego	263	270	296	317	357	425
spółki z udziałem kapitału zagranicznego	39	44	54	56	58	57
spółdzielnie	45	45	42	39	38	38
fundacje	13	13	14	13	15	17
stowarzyszenia i organizacje społeczne	109	124	155	227	250	255

Tabela 23. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze KRUPGN - REGON wg wybranych sekcji - stan w końcu roku 2002

wyszczególnienie	ogółem	W tym							
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel hurtowy i detaliczny, naprawy	transport, gospodarka magazynowa i łączność	administracja publiczna i obrona narodowa, ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	edukacja	ochrona zdrowia i opieka społeczna
Nowy Sącz									
1997	7533	42	936	686	2917	694	35	156	302
1998	6994	40	791	627	2707	595	38	180	266
1999	7363	39	816	659	2697	658	36	191	318
2000	7520	45	776	659	2665	639	35	191	338
2001	7744	57	762	640	2604	632	34	193	380
2002	7857	71	759	628	2620	620	30	196	400
sektor publiczny									
1997	148	–	7	4	3	4	34	35	31
1998	152	–	3	3	2	4	38	38	28
1999	157	–	3	4	2	4	36	42	31
2000	156	–	3	3	2	6	35	41	33
2001	221	-	3	3	2	6	33	42	33
2002	237	-	3	2	2	5	29	45	34
sektor prywatny									
1997	7385	42	929	682	2914	690	1	121	271
1998	6842	40	788	624	2705	591	–	142	238
1999	7206	39	813	655	2695	654	–	149	287
2000	7364	45	773	656	2663	633	–	150	305
2001	7523	57	759	638	2602	626	1	151	347
2002	7620	71	756	626	2618	615	1	151	366

Prezentowane powyżej dane zostały opracowane w dwóch ujęciach podmiotowych: według ujęcia sektorowego (form organizacyjno - prawnych podmiotów) oraz z podziałem na poszczególne branże (rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej).

W pierwszym ujęciu można zauważyć następujące tendencje:

- pozostająca na zbliżonym poziomie ogólna liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w mieście,
- wzrost liczby prywatnych spółek prawa handlowego, co należy uznać za zjawisko korzystne dla lokalnej gospodarki,
- spadek o 1,5% liczby jednoosobowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, zakładów rzemieślniczych i spółek cywilnych,
- spadek w analizowanym okresie o ok. 15% liczby spółdzielni,
- gwałtowny, sięgający prawie 134% przyrost liczby stowarzyszeń, co świadczy o rosnącej aktywności (partycypacji społecznej) lokalnej społeczności.

Charakteryzując gospodarkę miasta ze względu na rodzaje prowadzonej przez podmioty gospodarcze działalności można stwierdzić, że nastąpił:

- relatywnie wysoki spadek liczby podmiotów przetwórstwa przemysłowego – o ok. 19%,
- spadek liczby podmiotów w sektorze handlu detalicznego i hurtowego oraz transportu i łączności w granicach 10%,
- spadek liczby podmiotów branży budowlanej o ok. 8,5%,
- spadek liczby podmiotów administracji publicznej, obrony narodowej, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych,
- wzrost o ponad 25% liczby placówek oświatowych zarówno w sektorze publicznym (o 28,5%), jak i prywatnym (o 24,8%),
- wzrost o 32,4% liczby placówek zajmujących się ochroną zdrowia i opieką społeczną, głównie w sektorze prywatnym.

Przedstawiona analiza nie byłaby kompleksowa bez uzupełnienia powyższych danych o informacje na temat stanu zatrudnienia w lokalnej gospodarce zarówno według branż, jak i sektorów (rodzajów prowadzonej działalności) w ujęciu dynamicznym.

Tabela 24. Pracujący w gospodarce narodowej wg wybranych sekcji - stan w dniu 31.XII.

wyszczególnienie		ogółem	w tym sekcje							
			rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel i naprawy	transport, składowanie i łączność	administracja publiczna i obrona narodowa, ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	edukacja	ochrona zdrowia i opieka socjalna
1997	a – ogółem	33771	76	10328	2500	4220	3235	2117	2509	4143
	b – sektor publiczny	18958	27	3871	650	341	2959	2109	2246	4016
	c – sektor prywatny	14813	49	6457	1850	3879	276	8	263	127
1998	a – ogółem	34170	54	9882	2363	4715	3298	2144	2629	4056
	b – sektor publiczny	15190	18	112	636	225	3012	2144	2357	3925
	c – sektor prywatny	18980	36	9770	1727	4490	286	–	272	131
1999	a – ogółem	33088	55	9738	2052	4631	3032	2090	2632	3865
	b – sektor publiczny	14009	29	55	484	188	2601	2090	2361	3706
	c – sektor prywatny	19079	26	9683	1568	4443	431	–	271	159
2000	a – ogółem	30001	51	8245	1773	4282	3202	2780	2694	3223
	b – sektor publiczny	13433	16	90	424	186	2960	2780	2417	2962
	c – sektor prywatny	16568	35	8155	1349	4096	242	–	277	261
2001	a – ogółem	28125	43	7135	1830	4212	3018	2980	2690	2627
	b – sektor publiczny	12120	12	68	172	163	2401	2980	2373	2368
	c – sektor prywatny	16005	31	7067	1658	4049	617	-	317	259
2002	a – ogółem	28090	41	7859	1762	3769	2942	2949	2542	2532
	b – sektor publiczny	11841	13	52	202	138	2244	2949	2232	2285
	c – sektor prywatny	16249	28	7807	1560	3631	698	-	310	247

Wnioski płynące z analizy danych zawartych w tab. 24 są następujące:

- narasta zjawisko ubywania miejsc pracy – ogólnie w analizowanym okresie liczba zatrudnionych zmniejszyła się o ok. 16,8%, w tym aż o 37,5% w sektorze publicznym. Wzrost o 9,7% miejsc pracy w sektorze prywatnym nie zaabsorbował niekorzystnych tendencji,
- pomimo malejącego odsetka osób pracujących w sektorze publicznym, zatrudnionych jest w nim w dalszym ciągu ok. 42% ogółu zatrudnionych,
- największy spadek zatrudnienia odnotowano w budownictwie (o 29,5%) i przetwórstwie przemysłowym (o 23,9%). Silny spadek zatrudnionych w tej ostatniej branży w odniesieniu do sektora publicznego jest między innymi wynikiem postępujących przekształceń własnościowych,
- niewielkie wahania występują w zatrudnieniu w handlu, transporcie i łączności, jak również w edukacji. Pomimo silnego wzrostu liczby funkcjonujących podmiotów w tej ostatniej gałęzi gospodarki nie odnotowano zjawiska korelacyjnego ze stanem

zatrudnionych, co świadczy o narastającej silnej tendencji dwuetatowości w zawodzie nauczycielskim,

- nastąpił spadek zatrudnienia w ochronie zdrowia i opiece społecznej w analizowanym okresie o 38,9%. Jednocześnie głębokiemu spadkowi liczby zatrudnionych w sektorze publicznej służby zdrowia towarzyszy zjawisko wzrostu zatrudnienia w sektorze prywatnym (o prawie 100%),
- jedyny obszar zatrudnienia odnotowujący wzrost liczby pracowników w latach 1997-2002 to administracja publiczna oraz ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. Silny wzrost (na poziomie 39%) świadczy, iż pomimo likwidacji po 1998 roku większości instytucji i urzędów szczebla wojewódzkiego ten sektor gospodarki narodowej odgrywa nadal istotną rolę na mapie gospodarczej miasta.

Dla kompleksowej oceny sytuacji społeczno – gospodarczej miasta niezbędna jest również przedstawiona w tab. 25 analiza danych obejmujących stan finansów samorządowych gminy Nowy Sącz.²

Tabela 25. Finanse gmin w ujęciu dynamicznym 1999-2001.

wyszczególnienie	dochody ogółem	w tym własne	subwencje	dotacje	wydatki ogółem	w tym majątkowe	
						razem	w tym inwestycyjne
Nowy Sącz							
w złotych:							
1999	158787874	50445318	57671407	50465291	155996013	10596895	10596807
2000	187390269	59843144	70982727	56279738	190338782	19701749	19701733
2001	214418801	64661811	83077676	65935554	218064635	16752016	16752016
Nowy Sącz							
na 1 mieszkańca w złotych:							
1999	1895,3	602,1	688,4	602,4	1862,0	126,5	126,5
2000	2228,9	711,8	844,3	669,4	2264,0	234,3	234,3
2001	2540,8	766,2	984,4	781,3	2584,0	198,5	198,5
województwo małopolskie							
na 1 mieszkańca w złotych:							
1999	1233,9	565,0	463,8	184,9	1294,3	267,2	245,5
2000	1331,1	585,5	515,7	206,9	1411,5	262,3	240,1
2001	1454,2	622,5	606,9	210,1	1563,9	301,6	285,0
Polska							
na 1 mieszkańca w złotych:							
1999	1338,6	x	x	x	1365,9	x	x
2000	1454,9	x	x	x	1531,0	x	x
2001	1577,8	x	x	x	1649,0	x	x

Środki finansowe znajdujące się po stronie dochodów i po stronie wydatków nie obejmują zadań powiatowych wynikających z ustawy o samorządzie terytorialnym.

² W analizach nie uwzględniono roku 2002, w którym to, na skutek sprzedaży akcji przez właściciela spółki „Optimus” znacznie wzrosła kwota dochodów własnych gminy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych. Uwzględnienie w analizach jednorazowej tak dużej transakcji zniekształciłoby obraz kondycji finansów publicznych nowosądeckiego samorządu.

Do cech charakteryzujących finanse miasta można zaliczyć:

- pogarszającą się z roku na rok relację pomiędzy wydatkami, a dochodami budżetu lokalnego,
- spadek udziału dochodów własnych w całości dochodów budżetu z 31,7% w 1999 roku do 30,2% w 2001 roku (pod uwagę ze względu na inny sposób naliczania dochodów własnych nie wzięto lat 1997 i 1998),
- relatywnie niski (w stosunku do potrzeb miasta oraz dla wartości średnich dla Małopolski) poziom wydatków inwestycyjnych, który w 2001 roku założono na poziomie 7,7% ogółu wydatków budżetu miasta,
- wzrost o ok. 27% wielkości dochodów własnych przypadających na 1 mieszkańca miasta w okresie lat 1999-2001,
- nominalny (nie uwzględniający inflacji) prawie trzykrotny wzrost dochodów ogółem przypadających na 1 mieszkańca (należy pamiętać, iż w tym okresie miasto przejęło od państwa znaczną część zadań wynikających z wprowadzenia trójstopniowego szczebla samorządu terytorialnego)
- znacznie wyższe od średniej krajowej i wojewódzkiej wskaźniki dochodów ogółem i dochodów własnych przypadających na 1 mieszkańca.

Należy zauważyć, że wzrost dochodów miasta w okresie od 1999 roku jest w dużej mierze efektem przejęcia zadań wynikających z uzyskania przez Nowy Sącz statusu powiatu grodzkiego (zadań m.in. z zakresu szkolnictwa ponadpodstawowego, a od 2000 roku także zadań wykonywanych przez Powiatowy Urząd Pracy). Delegacja ustawowa wynikająca z tzw. ustawy kompetencyjnej³ nakłada na miasto szereg obowiązków, które realizowane są na rzecz obydwóch powiatów nowosądeckich tj. ziemskiego i grodzkiego oraz ich społeczności. W związku z powyższym w części diagnostycznej właściwej strategii rozwojowej konieczne jest kompleksowe ujęcie badanych zjawisk poprzez analizę porównawczą dochodów i wydatków miasta na tle innych miast o zbliżonej wielkości, posiadających status powiatów grodzkich.

³ Ustawa z dnia 24 lipca 1998 o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa

1.2. Analiza porównawcza wybranych miast posiadających status powiatów grodzkich.

Do analizy porównawczej wybrano miasta wykazane w tabeli 26.

Tabela 26. Wyszczególnienie porównywanych miast.

lp	miasto	województwo
1	Jelenia Góra	dolnośląskie
2	Konin	wielkopolskie
3	Nowy Sącz	małopolskie
4	Piotrków Trybunalski	łódzkie
5	Przemyśl	podkarpackie
6	Siedlce	mazowieckie
7	Suwałki	podlaskie
8	Tarnów	małopolskie

Uzasadniając wybór podmiotów do porównań kierowano się następującymi przesłankami:

1. Ludność poszczególnych miast jest porównywalna, co pokazano w tab. 2. Jedynie miasto Tarnów odznacza się znacznie większą liczbą ludności. Jednakże fakt, iż miasto to należy podobnie jak Nowy Sącz do województwa małopolskiego i że jest to jedyny tego typu podmiot z tego województwa nadający się do porównań z Nowym Sączem przesądziło o doborze go do próby.
2. Wszystkie wytypowane miasta utraciły z dniem 01.01.1999 roku status miasta wojewódzkiego i stały się miastami o statusie powiatów grodzkich.
3. Z wyjątkiem miasta Tarnowa, wszystkie prezentowane obiekty przestrzenne znajdują się obecnie na terenie różnych województw.
4. Niektóre z prezentowanych miast pełnią analogicznie jak Nowy Sącz funkcję centrów regionów turystycznych (Suwałki, Jelenia Góra), inne znajdują się na głównych szlakach komunikacyjnych kraju (Przemyśl, Tarnów). Ta różnorodność funkcji poszczególnych obiektów umożliwia pełniejszą analizę podstawowych wskaźników.

Porównanie miast będzie przeprowadzone na podstawie następujących kryteriów: ludność, powierzchnia powiatów, dochody powiatów, wydatki powiatów, pracujący, bezrobocie i wynagrodzenia, mieszkalnictwo, szkolnictwo, służba zdrowia, kultura, turystyka, ochrona środowiska oraz przedsiębiorczość. Wszystkie dane statystyczne niezbędne do analizy porównawczej pochodzą z Banku Danych Regionalnych GUS. Ze względu na metodologię zbierania i przetwarzania tych danych Bank Danych Regionalnych posiada pełne dane z 2000 roku, natomiast wszystkie informacje statystyczne z 2001 roku będą dostępne

dopiero na koniec br. Z tego względu analizie poddano pełne dane z Banku Danych Regionalnych z 2000 roku oraz częściowe dane z roku 2001 udostępnione przez Urząd Statystyczny w Krakowie Oddział w Limanowej.

Ludność

Tabela 27. Ludność w badanych jednostkach.

	stan w dniu 31.XII 2000			stan w dniu 31.XII 2001		
miasta	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
Jelenia Góra	92964	49346	43618	92394	49051	43343
Konin	83517	43533	39984	83377	43484	39893
Nowy Sącz	84382	43996	40386	84465	43944	40521
Piotrków Trybunalski	81032	42709	38323	80971	42746	38225
Przemyśl	68007	35998	32009	67955	35965	31990
Siedlce	76667	40290	36377	76820	40316	36504
Suwałki	69092	35799	33293	69054	35749	33305
Tarnów	121828	63766	58062	121091	63331	57760

Rys. 4. Liczba ludności w badanych powiatach.

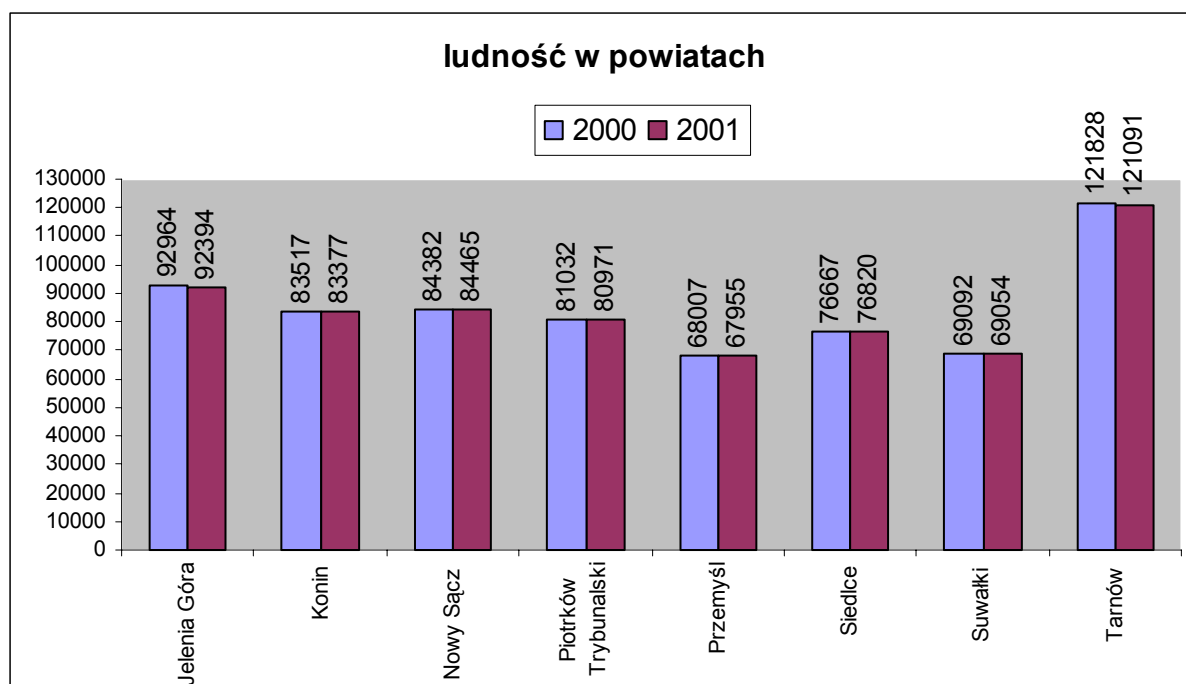

Tabela 28. Ruch naturalny ludności na terenie Nowego Sącza, Siedlec i Tarnowa w 2001 r.

miasta	urodzenia żywe		zgony				przyrost naturalny	
			ogółem		w tym niemowląt			
	liczba bezwzgl.	na 1 000 osób	liczba bezwzgl.	Na 1 000 osób	liczba bezwzgl.	na 1 000 żywych	liczba bezwzgl.	na 1 000 osób
Nowy Sącz	843	9,9	593	7,0	4	4,8	250	2,9
Siedlce	742	9,7	543	7,1	5	6,7	199	2,6
Tarnów	1 063	8,8	1 014	8,4	2	1,8	49	0,4

Ze względu na brak pełnych danych, przedstawiono ruch naturalny ludności 3 miast.: Nowego Sącza, Siedlec i Tarnowa.

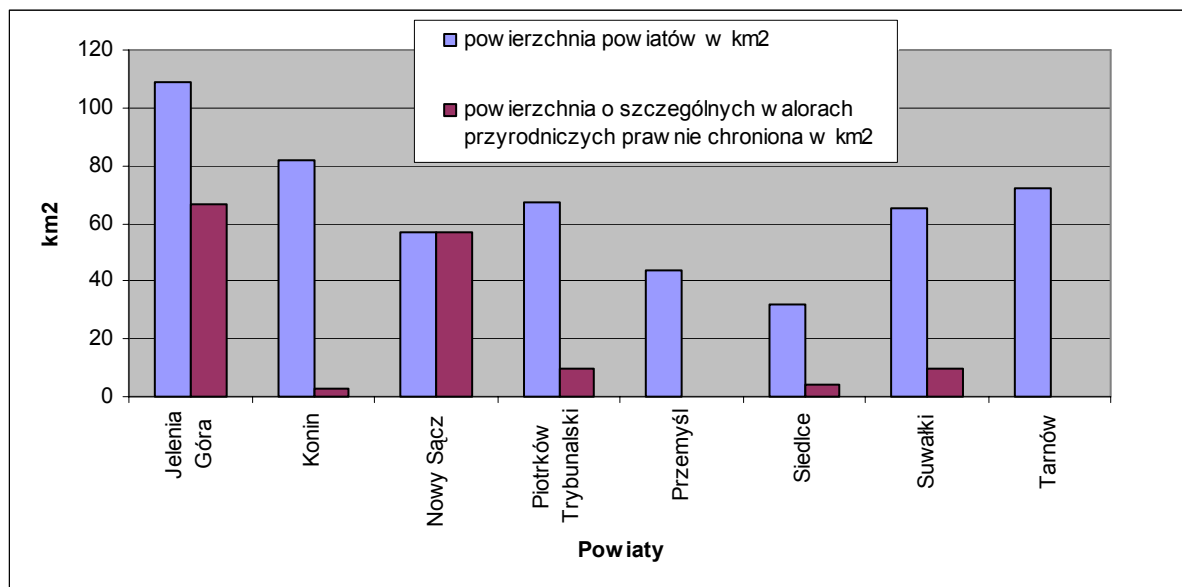
Powierzchnia powiatów

Tabela 29. Powierzchnia powiatów w 2000 r.

miasta	powierzchnia powiatów w km ²	powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w km ²	powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w % powierzchni ogólnej	liczba osób przypadająca na 1 km ²
Jelenia Góra	109	66,7	61,2	853
Konin	82	2,5	3,1	1019
Nowy Sącz	57	57,0	100,0	1480
Piotrków Trybunalski	67	9,4	14,1	1209
Przemyśl	44	0,0	0,0	1546
Siedlce	32	4,2	13,2	2396
Suwałki	65	9,6	14,7	1063
Tarnów	72	0,1	0,1	1692

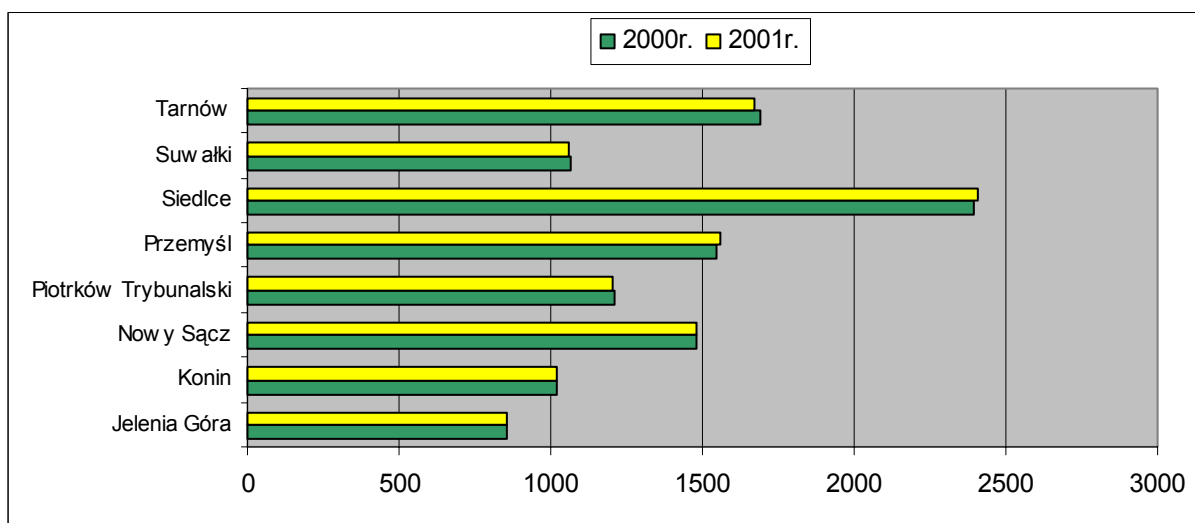
Powierzchnia Nowego Sącza wynosi 57 km². Jest to jedna z najmniejszych powierzchni wśród badanych jednostek. Warto zwrócić uwagę na powierzchnię o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych. Tylko Nowy Sącz charakteryzuje się tym, iż 100% jego powierzchni stanowi właśnie ta kategoria. Biorąc pod uwagę powierzchnię w km² walorów jedynie Jelenia Góra charakteryzuje się większą ich powierzchnią. Tylko te powiaty mogą ze sobą konkurować tą kategorią, a w zakresie własnego rozwoju sprawnie wykorzystywać omawiane walory przyrodnicze w rozwijaniu turystyki. Pozostałe miasta daleko odbiegają od Nowego Sącza i Jeleniej Góry w tym zakresie. Prezentuje to rys. 5.

Rys. 5. Powierzchnia powiatów w km² oraz powierzchnia powiatów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Analizując gęstość zaludnienia wymienionych powiatów można stwierdzić, że Nowy Sącz charakteryzuje się przeciętnym poziomem mieszkańców zamieszkałych na 1 km². Najwyższą gęstością zaludnienia odznaczają się Siedlce, następnie Tarnów, Przemyśl. Nowy Sącz zajmuje wśród przedstawianych jednostek dopiero 4 lokatę. Najmniejsza liczba ludności na km² zamieszkuje Jelenią Górę, to wskaźnik daleko odbiegający od pozostałych jednostek. Dane w ujęciu dynamicznym lat 2000/ 2001 nie uległy większym zmianom.

Rys. 6. Gęstość zaludnienia

Dochody powiatów

**Tabela 30. Wyszczególnienie dochodów powiatów w:
2000 r.**

miasta	ogółem w mln zł	w tym własne w mln zł	dochody ogółem na 1 mieszkańca w zł	udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Jelenia Góra	202,5	79,5	2174	39,26%
Konin	178,9	72	2144	40,25%
Nowy Sącz	187,4	59,8	2229	31,91%
Piotrków Trybunalski	160,5	63,4	1977	39,50%
Przemyśl	145,8	37,6	2133	25,79%
Siedlce	155,4	54,2	2035	34,88%
Suwałki	141	37,4	2046	26,52%
Tarnów	239,4	86,3	1972	36,05%

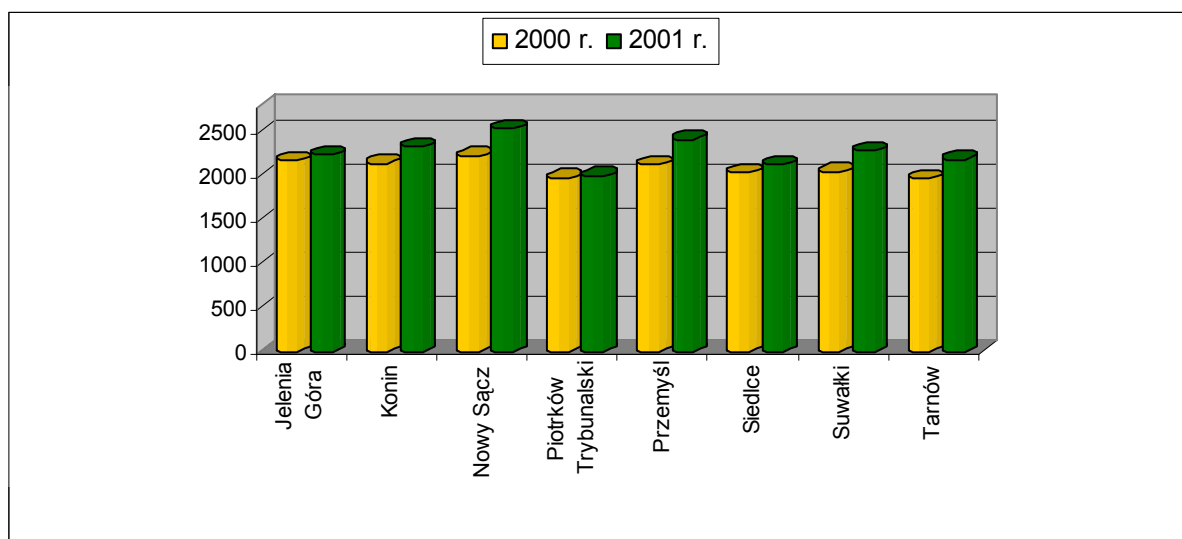
2001 r.

miasta	ogółem w mln zł	w tym własne w mln zł	dochody ogółem na 1 mieszkańca w zł	udział dochodów własnych w dochodach ogółem
Jelenia Góra	207,1	x	2241	x
Konin	194,3	x	2330	x
Nowy Sącz	214,4	64,7	2538	30,2 %
Piotrków Trybunalski	162,1	x	2002	x
Przemyśl	164,4	x	2419	x
Siedlce	163,4	x	2127	x
Suwałki	158,3	x	2292	x
Tarnów	265,1	89,2	2189	33,6 %

Analizując 2000 rok należy zauważyć, że Nowy Sącz w porównaniu z badanymi jednostkami może poszczycić się największymi dochodami ogółem przypadającymi na 1 mieszkańca. Wynoszą one 2229 zł. Najniższe dochody ogółem przypadające na 1 mieszkańca osiąga Tarnów i wynoszą one 1972 zł. Tak wysokie dochody w Nowym Sączu na 1 mieszkańca wśród badanych jednostek to duży atut, który powinien być właściwie wykorzystany. Powyższa, pozytywna tendencja została również utrzymana w 2001 roku – warto przy tym nadmienić, iż zarówno wzrost bezwzględny, jak i procentowy dochodów przypadających na 1 mieszkańca w relacji roku 2001 do 2000 jest spośród wszystkich badanych jednostek jednym z najwyższych.

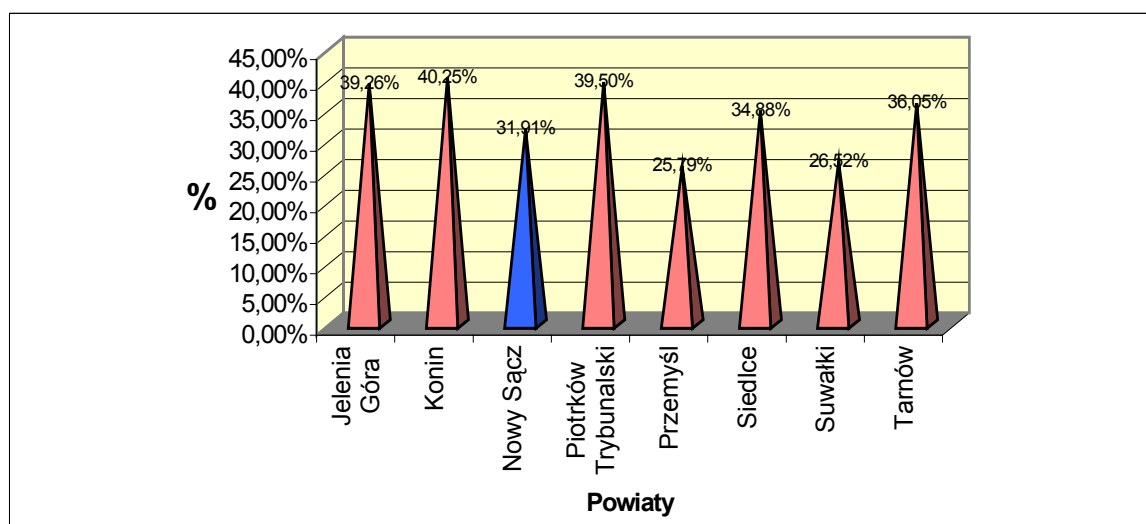
Jednocześnie należy zaznaczyć, że we wcześniejszych badaniach dotyczących 1999 roku, a więc pierwszego roku działalności powiatów, miasto Nowy Sącz osiągało również najwyższe dochody wśród wszystkich 22 powiatów województwa małopolskiego. Wysokość dochodów w tej kategorii dla porównywanych jednostek przestrzennych ilustruje rys. 7.

Rys. 7. Wysokość dochodów ogółem przypadająca na 1 mieszkańca w zł w 2000 r. i 2001 r.

Przy omawianiu wysokości dochodów warto zwrócić uwagę również na strukturę dochodów. Przedstawia ją rys. 8.

Rys. 8. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w 2000 r.

O zaradności jednostek samorządu terytorialnego świadczy m.in. udział dochodów własnych w dochodach ogółem. W tym zakresie Nowy Sącz nie odnosi tak dobrych wyników jak w przypadku dochodów przypadających na 1 mieszkańca. Wśród badanych jednostek największy udział dochodów własnych w ogólnych dochodach wykazuje Konin (40,25%), Piotrków Trybunalski (39,50%) i Jelenia Góra (39,26%). Nowy Sącz jest dopiero na 6

miejsu (31,91%). Najniższym udziałem charakteryzuje się Przemysł (25,79%). Niepokojącym zjawiskiem jest także spadek udziałów własnych miasta Nowego Sącza w sumie dochodów ogółem w roku 2001 w porównaniu do 2000 roku, lecz bez szczegółowych danych z innych miast interpretacja tych wielkości obarczona jest dużym ryzykiem błędu. Należy przy tym pamiętać, że omawiany wskaźnik tj. wysokość dochodów własnych w dochodach ogółem nie odzwierciedla tylko postawy władz samorządowych w zakresie kreowania postaw przedsiębiorczych, lecz przede wszystkim jest pochodną historycznie ukształtowanej bazy ekonomicznej danej jednostki samorządu terytorialnego.

Wydatki powiatów

Ogólne dane dotyczące wydatków zaprezentowano w tab. 31.

Tabela 31. Wydatki powiatów w:

2000 r.

miasta	ogółem w mln zł	bieżące w mln zł	inwestycyjne w mln zł	wydatki na 1 mieszkańca w zł	wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca w zł
Jelenia Góra	214,8	129	46,3	2311	497
Konin	182,7	117,9	30,5	2188	366
Nowy Sącz	190,3	145,1	19,7	2255	234
Piotrków Trybunalski	164,9	119,7	23,9	2035	294
Przemysł	149,2	107,3	15,7	2194	230
Siedlce	170,4	114,9	22,5	2223	295
Suwałki	143,4	98,3	16,1	2075	234
Tarnów	251,6	176	25,9	2065	214

2001 r.

miasta	ogółem w mln zł	bieżące w mln zł	inwestycyjne w mln zł	wydatki na 1 mieszkańca w zł	wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca w zł
Jelenia Góra	202,2	x	x	2188	x
Konin	193,2	x	x	2317	x
Nowy Sącz	218,1	160,4	16,8	2582	198,50
Piotrków Trybunalski	171,1	x	x	2113	x
Przemysł	164,0	x	x	2413	x
Siedlce	182,3	x	x	2373	x
Suwałki	156,6	x	x	2268	x
Tarnów	286,8	x	23,4	2368	192,36

Analizując w ujęciu dynamicznym tab.31 można zaobserwować dwie najistotniejsze tendencje. Po pierwsze: Nowy Sącz cechuje się najwyższym wzrostem wydatków ogółem, jak i wydatków na 1 mieszkańca (wzrost tych wielkości o ok. 14,5%), gdy pozostałe jednostki z wyjątkiem miasta Tarnowa odnotowują zaledwie niewielki kilku procentowy wzrost wydatków, a nawet, tak jak jest to w przypadku Jeleniej Góry ich spadek. Po drugie: w przypadku Nowego Sącza, znaczny spadek wydatków inwestycyjnych w omawianym okresie, aż o 15%.

Poniżej w tab. 32 podano wysokość wydatków badanych powiatów na gospodarkę komunalną, oświatę i wychowanie, a także na ochronę zdrowia. Większą czytelność danych zapewni przeliczenie podanych wielkości na wydatki przypadające na 1 mieszkańca.

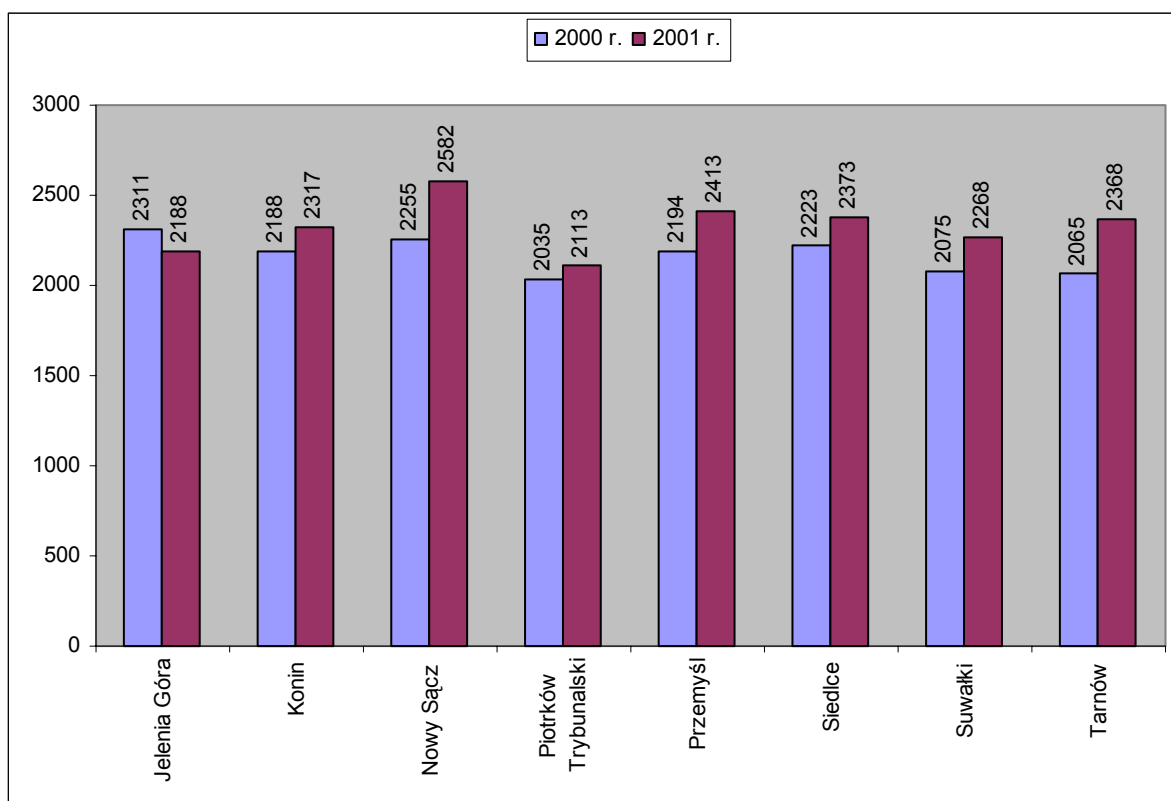
Tabela 32. Wydatki powiatów na gospodarkę komunalną, oświatę i wychowanie oraz na ochronę zdrowia i opiekę społeczną.

miasta	w mln			na 1 mieszkańca w zł		
	gospodarka komunalna	oświata i wychowanie	ochrona zdrowia i opieka społeczna	gospodarka komunalna	oświata i wychowanie	ochrona zdrowia i opieka społeczna
Jelenia Góra	31,4	78,8	19,7	338	848	212
Konin	21,2	75,4	20	254	903	239
Nowy Sącz	16,6	77,4	31,7	197	917	376
Piotrków Trybunalski	21,6	68,7	22,3	267	848	275
Przemyśl	14,1	63,1	24,6	207	928	362
Siedlce	7	77,2	21,6	91	1007	282
Suwałki	7,7	62,6	24,2	111	906	350
Tarnów	13,1	121,6	34,9	108	998	286

Jeżeli porównywać wydatki ogółem przypadające na 1 mieszkańca to łatwo zauważyć, że kolejność powiatów jest nieco inna niż w przypadku prezentowania dochodów ogółem na 1 mieszkańca. Prezentuje to rys. 9. Nowy Sącz pod względem omawianych wydatków zajmuje 2 miejsce po Jeleniej Górze w 2000 r. i miejsce pierwsze w 2001 r.

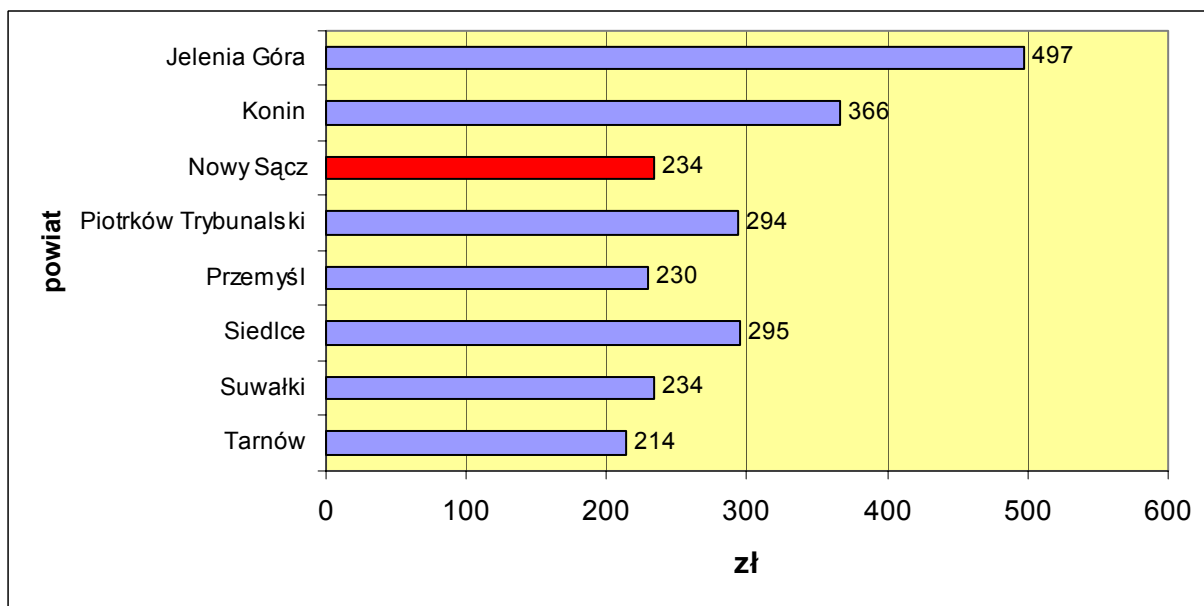
Oczywiście tak silna pozycja miasta Nowego Sącza zarówno w dochodach ogółem i wydatkach ogółem przypadających na 1 mieszkańca nie może być pretekstem do dużego optymizmu. Z doświadczenia wiadomo, że nawet tak duże środki na 1 mieszkańca są i tak niewystarczające. Niemniej jednak wysokość wydatków może być zadowalająca w porównaniu z innymi jednostkami.

Rys 9. Wydatki powiatów ogółem przypadające na 1 mieszkańca.

W jakim stopniu miasto przeznacza wygospodarowane środki na inwestycje niech świadczy rys. 10.

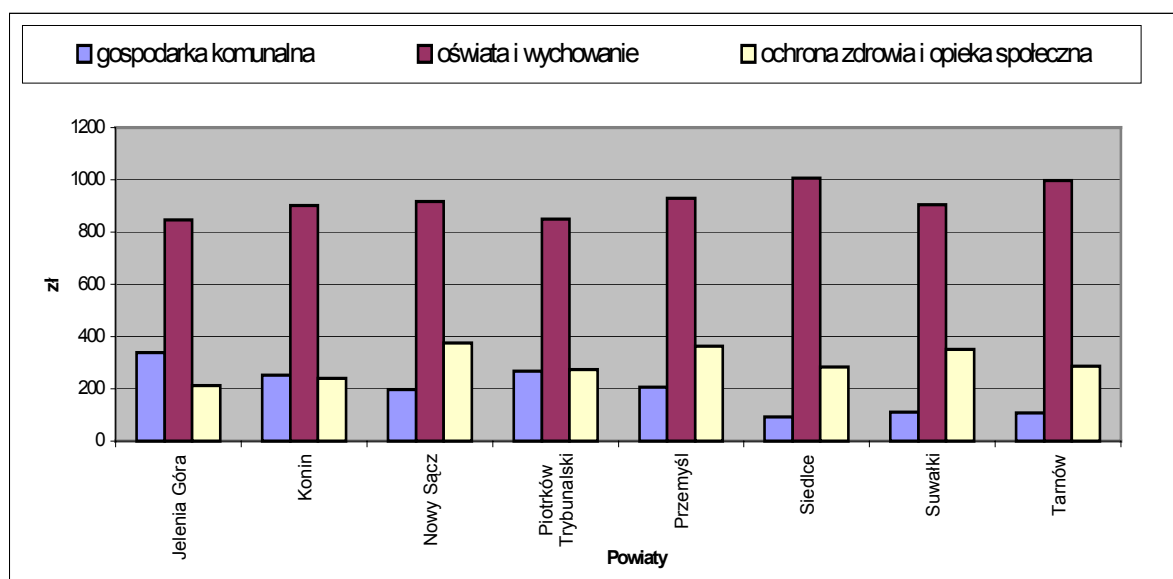
Rys. 10. Wydatki inwestycyjne przypadające na 1 mieszkańca w 2000 r.

Poziom prezentowanych wyżej wydatków inwestycyjnych miast przeliczonych na 1 mieszkańca świadczy o tym, w jaki sposób miasto potrafi gospodarować swoimi pieniędzmi. Wydaje się, że Nowy Sącz jako miasto mające spore środki finansowe na 1 mieszkańca będzie również w czołówce powiatów w zakresie wydatków inwestycyjnych. W rzeczywistości jednak poziom środków przeznaczanych na inwestycje w Nowym Sączu stanowi około 10% wydatków ogółem i taka też jest tendencja w sześciu z ośmiu omawianych miast. Wyraźnie więcej wydają na inwestycje Konin i Jelenia Góra, których wydatki na ten cel wynoszą odpowiednio 16% i 21% ogółu wydatków. Warto w tym miejscu dodać, że wszystkie badane miasta poziom wydatków inwestycyjnych wyznaczają powyżej średniego poziomu w całym kraju (powyżej 121 zł na mieszkańca).

Poniżej na rys. 11. zaprezentowano wydatki na wybrane cele.

Rys. 11. Wydatki na gospodarkę komunalną, oświatę i wychowanie oraz na ochronę zdrowia i opiekę społeczną.

Jak można zauważyć, Nowy Sącz na gospodarkę komunalną oraz na oświatę i wychowanie przeznacza przeciętną wielkość środków. Natomiast wydatki na ochronę zdrowia i opiekę społeczną stanowią duże obciążenie dla budżetu miasta. Są to najwyższe wydatki w gronie miast poddanych analizie i wynoszą 376 zł na mieszkańca.

Pracujący, bezrobocie i wynagrodzenia

Tabela 33. Dane na temat liczby pracujących, wynagrodzeń i stopy bezrobocia w: 2000 roku.

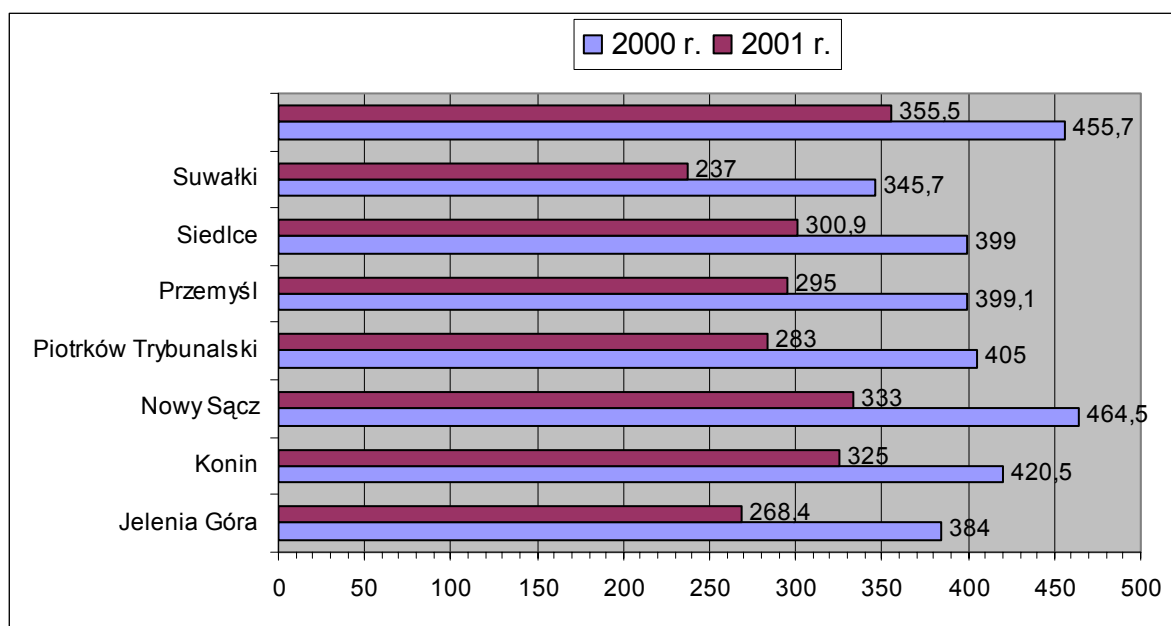
Miasto	Pracujący		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto		Stopa bezrobocia rejestrowanego %
	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności	W zł	Polska= 100%	
Jelenia Góra	35701	384	1851,12	92,8	13,6
Konin	35122	420,5	2072,67	103,9	16,5
Nowy Sącz	39198	464,5	1731,14	86,8	13,6
Piotrków Trybunalski	32877	405	1398,52	70,1	14,5
Przemyśl	27142	399,1	1582,74	79,4	15,9
Siedlce	30590	399	1860,74	93,3	15,1
Suwałki	23882	345,7	1659,2	83,2	18,9
Tarnów	55520	455,7	1642,13	82,3	10,9

Dane na temat liczby pracujących w 2001r.

Miasto	Pracujący	
	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności
Jelenia Góra	24802	268,4
Konin	27095	325,0
Nowy Sącz	28125	333,0
Piotrków Trybunalski	22912	283,0
Przemyśl	20045	295,0
Siedlce	23115	300,9
Suwałki	16363	237,0
Tarnów	43784	355,5

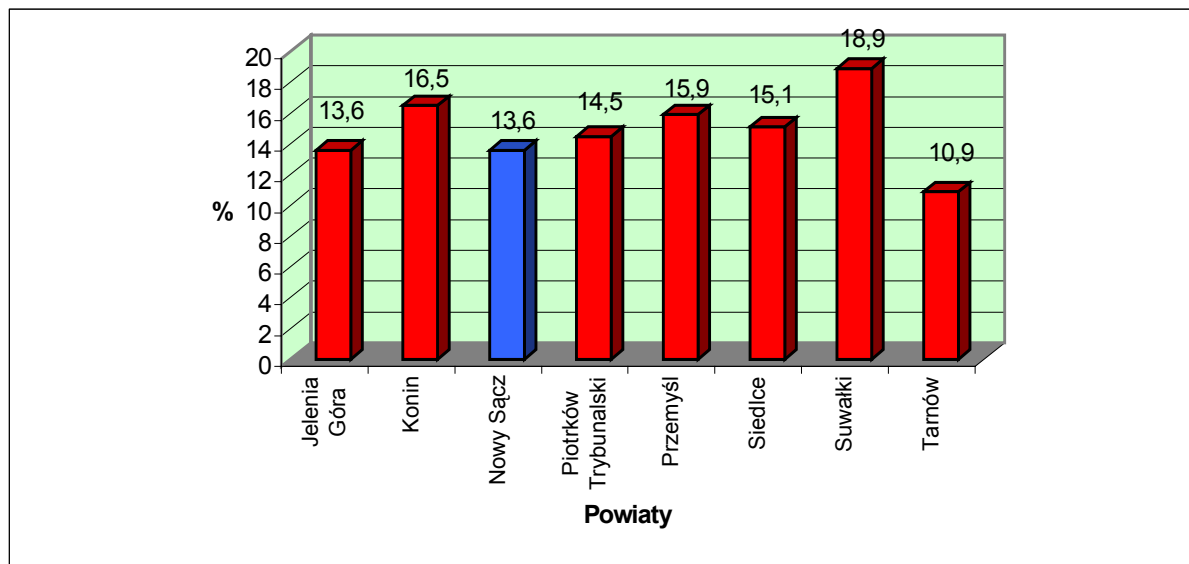
Jak zaprezentowano na rys. 12 Nowy Sącz charakteryzował się w 2000 r. najwyższym wskaźnikiem pracujących przypadających na 1000 mieszkańców – 464,5. Znaczny spadek tego wskaźnika nastąpił w 2001 r. (do wysokości 333). W tym czasie we wszystkich analizowanych jednostkach spadek taki nastąpił, lecz w przypadku Nowego Sącza obniżenie analizowanej wielkości było największe. Tym samym obniżył się też udział pracujących w ogólnej liczbie mieszkańców, który w 2000 roku także był najwyższy. Niestety wysokość zarobków w Nowym Sączu jest niższa od średniej krajowej, tym samym standard życia mieszkańców jest mniejszy niż chociażby w Koninie czy Siedlcach. Jednak wnikliwa analiza tab.33 pozwala na wyszczególnienie miast, w których średnie wynagrodzenie jest jeszcze niższe, a gorszą sytuację buduje również większa liczba bezrobotnych, a także liczba mieszkańców nie pracująca, a więc dzieci będących na utrzymaniu oraz rencistów i emerytów, których dochody są bardzo niskie.

Rys. 12. Pracujący na 1000 ludności.

Niezwykle ważną pozycją w porównaniach jest stopa bezrobocia. W badanym 2000 roku Nowy Sącz charakteryzuje się stopą bezrobocia na poziomie 13,6% co jest zupełnie niezłym wynikiem w porównaniu z innymi miastami. Najniższe bezrobocie obserwuje się w Tarnowie 10,9%, najwyższe w Suwałkach – 18,9%. Pozostałe miasta pokazane są na rys. 13.

Rys. 13. Bezrobocie rejestrowane w % w 2000 r.

Przedstawione w tab.6 dane dotyczące bezrobocia pokazują, że na koniec 2002 roku bezrobocie w Nowym Sączu wyniosło już 17,2 % (analogicznie, jak w czerwcu 2003), lecz wspomniany wcześniej brak danych dla pozostałych analizowanych miast za 2001 i 2002 rok

w ujęciu dynamicznym nie pozwala dokonać obiektywnej analizy w tym zakresie. Można jednak założyć z ogólnej tendencji utrzymującej się na rynku pracy, iż w pozostałych analizowanych jednostkach nastąpił równie gwałtowny wzrost liczby osób pozostających bez pracy. Pewien obraz obecnej sytuacji na rynku pracy dostarcza tab. 34 z danymi dotyczącymi bezrobocia na dzień 30 czerwca 2003.⁴

Tabela 34. Wybrane dane o bezrobociu na dzień 30.06.2003

miasta	stopa bezrobocia w %	ogółem	w tym kobiety	bez prawa do zasiłku	absolwenci
Jelenia Góra	17,4	6933	3483	5506	103
Konin	18,2	7379	3339	6095	240
Nowy Sącz	17,2	7412	4110	5900	342
Piotrków Trybunalski	18,4	6704	3573	5772	160
Przemyśl	19,6	6338	3144	5328	167
Siedlce	16,5	5605	3107	5183	232
Suwałki	20,3	5900	x	x	x
Tarnów	12,2	7099	3777	6344	335

Z przytoczonych danych wynika, że obecnie bezrobocie w Nowym Sączu jest zdecydowanie wyższe od średniej w Małopolsce (13,7%), lecz nieznacznie różni się od średniej krajowej, która wynosi 17,8%. Zdecydowanie pozytywnie na tym tle prezentuje się miasto Tarnów. W odniesieniu do pozostałych analizowanych miast można stwierdzić, iż sytuacja na nowosądeckim rynku pracy jest zbliżona do sytuacji w innych jednostkach przestrzennych. Niepokojącym zjawiskiem jest zdecydowanie wyższy od przeciętnego odsetek absolwentów szkół w ogólnej liczbie bezrobotnych (ok. 4,61%). Jedynie w mieście Tarnowie ten odsetek kształtuje się na jeszcze wyższym poziomie (ok. 4,71%).

Mieszkalnictwo

Podstawowe dane dotyczące mieszkalnictwa w analizowanych jednostkach przestrzennych zostały zaprezentowane w tab. 35.

⁴ Powyższe dane dostępne są na stronach internetowych wojewódzkich oddziałów GUS – www.stat.gov.pl/urzedzy

**Tabela 35. Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w miastach w:
2000 r.**

miasta	liczba mieszkań w 2000r.	mieszkania oddane do użytku w 2000r.	mieszkania, których budowę rozpoczęto w 2000r.	liczba mieszkań na 10 tys. ludności w 2000r.	mieszkania oddane do użytku na 10 tys. ludności w 2000r.	mieszkania, których budowę rozpoczęto w 2000r. Na 10 tys. ludności.	procentowy udział oddanych mieszkań w ogóle zasobów mieszkaniowych
Jelenia Góra	31317	83	80	3368,72	8,9	8,6	0,003
Konin	26066	218	251	3121,04	26,1	30,1	0,008
Nowy Sącz	24684	398	383	2925,27	47,3	45,4	0,016
Piotrków Trybunalski	28401	118	205	3504,91	14,5	25,3	0,004
Przemyśl	22797	86	40	3352,15	12,6	5,9	0,004
Siedlce	24404	275	437	3183,12	36	57,0	0,011
Suwałki	20986	251	179	3037,40	36,4	25,9	0,012
Tarnów	37882	218	246	3109,47	18	20,2	0,006

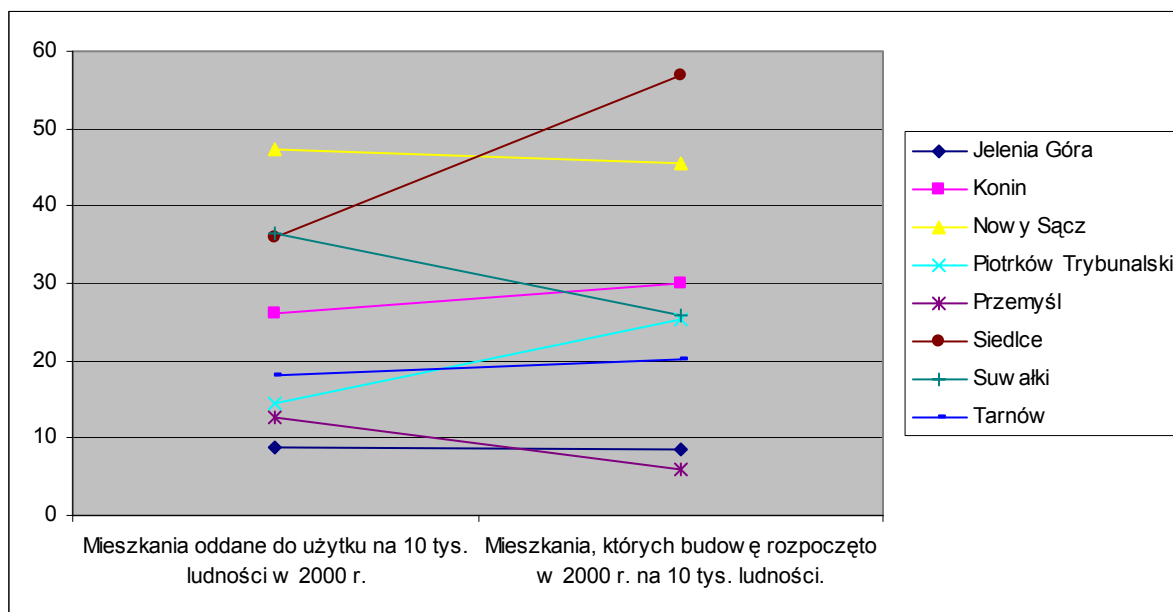
2001 r.

miasta	liczba mieszkań w 2001r.	mieszkania oddane do użytku w 2001r.	mieszkania, których budowę rozpoczęto w 2001r.	liczba mieszkań na 10 tys. ludności w 2001r.	mieszkania oddane do użytku na 10 tys. ludności w 2001r.	mieszkania, których budowę rozpoczęto w 2001r. Na 10 tys. ludności.	udział oddanych mieszkań w ogóle zasobów mieszkaniowych
Jelenia Góra	31427	195	x	3401,41	21,1	x	0,006
Konin	26269	203	x	3150,63	24,3	x	0,008
Nowy Sącz	24935	257	x	2952,11	30,4	x	0,010
Piotrków Trybunalski	28551	177	x	3526,08	21,9	x	0,006
Przemyśl	22989	203	x	3382,97	29,9	x	0,009
Siedlce	24979	594	x	3251,63	77,3	x	0,024
Suwałki	21177	194	x	3066,73	28,1	x	0,009
Tarnów	38248	385	x	3158,62	31,8	x	0,010

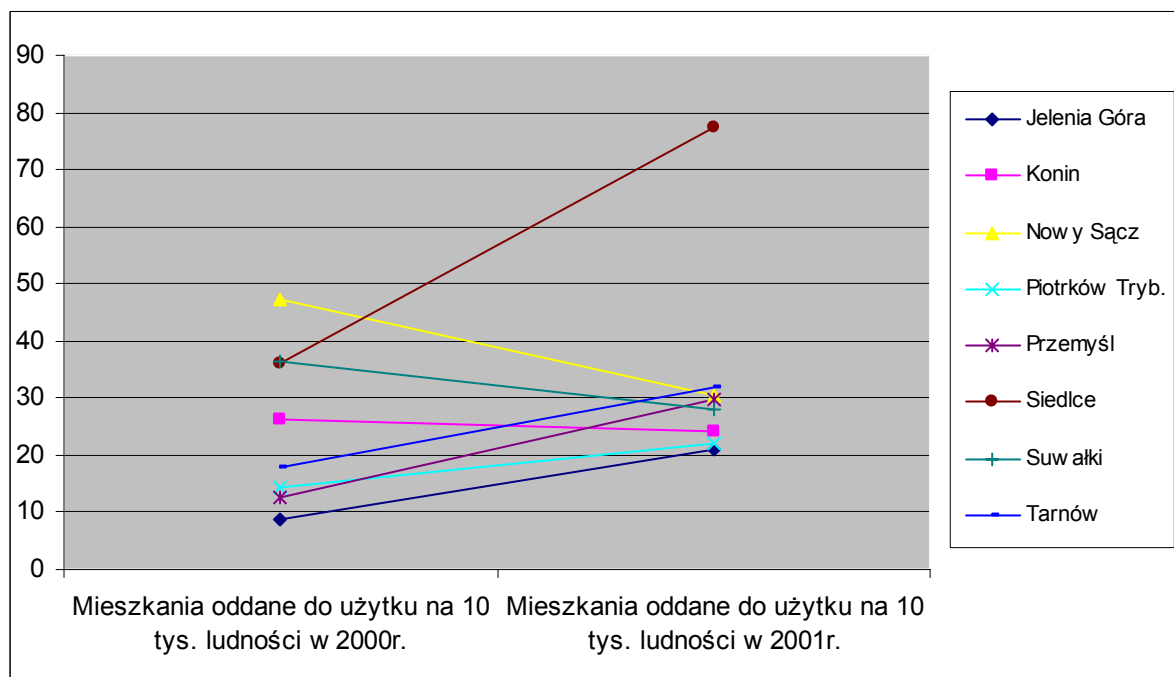
Omawiana kategoria porównawcza jest niezwykle interesująca ze względu na zmieniającą się pozycję Nowego Sącza na tle innych obiektów przestrzennych. W przypadku mieszkań oddanych do użytku w 2000 roku miasto charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem. Pozostałe miasta są daleko za Nowym Sączem, a najgorsza sytuacja jest w Jelenie Górze. Natomiast już w roku 2001 zarówno Siedlce, jak i Tarnów zdecydowanie wyprzedziły Nowy Sącz w tej klasyfikacji. Zdecydowanie gorzej przedstawia się sytuacja w przypadku analizy wskaźnika opisującego liczbę mieszkań przypadających na daną liczbę mieszkańców. Tutaj wskaźniki te są najgorsze wśród analizowanych miast. Na rys. 14 pokazano również liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto w 2000 roku, a więc jest to próba ujęcia dynamicznego tej kategorii. Tu sytuacja wygląda nieco odmiennie. Analiza skupi się jedynie na Nowym Sączu i Siedlcach. Otóż w Nowym Sączu obserwuje się nieznaczny spadek budownictwa mieszkaniowego. Na pierwszą lokatę wysuwają się Siedlce ze znacznym wzrostem pokazanego współczynnika. Dane z 2001 roku faktycznie zdecydowanie to

potwierdzają. Rys. 15. przedstawia w ujęciu dynamicznym ilość mieszkań oddanych do użytku w roku 2001 na 10 tys. mieszkańców. Na podstawie tych danych widać wyraźny (35,7%) spadek ilości mieszkań oddanych w Nowym Sączu, natomiast w porównaniu z 2000 rokiem Siedlce zanotowały bardzo duży wzrost, aż o 53,4%.

Rys. 14. Mieszkania oddane do użytku w 2000 roku oraz mieszkania, których budowę rozpoczęto w 2000 r.

Rys. 15. Mieszkania oddane do użytku w 2000 i 2001 roku na 10 tys. mieszkańców.

Szkolnictwo

Szkolnictwo jest niezwykle ważną kategorią porównawczą. Jest to element wpływający na innowacyjność badanych jednostek. W tab. 36 przedstawiono liczbę poszczególnych typów szkół, a także nauczycieli akademickich i studentów. Natomiast tab. 37 prezentuje liczbę uczniów w poszczególnych typach szkół.

Tabela 36. Liczba poszczególnych typów szkół (bez specjalnych), nauczycieli akademickich oraz studentów:

2000 r.

miasta	podstawowe	gimnazja	średnie zawodowe	Ogólnokształcące	policealne	wyższe	filie, wydziały zamiejscowe i punkty konsultacyjne	nauczyciele akademicki	studenci
Jelenia Góra	19	8	40	5	16	1	3	72	5941
Konin	13	8	18	7	9	1	1	83	2154
Nowy Sącz	17	8	27	11	19	2	2	233	5262
Piotrków Trybunalski	16	6	29	8	17	0	1	0	5303
Przemyśl	15	7	25	7	9	1	0	58	5414
Siedlce	14	9	29	9	9	2	1	610	11831
Suwałki	12	7	20	6	9	2	1	75	2421
Tarnów	23	11	48	18	13	3	4	184	8102

2001 r.

miasta	podstawowych	gimnazjów	zasadnicze	średnie zawodowe	ogólnokształcące
Jelenia Góra	15	8	8	33	5
Konin	11	10	5	13	7
Nowy Sącz	16	11	8	26	11
Piotrków Trybunalski	11	6	5	20	8
Przemyśl	14	8	6	21	7
Siedlce	14	9	7	22	9
Suwałki	12	7	5	13	6
Tarnów	23	12	10	36	18

Tabela 37. Uczniowie na 10 tys. mieszkańców:**2000 r.**

miasta	podstawowe	gimnazjalne	ogólno-kształcące	średnie zawodowe	policealne
Jelenia Góra	636,6	261,2	292,6	781,3	152,9
Konin	827,4	312,4	351,2	897,9	125,8
Nowy Sącz	899,1	336,2	548,3	971,8	184,9
Piotrków Trybunalski	730,2	279,3	446,9	617,7	113
Przemyśl	874,6	335,6	410,5	937,7	176,5
Siedlce	849,1	372,9	648,8	772,8	122,7
Suwałki	1052,9	422	405,4	720,9	123,9
Tarnów	779,2	293,2	540,9	848,1	117,6

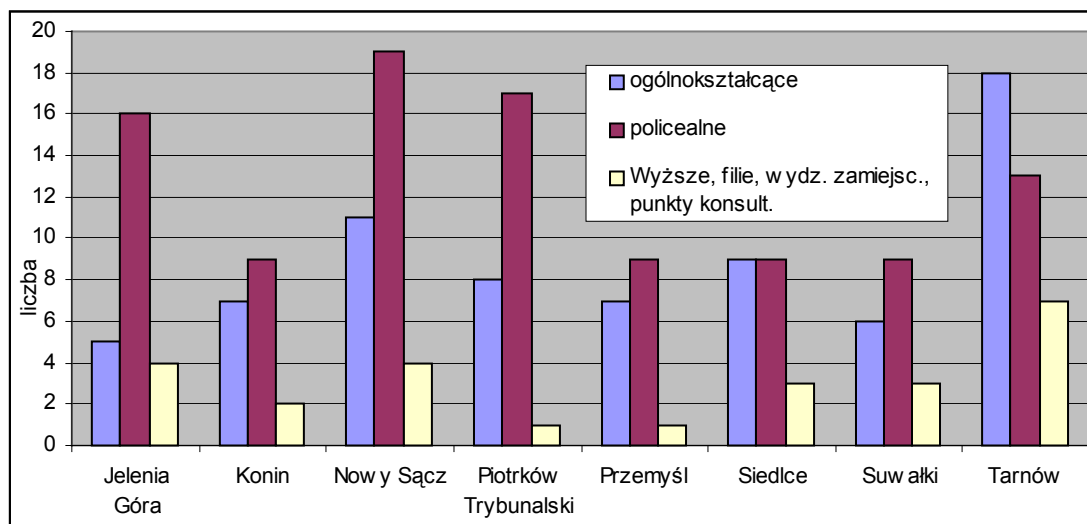
2001 r.

miasta	podstawowe	gimnazjalne	zasadnicze	ogólno-kształcące	średnie zawodowe
Jelenia Góra	633,7	369,8	151,4	225,2	434,3
Konin	809,0	456,0	199,2	278,9	403,7
Nowy Sącz	850,6	496,7	177,6	425,5	536,6
Piotrków Trybunalski	707,5	402,9	152,8	347,8	284,7
Przemyśl	838,1	503,3	146,7	312,7	569,6
Siedlce	812,9	538,0	196,0	501,4	363,7
Suwałki	1001,8	619,4	117,3	318,3	424,9
Tarnów	746,7	439,4	148,6	426,0	483,1

W tej kategorii porównawczej ważnym elementem jest liczba szkół ogólnokształcących, policealnych oraz szkół wyższych. Jednostki te mają szczególne znaczenie przy określaniu poziomu rozwoju innowacyjnego badanych powiatów. Dają one możliwość zdobycia wykształcenia umożliwiającego dalsze kształcenie, szczególnie w przypadku liceów ogólnokształcących i szkół policealnych. W charakterystyce prezentowanej na rys. 16 pominięto szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły zawodowe. Mają one mniejsze znaczenie lub jak w przypadku dwóch pierwszych – ich liczba zależy od struktury wiekowej ludności. Nowy Sącz może poszczycić się wysoką liczebnością zarówno szkół ogólnokształcących (11), szkół policealnych (19) i szkół wyższych wraz z filiami (4). Daje to odpowiednio 2, 1 i 2 miejsce. Jedynie w Tarnowie jest więcej liceów i szkół wyższych, ale ta

przewaga wynika z tego, iż Tarnów jest miastem większym niż Nowy Sącz. Można w całą odpowiedzialnością stwierdzić, że sytuacja Nowego Sącza dotycząca szkolnictwa jest na bardzo wysokim poziomie. Wydaje się, że należy tę przewagę wykorzystać ujmując problem szkolnictwa w przyszłej strategii dla Nowego Sącza.

Rys. 16. Liczba szkół ogólnokształcących, policealnych oraz wyższych wraz z filiami, wydziałami zamiejscowymi, punktami konsultacyjnymi w 2000 r.

Porównanie danych za 2000 i 2001 rok nie zmienia diametralnie tej oceny. Według dostępnych częściowych danych, w ilości szkół ogólnokształcących i średnich zawodowych Nowy Sącz ustępuje obok Tarnowa nieznacznie Jeleniej Górze, natomiast odsetek uczniów uczęszczających do liceów ogólnokształcących plasuje miasto Nowy Sącz zarówno w roku 2000, jak i 2001 na drugiej pozycji po Siedlcach. W przypadku szkół średnich zawodowych najwyższy odsetek uczniów jest identyfikowany właśnie w Nowym Sączu i Przemyśle (w 2000 roku odpowiednio 1 i 2 miejsce, w roku 2001 odwrotnie).

Ochrona zdrowia

Dane dotyczące tej problematyki prezentowane są w tab. 38 oraz tab. 39. Daje się zauważyć słabą pozycję Nowego Sącza w porównaniu z innymi badanymi miastami. Sytuacja ta jest zaskakująca biorąc pod uwagę, że Nowy Sącz na ochronę zdrowia i opiekę społeczną przeznaczają z `pośród porównywanych miast największe środki przypadające na 1 mieszkańca (tab.32). Prezentowane wskaźniki wcale nie przemawiają za nadmiernym

zatrudnieniem zarówno lekarzy i pielęgniarek, a likwidowanie liczby łóżek szpitalnych w świetle prezentowanych wskaźników jest niezrozumiałe.

Tabela 38. Dane na temat opieki zdrowotnej w powiatach w 2000 roku.

miasta	liczba szpitali	liczba łóżek	liczba lekarzy	liczba lekarzy stomatologów	liczba pielęgniarek	lekarze na 10 tys. ludności	liczba łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności
Jelenia Góra	1	466	253	30	752	27,2	50,13
Konin	1	871	216	33	801	25,9	104,29
Nowy Sącz	1	535	258	60	716	30,6	63,40
Piotrków Trybunalski	2	593	281	52	524	34,7	73,18
Przemyśl	1	682	270	45	783	39,7	100,28
Siedlce	2	672	286	44	864	37,3	87,65
Suwałki	1	573	233	3	632	33,7	82,93
Tarnów	2	957	564	76	1275	46,3	78,55

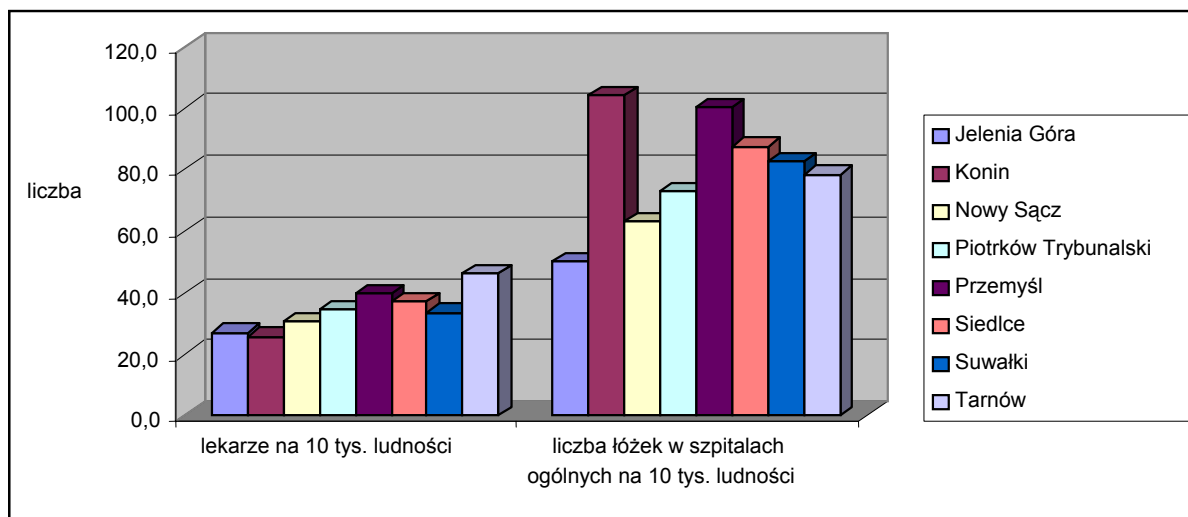
Tabela 39. Liczba ludności przypadająca na lekarza, lekarza stomatologa, pielęgniarkę, łóżko w szpitalach.

miasta	lekarza	lekarza stomatologa	pielęgniarkę	łóżko w szpitalach ogólnych
Jelenia Góra	368	3099	124	199
Konin	387	2531	121	96
Nowy Sącz	327	1406	118	158
Piotrków Trybunalski	288	1558	155	137
Przemyśl	252	1511	87	100
Siedlce	268	1742	89	114
Suwałki	297	23031	109	121
Tarnów	216	1603	96	127

Na rys. 17 skoncentrowano uwagę na liczbie lekarzy i liczbie łóżek szpitalnych przypadających na 10 tys. mieszkańców. Widać wyraźnie słabą pozycję Nowego Sącza. W pierwszej kategorii zajmujemy 6 miejsce (30,6). Najlepszym wynikiem może poszczycić się Tarnów (46,3), a najslabiej wypada Konin (25,9). Średnia w całym kraju wynosi 22 lekarzy na 10 tys. mieszkańców. Tak więc wszystkie badane powiaty są powyżej średniej krajowej. Druga kategoria to liczba łóżek szpitalnych na 10 tys. mieszkańców. W tym

zakresie Nowy Sącz jest na 7 miejscu wśród badanych miast (63,4). Najlepsze wyniki w tym względzie uzyskuje Konin (104,29) i Przemyśl (100,28), najgorsze Jelenia Góra (50,13) zbliżając się tym samym do średniej krajowej (49,4).

Rys. 17. Liczba lekarzy oraz liczba łóżek w szpitalach ogólnych na 10 tys. mieszkańców.

Podsumowując tą kategorię można wyraźnie wskazać na słabą pozycję Nowego Sącza. Wysokie wydatki na ochronę zdrowia nie zapewniają wysokiego standardu w tym zakresie. Dopiero jednak uzupełnienie danych o informacje z 2001 i 2002 roku mogą w sposób autorytatywny potwierdzić stawianą hipotezę.

Kultura

Dane i wskaźniki przedstawiające rozwój kultury w powiatach prezentuje tab. 40.

Tabela 40. Biblioteki publiczne, kina stałe oraz muzea w badanych jednostkach w: 2000 r.

miasta	biblioteki publiczne				kina stałe			muzea
	biblioteki publiczne	księgozbiór w woluminach	księgozbiór w woluminach na 1000 ludności	czytelniczy na 1000 ludności	kina stałe	miejsca na widowni na 1000 mieszkańcó w	widzowie na 1000 mieszkańcó w	
Jelenia Góra	9	314771	3386	287	4	16,3	1316	3
Konin	15	335833	4021	227	2	10,4	767	2
Nowy Sącz	7	289006	3425	234	2	8,2	1132	3

**Tabela 40. Biblioteki publiczne, kina stałe oraz muzea w badanych jednostkach w:
2000 r.- c.d.**

miasta	biblioteki publiczne				kina stałe			muzea
	biblioteki publiczne	księgozbiór w woluminach	księgozbiór w woluminach na 1000 ludności	czytelnicy na 1000 ludności	kina stałe	miejsca na widowni na 1000 mieszkańców w	widzowie na 1000 mieszkańców w	
Piotrków Trybunalski	3	283649	3500	310	1	5,2	529	1
Przemyśl	9	277241	4077	214	2	8,4	564	2
Siedlce	6	248907	3247	257	2	5,9	447	2
Suwałki	5	216536	3134	235	1	5,6	422	3
Tarnów	14	406985	3341	275	2	7,6	947	3

2001 r.

miasta	biblioteki publiczne				kina stałe			muzea
	biblioteki publiczne	księgozbiór w woluminach	księgozbiór w woluminach na 1000 ludności	czytelnicy na 1000 ludności	kina stałe	miejsca na widowni na 1000 mieszkańców w	widzowie na 1000 mieszkańców w	
Jelenia Góra	9	299766	3244	x	4	16,4	x	3
Konin	14	325370	3902	x	1	5,4	x	2
Nowy Sącz	7	281483	3333	241	3	7,7	1649	3
Piotrków Trybunalski	3	281107	3472	x	1	5,2	x	1
Przemyśl	10	276589	4070	x	2	8,4	x	3
Siedlce	6	254417	3312	x	2	5,9	x	2
Suwałki	5	215057	3114	x	2	5,5	x	3
Tarnów	15	390633	3226	286	2	7,7	1422	3

x – brak danych

Rozpatrując dane ujęte w powyższej tabeli sytuację Nowego Sącza w porównaniu z innymi miastami można ująć jako przeciętną. Liczba bibliotek publicznych w Nowym Sączu w analizowanych latach wynosi 7 podczas, gdy największą liczebnością tej instytucji charakteryzuje się Konin (15 i 14) i Tarnów (14 i 15). Najmniej bibliotek jest w Piotrkowie Trybunalskim (3) i Suwałkach (5). Liczba kin w badanych jednostkach waha się pomiędzy 1 – 4. Jedynie Jelenia Góra odnotowuje wynik największy (4), większość pozostałych miast, w tym Nowy Sącz – odpowiedni w 2000 roku - 2 i w 2001 - 3. Jeżeli porównywać ilość placówek muzealnych to Nowy Sącz zalicza się do czołówki wraz z Jelenią Górą, Suwałkami i Tarnowem – po 3 placówki tego typu. Najmniej tego typu placówek jest w Piotrkowie Trybunalskim – tylko 1.

Turystyka

Ta kategoria jest niezwykle ważna dla Nowego Sącza. Powodem jej wyspecyfikowania do porównań jest ujęcie turystyki w obowiązującym dotychczas w Nowym Sączu Programie Rozwoju Gospodarczego Sądeckizny. Warto, więc poddać analizie jeden z obszarów strategicznych dla Nowego Sącza. Dane opisujące infrastrukturę turystyczną i wielkość ruchu turystycznego zostały przedstawione w tab.41.

Tabela 41. Istniejąca baza noclegowa w:

2000 r.

miasta	obiekty	w tym hotele	miejsca noclegowe ogółem	na 1000 mieszkańców				
				miejsca noclegowe	w tym hotele	korzystający z noclegów	udzielone noclegi	w tym hotele
Jelenia Góra	36	7	2990	32,1	9,2	818,5	3049,8	x
Konin	7	4	606	7,3	3,7	325,3	592,1	x
Nowy Sącz	10	3	822	9,8	3,0	228,0	462,4	x
Piotrków Trybunalski	8	2	509	6,3	1,3	167,8	1169,6	x
Przemyśl	12	7	910	13,3	9,0	545,1	948,0	x
Siedlce	6	1	837	11	1,2	125,2	292,2	x
Suwałki	9	3	670	9,7	4,4	382,3	551,4	x
Tarnów	11	1	851	7	2,0	327,7	668,2	x

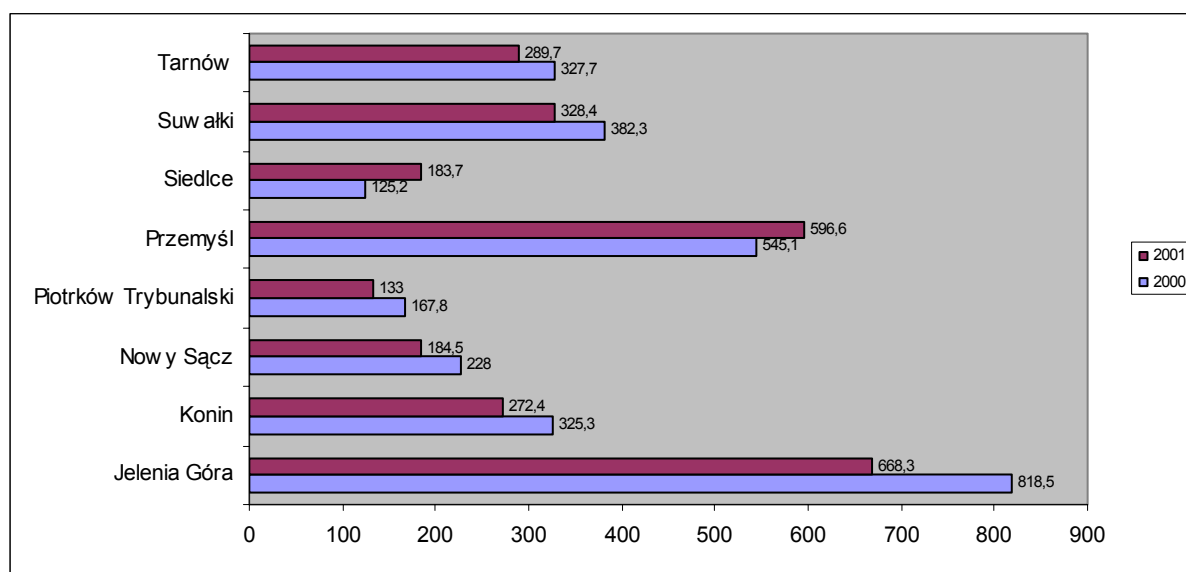
2001 r.

miasta	obiekty	w tym hotele	miejsca noclegowe ogółem	na 1000 mieszkańców				
				miejsca noclegowe	w tym hotele	korzystający z noclegów	udzielone noclegi	w tym hotele
Jelenia Góra	29	9	2414	26,0	9,7	668,3	2292,5	1092,3
Konin	8	5	655	7,8	4,7	272,4	525,1	387,0
Nowy Sącz	8	4	555	6,6	2,8	184,5	301,3	229,5
Piotrków Trybunalski	12	4	855	10,6	2,0	133,0	934,6	159,7
Przemyśl	15	7	961	14,2	8,8	596,6	963,0	549,0
Siedlce	9	1	834	10,9	1,2	183,7	354,7	56,1
Suwałki	8	3	617	8,9	4,1	328,4	464,0	337,3
Tarnów	10	2	804	6,6	2,4	289,7	582,8	181,9

Liczba obiektów turystycznych wraz z hotelami w Nowym Sączu zmniejszyła się z 10 do 8. Zmniejszeniu uległa także ilość miejsc noclegowych oferowanych turystom. Spadła ona aż o 32,5%, co w liczbach bezwzględnych daje spadek o 267 miejsc. Należy zauważyć, że tak gwałtowny spadek bazy noclegowej powoduje, iż (pomimo, że Nowy Sącz aspiruje do roli centrum regionu turystycznego tzw. centrum rozrządowego) wskaźnik charakteryzujący ilość miejsc noclegowych w odniesieniu do liczby mieszkańców był w 2001 roku najniższy wśród analizowanych miast. Największą bazą obiektową w analizowanych latach 2000 i 2001 charakteryzuje się Jelenia Góra (odpowiednio 36 i 29) oraz Przemyśl (12 i 15). Wydaje się, że miasta te korzystają ze swojej lokalizacji blisko granic państwowych, przyciągając turystów zagranicznych (w przypadku Przemyśla chodzi głównie o przygraniczną turystykę handlową).

Innym, oprócz bazy noclegowej, jest problem wykorzystania bazy turystycznej. To przecież ten wskaźnik przybliża do oceny atrakcyjności turystycznej badanych jednostek. W tej kategorii Nowy Sącz nie osiąga najlepszych wyników. W 2000 roku w Nowym Sączu udzielono 462,4 noclegów na 1000 mieszkańców, co nie jest wysoką liczbą w porównaniu z innymi jednostkami (np. 3049,8 udzielonych noclegów na 1000 mieszkańców w Jeleniej Górze). Ustępują Nowemu Sączowi jedynie Piotrków Trybunalski i Siedlce, gdzie udzielono odpowiednio 167,8 i 125,2 noclegów/1000 mieszkańców. W 2001 roku ilość udzielonych noclegów w Nowym Sączu spadła do 301,3, co jest spadkiem aż o 35%. Podobnie kształtują się wielkości charakteryzujące liczbę korzystających z noclegów przedstawione na rysunku 18.

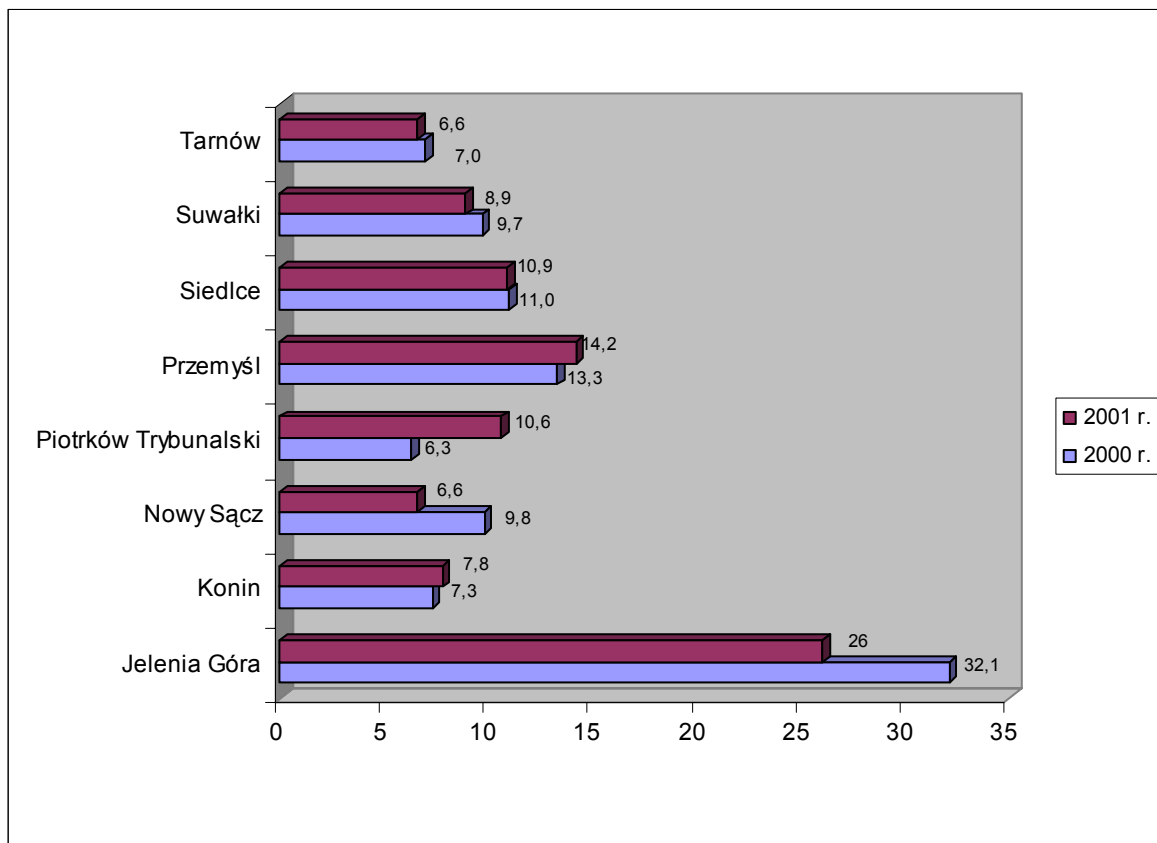
Rys. 18. Korzystający z bazy noclegowej na 1000 mieszkańców w 2000 i 2001 r.

W 2000 roku tylko Siedlce odnotowały mniejszą liczbę odwiedzających, natomiast w ujęciu dynamicznym dla Nowego Sącza wskaźnik ten spadł o 19%, z 228,0 turystów korzystających z noclegów na 1000 mieszkańców w 2000 roku do 184,5 w 2001 roku. Dane te należy uznać za szczególnie niepokojące.

Na rys. 19. pokazano istniejącą bazę noclegową przypadającą na 1000 mieszkańców.

Rys. 19. Istniejąca baza noclegowa na 1000 mieszkańców w 2000 i 2001 r.

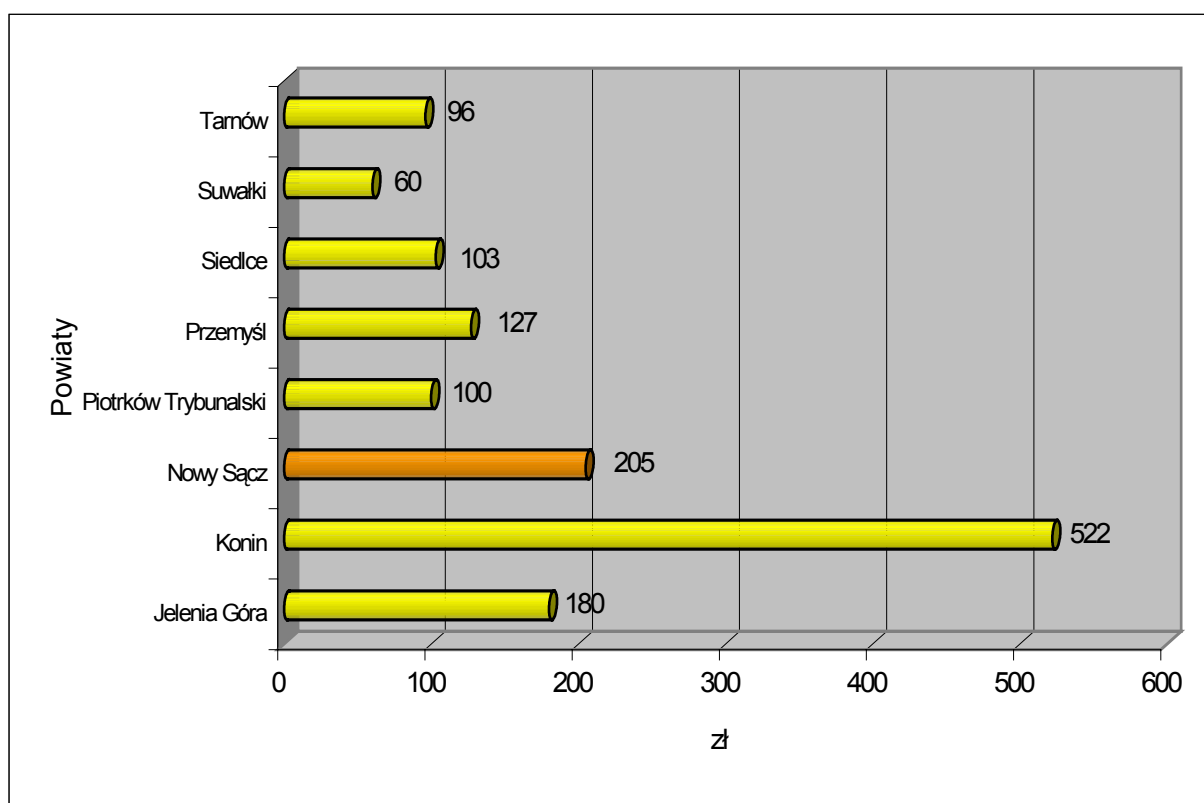

Z pokazanego rys. 18 wynika, że stan bazy noclegowej w Nowym Sączu jest przeciętny w porównaniu do innych miast. Wydaje się, że miasto musi podnosić swą konkurencyjność turystyczną wykorzystując swoje walory (100% powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych) oraz przewagę lokalizacji wokół terenów wybitnie turystycznych oraz sprzyjającym położeniu innych miejscowości o charakterze uzdrowiskowym (Krynica, Piwniczna, Szczawnica, Muszyna). Podniesienie atrakcyjności miasta pozwoli z pewnością na ściągnięcie do powiatu większej liczby turystów, a w konsekwencji na rozbudowę kolejnych obiektów turystycznych.

Ochrona środowiska

Ochrona środowiska jest niezwykle ważną sprawą dla Nowego Sącza, jeśli miasto aspiruje do rangi miasta turystycznego. Szczególną kategorią w porównaniu prezentowanych miast są nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska przypadające na 1 mieszkańca. Dane są zaprezentowane na rys.20.

Rys. 20. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) w zł. na 1 mieszkańca na ochronę środowiska w 2000 r.

Widać wyraźnie, że najwyższe nakłady przeznacza Konin – 522 zł na 1 mieszkańca. Kolejnym miastem przeznaczającym sporo środków na inwestycje w tym zakresie jest Nowy Sącz – 205 zł na 1 mieszkańca. Inne miasta przeznaczają na ten cel dużo mniej środków, a najgorzej sprawa wygląda w Suwałkach – jedynie 60 zł na inwestycje w ochronę środowiska. Można, zatem uznać, że miasto Nowy Sącz dba o poprawę środowiska naturalnego, co sprzyja jego wizerunkowi. To także ważny aspekt w rozwoju turystyki i jakości życia mieszkańców.

Przedsiębiorczość

Bardzo ważną kategorią porównawczą jest przedsiębiorczość w badanych miastach. Z jednej strony mówi ona o warunkach panujących w powiatach dla rozwoju przedsiębiorczości, z drugiej strony pokazuje atrakcyjność omawianych miast z punktu widzenia chęci inwestycyjnych już powstałych jednostek. Dane obrazujące stan przedsiębiorczości w badanych powiatach przedstawia tab. 42.

Tabela 42. Liczba podmiotów oraz ich nakłady inwestycyjne.

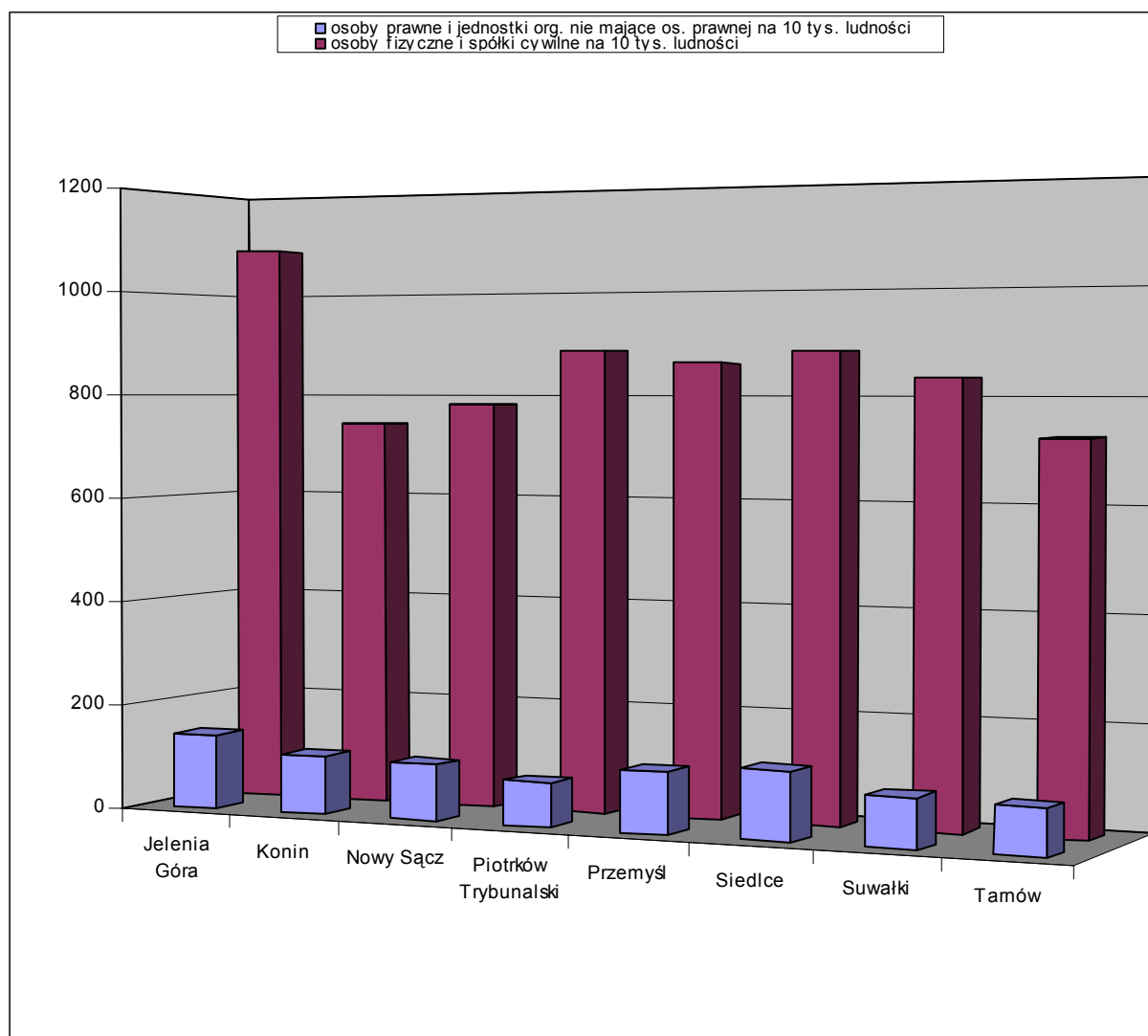
miasta	osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej			osoby fizyczne i spółki cywilne			nakłady inwestycyjne podmiotów	
	w liczbach bezwzględnych	wzrost w stosunku do 1995 w %	na 10 tys. ludności	w liczbach bezwzględnych	wzrost w stosunku do 1995 w %	na 10 tys. ludności	nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w mln zł	nakłady inwestycyjne na 1 mieszkańca w zł
Jelenia Góra	1322	53,9	142	10095	35,8	1086	326	3507
Konin	939	69,2	112	6193	28,9	742	183	2191
Nowy Sącz	904	77,3	107	6611	-3	783	203	2406
Piotrków Trybunalski	684	89,5	84	7180	43,6	886	153,1	1889
Przemyśl	789	66,8	116	5857	18,4	861	101,5	1492
Siedlce	986	78,3	129	6772	52,9	883	99,2	1294
Suwałki	640	38,8	93	5768	96,2	835	71,2	1031
Tarnów	1073	74,8	88	8837	22,6	725	309,3	2539

Rys. 21 przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych w badanych powiatach przypadających na 10 tys. mieszkańców. O ile liczba osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej w Nowym Sączu jest na przeciętnym poziomie, to zadowalająca jest dynamika powstawania tych podmiotów w omawianym mieście w stosunku do 1995 roku – 77,3%. Większą dynamiką charakteryzują się jedynie Piotrków Trybunalski (89,5%) oraz Siedlce (78,3%). Najniższą dynamiką w tym zakresie charakteryzują się Suwałki – jedynie 38,8%.

Inną tendencję prezentują małe przedsiębiorstwa prowadzone przez osoby fizyczne lub będące spółkami cywilnymi. Nowy Sącz posiada stosunkowo niewiele takich podmiotów –

783 na 10 tys. mieszkańców. Sytuacja jest jedynie gorsza w Koninie (742) i Tarnowie (725). Najlepsze wyniki osiąga Jelenia Góra, na której terenie zdecydowano się założyć 10095 podmiotów, co stanowi 1086 jednostek na 10 tys. mieszkańców. Można zatem stwierdzić, że rozwój małych podmiotów gospodarczych na terenie Nowego Sącza jest słaby. Sytuację pogarsza jeszcze fakt, że w stosunku do 1995 roku miasto jako jedyne wśród badanych charakteryzuje się spadkiem liczby małych firm o 3%.

Rys. 21. Liczba podmiotów przypadających na 10 tys. mieszkańców.

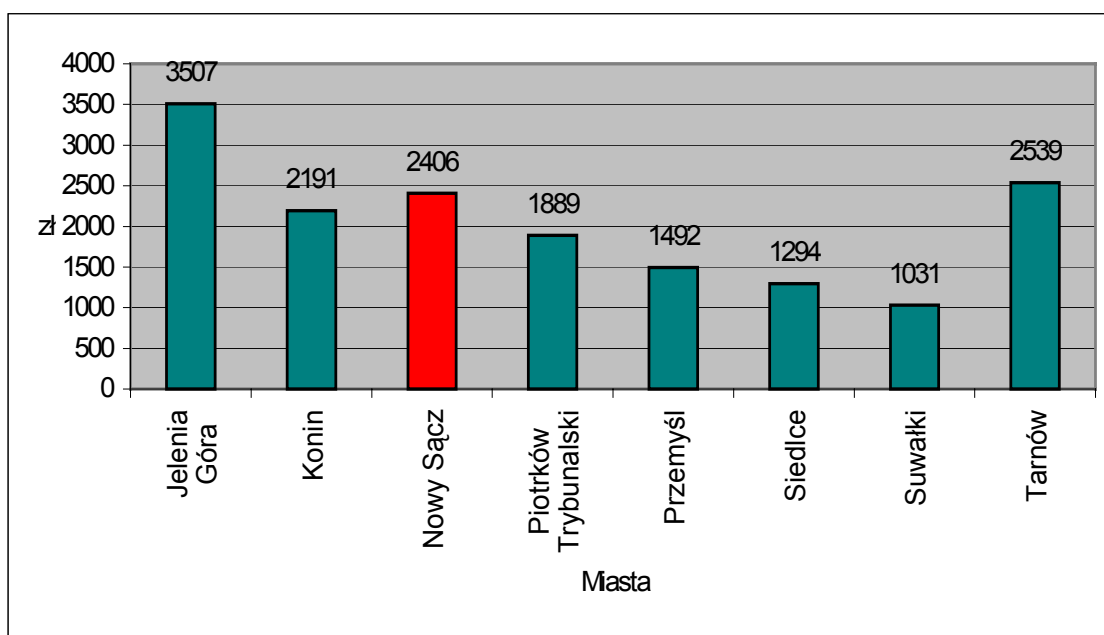

Przy omawianiu niniejszego problemu należy zwrócić jednak uwagę na zniekształcenia w danych statystycznych jakie mogą wywołać licznie powstające podmioty gospodarcze zakładane przez osoby fizyczne w związku z polityką prowadzoną przez większe jednostki. Zwalniają one swoich pracowników, a część prac wykonywanych przez nich przekazują do wykonania przez firmy założone właśnie przez zwolnionych pracowników.

Powoduje to podniesienie statystyki powstających nowych małych podmiotów gospodarczych, nie ma to jednak nic wspólnego z własną inicjatywą gospodarczą.

Ważnym elementem wskazującym na warunki przedsiębiorczości stwarzane przez powiaty jest rozwój jednostek gospodarczych. Można to zaobserwować przez pryzmat nakładów inwestycyjnych ponoszonych przez dane jednostki gospodarcze. Dane prezentujące nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw pokazano na rys. 22.

Rys. 22. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw przypadające na 1 mieszkańca w zł w 2000 r.

Nowy Sącz wśród badanych miast wykazuje się stosunkowo dobrą wysokością nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw z jego terenu. Przedsiębiorstwa te przeznaczają 2406 zł na inwestycje w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Daje to miastu 3 miejsce. Więcej na inwestycje przeznaczają jedynie przedsiębiorstwa z Jeleniej Góry – 3507 zł i Tarnowa 2539 zł. Najmniej przeznaczają na ten cel Siedlce – 1294 zł i Suwałki 1031 zł. Poziom nakładów inwestycyjnych w Nowym Sączu można zatem uznać za dobry. Pozwala to przypuszczać o dobrych warunkach tworzonych przez miasto dla przedsiębiorczości. Warto dodać, że również w dotychczasowym Programie Rozwoju Gospodarczego Sądecczyzny, przedsiębiorczość była ujęta jako obszar strategiczny.

1.3 Analiza SWOT (silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń)

Jest to metoda analizy sytuacji społeczności lokalnej. Nazwa techniki pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

S - Strengths	- Silne strony, atuty
W - Weaknesses	- Wady, słabości, słabe strony
O – Opportunities	- Okazje, możliwości, szanse
T - Threats	- Trudności, zagrożenia

Technika ta, oceniająca zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne czynniki, mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego stanowi użyteczną pomoc prowadzącą do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy/regionu oraz określenia priorytetów. W celu uzyskania jasnej analizy traktuje się atuty i silne strony jako czynniki wewnętrzne z punktu widzenia społeczności lokalnej, na które społeczność ma wpływ, a okazje i zagrożenia jako czynniki zewnętrzne znajdujące się w otoczeniu.

Analiza tego typu znacznie ułatwia identyfikację atutów i możliwości, które należy szczególnie wykorzystać oraz słabych stron i zagrożeń, które należy przezwyciężyć. Generalnie dziedziny, w których społeczność wykazuje siłę można najłatwiej i najproduktywniej wykorzystać. Poprzez jasne określenie atutów i możliwości można stworzyć i wykorzystać nowe koncepcje i plany.

Dziedziny słabości i zagrożeń należy sobie jasno uświadomić. Niektóre ze słabości mogą być kontrolowane i z łatwością skorygowane, inne mogą być poza zasięgiem kontroli społeczności. Te zagrożenia należy określić i rozważyć w ramach planu działania.

Silne strony:

- wielkość miasta – miasto mogące się rozwijać, w którym wzrost liczby mieszkańców nie będzie powodował negatywnych skutków dla jakości życia i środowiska naturalnego
- struktura demograficzna – dobra struktura wiekowa mieszkańców, relatywnie wysoki wskaźnik prężności demograficznej, wysoki odsetek osób w wieku szkolnym i przedszkolnym
- struktura zatrudnienia – wysoki odsetek pracowników sektora usług

- społeczność lokalna – relatywnie wysoki wskaźnik aktywności gospodarczej, wysoki poziom identyfikacji z miastem i jego problemami
- sytuacja polityczna – stabilna władza polityczna w mieście, wyrażona wszystkimi pełnymi kadencjami Zarządu i Rady Miasta
- środowisko naturalne – relatywnie (w porównaniu z ośrodkami miejskimi o podobnym charakterze) dobry stan środowiska naturalnego
- walory turystyczne – miasto posiada liczne walory turystyczne zarówno krajoznawcze, jak i antropogeniczne
- sieć szkolnictwa – Nowy Sącz charakteryzuje się dobrze rozbudowaną i rozwijającą się siecią szkolnictwa średniego, policealnego oraz wyższego zawodowego
- zaplecze rekreacyjno – sportowe – w obrębie miasta funkcjonuje dobrze rozwinięta sieć obiektów sportowo – rekreacyjnych
- infrastruktura techniczna – podstawowe sieci infrastruktury technicznej można uznać za dobrze rozwinięte zarówno z punktu widzenia podmiotów gospodarczych, jak i mieszkańców

Słabe Strony:

- położenie miasta – brak efektywnej sieci komunikacyjnej z głównymi aglomeracjami Polski
- wielkość miasta – naturalne centrum regionu ogniskujące ze wzmożoną siłą wszystkie negatywne tendencje identyfikowane na obszarze Sądecczyzny
- poziom bezrobocia – relatywnie wysoki wskaźnik bezrobocia, przy wciąż nasilającej się negatywnej tendencji i pogarszającej się strukturze osób bez pracy,
- struktura zatrudnienia – zbyt wysoki udział zatrudnionych w sektorze publicznym w stosunku do ogółu zatrudnionych
- struktura demograficzna – pojawienie się niekorzystnych tendencji migracyjnych w ostatnich latach
- społeczność lokalna – relatywnie niski wskaźniki skolaryzacji społeczności Nowego Sącza, konserwatyzm społeczności lokalnej przejawiający się niechęcią do radykalnych zmian oraz otwarciem na nowe rozwiązania gospodarcze i społeczne
- sytuacja polityczna – brak aprobaty dla zmian gospodarczych

- tereny inwestycyjne – na obszarze miasta brak interesujących, z punktu widzenia potencjalnych inwestorów zewnętrznych, terenów inwestycyjnych, będących własnością Skarbu Państwa bądź komunalną
- inwestycje miejskie – niski poziom wydatków inwestycyjnych w stosunku do wydatków ogółem
- inwestycje zewnętrzne – brak ofert ze strony poważnych strategicznych inwestorów, wyrażających chęć inwestowania na obszarze miasta
- turystyka – zbyt mała ilość obiektów noclegowych na terenie miasta oraz niski wskaźnik wykorzystania istniejącej bazy turystycznej

Szanse:

- położenie miasta – miasto jest zapleczem i centrum administracyjnym regionu
- warunki makroekonomiczne – polityka dezinflacyjna dająca możliwość zaciągania coraz tańszych kredytów, w tym także kredytów inwestycyjnych
- perspektywa członkostwa w UE – umożliwiająca szersze uczestnictwo w programach dostosowawczych (w tym korzystania ze środków pomocowych i know – how) szczególnie w zakresie rozwoju regionalnego, ochrony środowiska, turystyki i edukacji
- rosnąca presja edukacyjna – gwałtowny wzrost zainteresowania dzieci i młodzieży różnymi formami edukacji, zwłaszcza na poziomie szkolnictwa wyższego
- wzrost liczby studentów w kraju – umożliwiający przejęcie młodzieży, która bądź to na skutek wysokich kosztów utrzymania, bądź też ograniczonych możliwości dużych ośrodków akademickich nie może w nich studiować
- rozwój regionu – rozwój miejscowości turystycznych regionu przede wszystkim Krynicy, Muszyny i Piwnicznej pozwalający na absorpcję części turystów odwiedzających region
- budowa przejść granicznych – możliwe inwestycje w przejścia towarowo – osobowe umożliwiające rozwój turystyki tranzytowej i znaczenia miasta jako centrum logistycznego
- odwrót od dużych aglomeracji miejskich – pozwalający przejąć część starszych, zasobniejszych mieszkańców dużych miast, chcących „jesień życia” spędzić w korzystniejszych społecznie i przyrodniczo warunkach
- „powrót” do zdrowej żywności i aktywnego wypoczynku i turystyki – pozwalający promować szeroko rozumiane (w sensie marketingowym) produkty regionalne

Zagrożenia:

- warunki makroekonomiczne – kryzys finansów publicznych oraz niskie tempo wzrostu PKB, mogące ograniczyć możliwości rozwoju miasta, w tym także możliwość uzyskania pomocy finansowej ze strony agend rządowych
- atrakcyjność ogólna – malejąca atrakcyjność miasta powodowana możliwością utracenia kolejnych instytucji i urzędów państwowych na skutek reorganizacji i oszczędności w gospodarowaniu finansami publicznymi
- atrakcyjność turystyczna – malejąca z roku na rok atrakcyjność turystyczna Polski, szczególnie przyjazdowej turystyki zagranicznej, w tym także atrakcyjność regionu sądeckiego
- wprowadzenie rozwiązań prawnych ograniczających ruch graniczny
- konkurencja – rosnąca presja konkurencyjna ze strony innych ośrodków miejskich o podobnych walorach i atrakcyjności, zwłaszcza z regionu Małopolski i Podkarpacia
- groźba zapaści inwestycyjnej – możliwość odwrotu dotychczasowych dużych inwestorów z Nowego Sącza powodowanego poszukiwaniem lepszych ofert lokalizacyjnych i klimatu inwestycyjnego
- słabość polityczna – malejąca siła oddziaływania reprezentantów klasy politycznej Nowego Sącza w strukturach władzy regionu i kraju
- konflikty społeczne – nasilanie się konfliktów społecznych, potęgowanych pogarszającą się sytuacją gospodarczą, społeczną i polityczną w mieście, która może powodować brak elementarnej stabilności funkcjonowania władz, a w konsekwencji także instytucji obsługujących mieszkańców
- problematyka migracyjna – realna groźba starzenia się społeczności lokalnej, na skutek odpływu ludzi młodych do innych ośrodków miejskich w poszukiwaniu zatrudnienia i szerszych perspektyw życiowych
- zagrożenia klimatyczne – związane z możliwością występowania cyklicznych klęsk powodziowych, destabilizujących życie mieszkańców i utrudniających trwały rozwój gospodarczy miasta

1.4 Podsumowanie

Przeprowadzona analiza pozwala na wyodrębnienie możliwych ścieżek rozwoju, którymi miasto Nowy Sącz powinno podążać. Widać wyraźnie, że są obszary, które dają miastu przewagę: atrakcyjność położenia choćby w postaci terenów o szczególnych walorach czy bliskiej odległości wielu miejscowości uzdrowiskowych, mieszkalnictwo, szkolnictwo oraz turystyka.

Na uwagę zasługuje wysoki poziom finansowania oświaty i wychowania – dużo wyższy wskaźnik wydatków na ten cel w przeliczeniu na 1 mieszkańca zidentyfikowany został jedynie w Siedlcach. Dodatkowym argumentem przemawiającym za rozwojem szkolnictwa wyższego jest wysoki odsetek uczniów kształcących się na poziomie średnim (zwłaszcza w liceach ogólnokształcących) i szkołach policealnych. Równocześnie wśród analizowanych miast Nowy Sącz dysponuje relatywnie dobrym zapleczem nauczycieli akademickich – jest to powodowane przede wszystkim dynamicznym wzrostem ilości placówek szkolnictwa wyższego. Jedynie miasto Siedlce dysponuje szerszym potencjałem, lecz jest to spowodowane funkcjonowaniem na jego obszarze Uniwersytetu Podlaskiego. Utworzenie w tym mieście uczelni typu uniwersyteckiego pozwoliło zdystansować pozostałe porównywane jednostki.

Pomimo że analizowane wskaźniki odnoszące się do turystyki na tle analizowanych jednostek przestrzennych nie są najwyższe, a w ostatnich latach wręcz dramatycznie się obniżają, wydaje się, iż położenie Nowego Sącza predestynuje go do roli centrum turystycznego subregionu nowosądeckiego. Ważnym atutem jest bliskość usytuowania aż czterech uzdrowisk statutowych tj. Krynicy, Muszyny, Piwnicznej oraz Żegiestowa. Niewątpliwym walorem jest także przygraniczna lokalizacja Sądecczyzny. Dodatkowym atutem miasta są relatywnie wysokie nakłady na ochronę środowiska, co w naturalny sposób sprzyja rozwojowi nowoczesnych trendów w turystyce jak np. eko- i agroturystyki. Atrakcyjność subregionu, w tym także miasta, nie jest w pełni wykorzystana przez fakt niedorozwoju sieci komunikacyjnej Nowego Sącza z głównymi obszarami emisji turystycznej.

Niezwykle niepokojącym zjawiskiem jest zmarginalizowanie Nowego Sącza, co można zaobserwować poprzez pryzmat rosnącej stopy bezrobocia, relatywnie niskiego poziomu przeciętnego wynagrodzenia, a także nienajlepszych wyników w zakresie wydatków inwestycyjnych. Symptomatyczny jest też fakt ujemnych lub zbliżonych do zera sald migracji mieszkańców miasta począwszy od 1999 roku. Aby zapobiec tym niekorzystnym tendencjom

oczywistym wydaje się zaproponowanie trzeciego, obok szkolnictwa wyższego i turystyki obszaru (pola) strategicznego rozwoju miasta. Tym obszarem powinna stać się dbałość o standard życia miasta i jego mieszkańców.

Swoistą klamrą, bez której niemożliwe byłoby „wypełnienie treścią” pozostałych wyodrębnionych obszarów (pól) strategicznego rozwoju miasta, jest przedsiębiorczość. Tylko dzięki zastosowaniu odpowiednich długofalowych bodźców wspierających sektor małych i średnich przedsiębiorstw możliwy jest trwały, systematyczny i zrównoważony rozwój Nowego Sącza, jako ośrodka akademickiego, centrum regionu (subregionu) turystycznego, zapewniającego godne warunki życia swoim mieszkańcom.

W omawianych obszarach strategicznych powinno się starać wykorzystywać silną pozycję Nowego Sącza, jaką dają także wysokie w porównaniu z innymi miastami dochody powiatu oraz wyraźna determinacja władz miasta do stworzenia długookresowej strategii rozwoju. Strategii, przy tworzeniu, której każdy mieszkaniec może uczestniczyć i każdy powinien znaleźć szansę własnego powodzenia podczas jej realizacji. Zaproponowane w dalszej części dokumentu obszary strategiczne tj. edukacja, przedsiębiorczość, turystyka, sport i rekreacja, przedsiębiorczość oraz zagospodarowanie infrastrukturalne wydają się w pełni odpowiadać pożądanemu wizerunkowi Nowego Sącza.

Wizja Miasta

**Nowy Sącz-prężny ośrodek akademicki,
serce Ziemi Sądeckiej bogatej w dziedzictwo kultury,
walory turystyczno-przyrodnicze i ludzkie talenty;
miasto dialogu wielowiekowej tradycji i współczesności,
atrakcyjne i przyjazne dla mieszkańców i przedsiębiorców,
dysponujące dużym kapitałem możliwości dla inicjatyw gospodarczych,
stwarzające szanse wszechstronnego rozwoju dla wszystkich,
którzy pragną sprostać ambitnym wyzwaniom cywilizacyjnym
w zjednoczonej Europie XXI wieku.**

III Obszary (pola) strategicznego rozwoju

Na podstawie prezentowanej Diagnozy stanu istniejącego i w wyniku analizy SWOT oraz w ramach dyskusji w zespołach programowych powołanych przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza wyznaczono 4 obszary strategiczne określone przez cele strategiczne. Podzielone one zostały na cele operacyjne realizowane poprzez działania. Dla każdego celu operacyjnego określone zostały wskaźniki monitoringu.

1. Obszar I – EDUKACJA

A/ Zgodność z Narodowym Planem Rozwoju – zgodność z celem cząstkowym nr 2 realizowanym poprzez SPO RZL Priorytet 2, Działanie 1 oraz ZPORR Priorytet 1 Działanie 3

B/ Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego – Pole Mieszkańcy, cel strategiczny A.1

C/ Zgodność z Programem Rozwoju Gospodarczego Sądecczyzny – w zakresie „Przedsiębiorczość” cel operacyjny nr 3, w zakresie „Turystyka” cel operacyjny nr 5.

Cel strategiczny:

Podniesienie jakości oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania, jak również budowa silnego – relatywnie do posiadanych zasobów – ośrodka akademickiego, który byłby realną alternatywą dla dużych, renomowanych ośrodków uniwersyteckich. Jest to oferta dla młodzieży pragnącej kontynuować naukę na poziomie wyższym w przyjaznym środowisku miasta, które umożliwi nie tylko rozwój naukowy, lecz także zapewni atrakcyjną ofertę pozaedukacyjną.

Cele operacyjne i działania Obszaru „Edukacja”:

I. Cel operacyjny:

Modernizacja istniejącej infrastruktury przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, dostosowania jej do standardów europejskich oraz budowa nowoczesnego systemu oświatowego poprzez zacieranie barier w dostępie do edukacji uczniów wywodzących się z rodzin patologicznych, mniejszości narodowych, emigrantów oraz uczniów niepełnosprawnych.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 1.1. *„Rozbudowa, modernizacja i doposażenie istniejącej bazy infrastrukturalnej i dydaktycznej szkół”.*

- 1.1.1 Uzupełnienie o sale gimnastyczne następujących obiektów szkolnych: SP nr 17, Zespołu Szkół Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Ekonomicznych, Zespołu Szkół nr 2, Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej Nr 4.
- 1.1.2 Przebudowanie istniejącej sali gimnastycznej, znajdującej się w IV Liceum i Gimnazjum Akademickim na halę sportową wraz z zapleczem i udostępnienie jej również, w miarę potrzeb, dla SP nr 2, Zespołu Szkół nr 3 oraz Gimnazjum nr 11.
- 1.1.3 Wyposażenie wszystkich szkół podstawowych i gimnazjów w pracownie komputerowe z dostępem do internetu.
- 1.1.4 Objęcie wspólną siecią komputerową Urzędu Miasta Nowego Sącza, wszystkich podległych jednostek oświatowych, bibliotek, uczelni wyższych, Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Nowym Sączu, Delegatury Kuratorium Oświaty.
- 1.1.5 Wdrożenie wspomagania procesu dydaktycznego technologią informatyczną na wszystkich szczeblach edukacyjnych.
- 1.1.6 Tworzenie, z wykorzystaniem nowoczesnych technologii komputerowych, warunków do nauczania języków obcych.
- 1.1.7 Utworzenie Centrum Sportowo - Rekreacyjnego na bazie istniejących placówek oświatowych.
- 1.1.8 W ramach edukacji ponadprogramowej prowadzenie zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych – celem zagospodarowania czasu wolnego uczniów.
- 1.1.9 Przekształcenie bibliotek szkół ponadgimnazjalnych w multimedialne centra informacji.
- 1.1.10 Budowa stadionu lekkoatletycznego z bieżnią 400 m przy ul. Stramki.

Działanie 1.2. *„Opracowanie i wdrożenie polityki równych szans w przedszkolach i szkołach”.*

- 1.2.1 Tworzenie warunków do podniesienia wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego ukierunkowanego na działania integracji dzieci.

- 1.2.2 Zapewnienie dostępności do nauki na wszystkich etapach edukacyjnych dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej, z uwzględnieniem stwierdzonych deficytów rozwojowych i odpowiednim zakwalifikowaniem, zgodnie z rozpoznaniem.
- 1.2.3 Zapewnienie dostępności do nauki na wszystkich etapach edukacyjnych dzieciom i młodzieży wywodzącej się z mniejszości narodowych oraz z rodzin emigrantów.
- 1.2.4 Stworzenie na bazie Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego, Centrum Edukacji i Rehabilitacji uczniów niepełnosprawnych.
- 1.2.5 Dążenie do pełnej integracji uczniów niepełnosprawnych z uczniami pełnosprawnymi poprzez rozszerzenie oferty klas integracyjnych.
- 1.2.6 Wykorzystanie technologii informatycznej w nauczaniu na odległość.
- 1.2.7 Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania marginalizacji młodego pokolenia.

Działanie 1.3. *„Tworzenie i współtworzenie szans dla rozwoju młodego pokolenia oraz poprawa jakości i efektywności kształcenia”.*

- 1.3.1 Włączanie świetlic osiedlowych w działania związane z zagospodarowaniem wolnego czasu młodzieży.
- 1.3.2 Rozwijanie różnych form międzynarodowej współpracy młodzieży.
- 1.3.3 Stworzenie i upowszechnienie bazy danych o wolontariacie młodzieżowym w kraju i za granicą.
- 1.3.4 Realizowanie lokalnego systemu pomocy absolwentom w zakresie poszukiwania zatrudnienia.
- 1.3.5 Stworzenie systemu rankingu szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych jako czynnika pobudzającego pozytywną rywalizację szkół w osiąganiu jak najlepszych rezultatów.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba wybudowanych sal gimnastycznych.
- Liczba uczniów, którzy będą korzystać z hali sportowej.
- Liczba szkół podstawowych i gimnazjów wyposażonych w pracownie z dostępem do internetu.
- Liczba jednostek edukacyjnych objętych wspólną siecią komputerową.
- Liczba przedmiotów objętych wspomaganiami techniką informatyczną.

- Liczba uruchomionych pracowni komputerowych umożliwiających naukę języków obcych.
- Uruchomienie Centrum Sportowo - Rekreacyjnego.
- Liczba uruchomionych multimedialnych centrów informacji.
- Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół.
- Liczba uczniów wywodzących się z mniejszości narodowych oraz rodzin emigrantów uczęszczających do szkół.
- Liczba uczniów niepełnosprawnych korzystających z Centrum Edukacji i Rehabilitacji.
- Liczba klas integracyjnych.
- Liczba uczniów objętych nauczaniem na odległość.
- Liczba absolwentów, którzy uzyskali pracę po ukończeniu szkół.

W chwili obecnej szkoły nie dysponują odpowiednią bazą infrastrukturalną oraz wystarczającym wyposażeniem. Aby móc nadążyć za rozwijającą się techniką, która stwarza nowe możliwości nauczania, koniecznym jest doposażenie szkół w niezbędne narzędzia pracy. Jednocześnie koniecznym jest wychodzenie naprzeciw potrzebom uczniów, którzy ze względu na niepełnosprawność, narażeni są na ograniczenia w dostępie do nauki. Realizacja tego celu ma doprowadzić do polepszania warunków nauczania w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych poprzez wzbogacenie bazy infrastrukturalnej i dydaktycznej istniejących placówek. Ułatwić pracę nauczycieli poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii komputerowych w pracy z uczniami, budować i rozwijać politykę równości szans wśród uczniów, oraz stworzyć warunki do rozwijania zainteresowań uczniów w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

II. Cel operacyjny:

Stworzenie optymalnych warunków do doskonalenia zawodowego nauczycieli wszystkich szczebli szkół oraz przedstawienie oferty edukacji ustawicznej dla osób dorosłych, poprzez wsparcie instytucjonalne i programowe.

Realizowany będzie poprzez następujące działania:

Działanie 1.4. *„Podnoszenie umiejętności kadry nauczycielskiej i naukowej poprzez doskonalenie zawodowe oraz systemy motywowania”.*

- 1.4.1 Utworzenie i realizacja wraz z uczelniami wyższymi programu doskonalenia zawodowego i kształcenia ustawicznego umożliwiającego rozwój nauczycielom oraz przekwalifikowanie osobom pozostającym bez pracy.
- 1.4.2 Współpraca samorządów, nadzoru pedagogicznego, uczelni, placówek doskonalenia zawodowego w zakresie stworzenia systemowych rozwiązań kształcenia i doskonalenia nauczycieli w regionie.
- 1.4.3 Stworzenie różnych form motywacji, w celu pozyskania samodzielnej kadry naukowej dla uczelni sądeckich.

Działanie 1.5. *„Wzmocnienie systemu edukacji ustawicznej osób dorosłych w kontekście idei uczenia się przez całe życie”.*

- 1.5.1 Opracowanie i wdrożenie lokalnego programu kształcenia ustawicznego dla dorosłych przy współpracy z administracją rządową, samorządową, szkołami wyższymi, partnerami społecznymi.
- 1.5.2 Promocja idei kształcenia ustawicznego.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba nauczycieli objętych programem doskonalenia zawodowego.
- Liczba nowo pozyskanych dla uczelni sądeckich nauczycieli akademickich.
- Liczba osób dorosłych objętych edukacją ustawiczną.

Realia dzisiejszego rynku pracy wymagają od pracownika coraz większej elastyczności oraz zdolności do szybkiego uczenia się, co zmusza do ciągłego doskonalenia własnych umiejętności. Realizacja tego celu ma wpłynąć na ciągle pogłębianie wiedzy wśród nauczycieli

i kadry pracowniczej poszczególnych sektorów branżowych, opartej na podnoszeniu i rozwijaniu kwalifikacji kadr. W przypadku nauczycieli ma to bezpośredni wpływ na metody przekazywania wiedzy oraz na samą wiedzę merytoryczną uczących.

W przypadku pozostałych branż wpływa na jakość wykonywanej pracy oraz umożliwia szybkie przekwalifikowanie zawodowe zgodne z potrzebami rynku. Stworzenie lokalnej oferty edukacji osób dorosłych będzie miało korzystny wpływ na ilość osób, które zdecydują się na podjęcie działań w tym kierunku. W chwili obecnej jedną z głównych przeszkód w kształceniu kadr jest konieczność dojazdów i brak możliwości korzystania ze szkoleń na miejscu.

III. Cel operacyjny:

Budowa konkurencyjnej, specjalistycznej i nowoczesnej oferty edukacyjnej dla studentów, stwarzającej warunki do rozwoju prężnego ośrodka akademickiego, podnoszenie renomy już istniejących uczelni, jak również otwieranie nowych placówek szkolnictwa wyższego.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 1.6. *„Wzbogacanie i rozwijanie oferty edukacyjnej dla studentów”.*

- 1.6.1 Powołanie Rady Edukacji będącej platformą współpracy władz lokalnych i regionalnych oraz funkcjonujących i planujących otwarcie w mieście placówek filialnych szkół wyższych, w skład której weszliby ponadto przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych.
- 1.6.2 Podjęcie działań wspólnie z władzami uczelni, zmierzających do poszerzenia oferty nauczania, poprzez otwarcie nowych, zgodnych z wymogami rynku pracy specjalności studiów w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nowym Sączu oraz innych uczelniach funkcjonujących w mieście.
- 1.6.3 Stworzenie warunków do powstania klas akademickich w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie miasta, kończących się egzaminami maturalnymi, poprzez objęcie przez szkoły wyższe patronatu nad nimi.
- 1.6.4 Powstanie biblioteki naukowej na bazie już istniejących placówek bibliotecznych (miejskiej, PWSZ, MCDN ODN i innych).
- 1.6.5 Podjęcie współpracy z wybraną uczelnią w celu otwarcia wydziału (wydziałów) studiów przygotowujących kadry do pracy w zintegrowanej Europie jako filii zagranicznej wybranego europejskiego uniwersytetu o niekwestionowanej renomie.
- 1.6.6 Podjęcie działań w celu przekształcenia PWSZ w uczelnię akademicką.
- 1.6.7 Podjęcie współpracy z Akademią Górniczo-Hutniczą w Krakowie w celu utworzenia filii uczelni w oparciu o wydziały Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska oraz Wiertnictwa Nafty i Gazu na kierunkach Inżynieria Środowiska (specjalności: Systemowe zarządzanie środowiskiem; Monitoring środowiska), Geodezja i Kartografia (specjalności: Geodezja inżynieryjno-przemysłowa; Szacowanie nieruchomości i kataster; Geoinformatyka i teledetekcja) oraz Górnictwo i Geologia (specjalności: Zagospodarowanie i ochrona wód).

- 1.6.8 Wspieranie partnerstwa publiczno - prywatnego w zakresie uzupełnienia oferty edukacyjnej.
- 1.6.9 Tworzenie lokalnych funduszy pomocy materialnej dla młodzieży wybitnie uzdolnionej, kształcącej się w sądeckich szkołach.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba nowo otwartych placówek filii szkół wyższych.
- Liczba nowo powstałych kierunków studiów w PWSZ.
- Liczba powstałych klas akademickich.
- Liczba osób korzystających z biblioteki naukowej.
- Liczba powstałych wydziałów o charakterze proeuropejskim.
- Liczba studentów rozpoczynających naukę w uczelni akademickiej.
- Liczba młodzieży objętej pomocą materialną.

Obecnie, ze względu na wzrost poziomu edukacji oraz trudną sytuację na rynku pracy, coraz większa ilość ludzi młodych decyduje się na podjęcie studiów. Aby ułatwić młodym ludziom możliwość dalszej edukacji w miejscu zamieszkania, jak również kształcenie się zgodne z zainteresowaniami, koniecznym jest otwieranie nowych kierunków studiów na istniejących już uczelniach oraz stwarzanie warunków dla powstawania nowych placówek edukacyjnych. Realizacja tego celu ma za zadanie stworzenie takiej oferty edukacyjnej, dzięki której coraz większa ilość młodzieży pragnącej studiować decydowałaby się na wybranie uczelni lokalnych. Powstanie prężnego ośrodka akademickiego na terenie Nowego Sącza wpłynęłoby korzystnie na rozwój środowiska naukowego miasta, a to wywarłoby wpływ na rozwój samego miasta.

IV. Cel operacyjny:

Rozbudowa infrastruktury niezbędnej dla rozwoju ośrodka akademickiego poprzez utworzenie miasteczka studenckiego z odpowiednią bazą noclegową, jak również zapleczem kulturalnym i rekreacyjno – sportowym.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 1.7. „*Stworzenie atrakcyjnej oferty pozaedukacyjnej dla studentów*”.

- 1.7.1 Inwentaryzacja mienia komunalnego oraz mienia Skarbu Państwa, które mogłyby służyć szeroko rozumianemu poszerzeniu oferty edukacyjnej miasta.
- 1.7.2 Przeprowadzenie prac koncepcyjnych związanych m.in. ze zmianami w planie przestrzennego zagospodarowania miasta, służących identyfikacji terenów i nieruchomości możliwych do adaptacji na rzecz szkolnictwa wyższego.
- 1.7.3 Podjęcie inicjatywy budowy kampusu studenckiego.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba obiektów komunalnych przeznaczonych do użytku szkół wyższych.
- Liczba zaprojektowanych i oddanych do użytku miejsc noclegowych dla studentów w ramach budowy kampusu studenckiego.
- Liczba obiektów zaplecza rekreacyjno – sportowego wykorzystywanych przez szkoły wyższe.

Istniejące w chwili obecnej zaplecze infrastrukturalne przeznaczone na miejsca zamieszkania dla studentów (akademiki), jest niewystarczające. Zważywszy na plany związane z rozwojem lokalnego, prężnego ośrodka akademickiego, jak również na rosnącą liczbę młodzieży pochodzącej z mniejszych miejscowości podejmującą naukę na terenie miasta, koniecznym jest zapewnienie jej odpowiednich warunków socjalnych. Realizacja tego celu ma stworzyć niezbędne zaplecze socjalne dla studentów, które stanowiłoby bazę do rozwoju życia akademickiego w mieście i stanowiłoby uzupełnienie oferty edukacyjnej. Efektem końcowym tych działań winno być zbudowanie „miasteczka studenckiego” wyposażonego w hotele studenckie, zaplecze rekreacyjno sportowe i kulturalne. Jednocześnie implementacja działań w Obszarze „Edukacja”, szczególnie w zakresie budowy i modernizacji bazy „około” edukacyjnej jest komplementarna w stosunku do działań w zakresie Obszaru III „Turystyka, Sport, Rekreacja i Kultura”.

Ponieważ niektóre z przedstawionych propozycji zadań nie mieszczą się wprost w kompetencjach ustawowych samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego, głównym zadaniem władz powinno stać się podejmowanie działań mających na celu stworzenie warunków do rozwoju tego obszaru strategicznego (udostępnianie terenów, poszukiwanie partnerów, wspieranie podmiotów gospodarczych działających „na rzecz studentów”, rozwój infrastruktury miejskiej, opracowanie strategii alternatywnych źródeł finansowania, itp.).

Należy podkreślić, że w przeciwieństwie do wielu innych dziedzin życia społeczno – gospodarczego, edukacja jest wysoce „odporna” na oddziaływanie czynników zewnętrznych np.: dekonstrukcję gospodarki kraju, czy regionu. Jest to dodatkowy, niezwykle istotny argument „za” rozwojem właśnie tego obszaru (pola) strategicznego.

Jednocześnie – analogicznie, jak w przypadku innych obszarów rozwojowych – przewiduje się przeprowadzenie cyklicznych badań marketingowych (przynajmniej raz w roku), którym objęci będą: uczniowie szkół wszelkiego typu, studenci, nauczyciele oraz pracownicy naukowcy szkół wyższych. Zakres przedmiotowy badań będzie dotyczył zaawansowania realizacji działania i celów wyznaczonych w Obszarze „Edukacja”.

W zakresie monitoringu zastosowanych zostanie również zestaw ogólnych wskaźników umożliwiających identyfikację poziomu implementacji działań proponowanych w Obszarze. Zestaw proponowanych wskaźników obejmuje: placówki wychowania przedszkolnego (ogółem w tym przedszkola); miejsca w przedszkolach; nauczyciele wychowania przedszkolnego; liczba szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych; liczba uczniów; liczba nauczycieli; liczba absolwentów, liczba kierunków studiów; ilość szkół wyższych, filii, punktów konsultacyjnych i wydziałów zamiejscowych; liczba nauczycieli akademickich; liczba studentów; liczba absolwentów; wielkość nakładów inwestycyjnych w oświacie; wielkość nakładów na jednego uczącego się; wielkość nakładów w szkolnictwie wyższym; wielkość nakładów na jednego studenta; liczba absolwentów, którzy znaleźli pracę; liczba nauczycieli pozostających bez pracy.

(załącznik nr 1 i 2: ankiety)

2. Obszar II – PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

A/ Zgodność z Narodowym Planem Rozwoju – zgodność z celem cząstkowym nr 1 realizowanym poprzez SP WKP Priorytet 1, Priorytet 2 oraz ZPORR Priorytet 2 Działanie 3

B/ Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego – Pole Mieszkańcy, cel strategiczny A1, cel strategiczny A2, cel strategiczny A3, Pole Gospodarstwo, cel strategiczny C3, cel strategiczny C4, cel strategiczny C5

C/ Zgodność z Programem Rozwoju Gospodarczego Sądecczyzny – w zakresie „Przedsiębiorczość”, Cel Operacyjny 1.1, 1.3, 2.1, 2.2, 3.2

Cel strategiczny:

Tworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania nowosądeckich przedsiębiorstw oraz powstawania nowych inicjatyw gospodarczych, umożliwiających ich stabilny i zrównoważony rozwój, a tym samym przyczyniających się do tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców miasta i regionu.

Cele operacyjne i działania w ramach Obszaru „Przedsiębiorczość”:

I. Cel operacyjny:

Budowa partnerstwa publiczno - prywatnego poprzez stworzenie trwałego dialogu społecznego pomiędzy lokalnymi środowiskami wpływającymi na rozwój inicjatyw gospodarczych tj. przedsiębiorcami, administracją, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem naukowym, jak również wszelkie działania promujące i wspierające przedsiębiorczość.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 2.1 *„Tworzenie przychylnego klimatu dla przedsiębiorców”.*

2.1.1. Projekt „Jedno okienko” – uruchomienie kompleksowego punktu obsługi przedsiębiorców a także osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą.

2.1.2. Opracowanie oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów.

2.1.3. Uruchomienie Lokalnego Banku Ofert Inwestycyjnych.

- 2.1.4. Uruchomienie systemu refundowanych szkoleń językowych dla pracowników Urzędu Miasta i innych instytucji publicznych, wspierających rozwój lokalny, zajmujących się problematyką gospodarczą, zwłaszcza pozyskiwaniem inwestorów.
- 2.1.5. Edukacja kadry urzędniczej w celu stworzenia przychylnego klimatu dla przedsiębiorców.
- 2.1.6. Podjęcie zespołu działań ukierunkowanych na kształtowanie postaw przedsiębiorczych, probiznesowych w szkołach i wśród osób bezrobotnych poprzez:
- organizowanie konkursów wiedzy o przedsiębiorczości,
 - organizowanie kursów i szkoleń - jak założyć i prowadzić własną, małą firmę – objęcie tym programem znaczącej grupy bezrobotnych,
 - organizowanie kursów obsługi biznesu,
 - organizowanie firm uczniowskich w szkołach średnich według specjalnego programu,
 - utworzenie na bazie Inkubatora Przedsiębiorczości – przedsiębiorstwa wielobranżowego w formie spółki prawa handlowego ze znaczącym udziałem młodzieży szkół wyższych,
 - organizowanie konkursów pomysłów na biznes.
- 2.1.7. Wskazywanie mieszkańcom dobrych przykładów poprzez umieszczanie informacji propagującej przedsiębiorczość w mediach.
- 2.1.8. Organizacja konkursów na rozwój przedsiębiorczości w systemie grantów.
- 2.1.9. Inspirowanie do działania na rzecz wspierania przedsiębiorczości lokalnych organizacji inżynierów i techników, ekonomistów, prawników, socjologów, psychologów, nauczycieli.
- 2.1.10. Wypracowanie systemu ścisłej współpracy pomiędzy szkołami a pracodawcami.

Działanie 2.2 „Promocja poprzez wspieranie przedsiębiorstw”.

- 2.2.1. Zorganizowanie „Targów Ziem Górskich” (promujących zdrową żywność z terenów Sądeckizny, produkt turystyczny, rozwiązania ekologiczne).
- 2.2.2. Współpraca gospodarcza z miastami partnerskimi poprzez nawiązanie kontaktów z organizacjami gospodarczymi funkcjonującymi w tych miastach.
- 2.2.3. Wspieranie sądeckich szkół wyższych przez samorząd lokalny jako promocja miasta i pobudzenie rynku lokalnego.
- 2.2.4. Przyznawanie przez Prezydenta Miasta corocznych nagród dla najlepszych przedsiębiorców.

2.2.5 Popularyzacja wśród przedsiębiorców i innych podmiotów strategii rozwoju miasta i powiatu oraz wyników monitorowania stanu ich realizacji m.in. poprzez organizowanie spotkań z przedsiębiorcami i innymi podmiotami, wykreowanie sieci wzajemnego informowania, itp

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba osób, które skorzystają z projektu „Jedno okienko”.
- Liczba osób, które skorzystają z banku ofert inwestycyjnych.
- Liczba osób objętych szkoleniem językowym.
- Liczba szkoleń przeprowadzonych dla urzędów.
- Liczba uczniów, studentów i osób bezrobotnych, które wzięły udział w konkursach, szkoleniach.
- Liczba artykułów w gazetach i audycji w radiu pokazujących dobre przykłady przedsiębiorczości.
- Liczba grantów przyznanych na rozwój przedsiębiorczości.
- Liczba wypromowanych produktów.
- Liczba miast partnerskich, z którymi została nawiązana stała współpraca gospodarcza.
- Liczba przedsiębiorstw, która otrzymała nagrodę Prezydenta Miasta.
- Liczba zorganizowanych spotkań z udziałem przedsiębiorców.

Rozwijająca się przedsiębiorczość jest jedynym gwarantem rozwoju społeczeństwa. W obecnej sytuacji na rynku pracy, przy coraz większym bezrobociu, niezbędnym jest tworzenie jak najbardziej korzystnych warunków dla jej rozwoju. Realizacja tego celu ma wpłynąć na ożywienie i rozwój przedsiębiorczości na Sądecczyźnie poprzez odpowiednią informację, edukację, motywację, współpracę, i promocję. Ma również ułatwić osobom rozpoczynającym działalność nawiązanie odpowiednich kontaktów i zdobycie niezbędnej wiedzy do zaistnienia na rynku. Służyć temu ma stworzenie klimatu współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a środowiskiem lokalnym. Bardzo ważnym czynnikiem dla kreowania takiego partnerstwa, jest podejmowanie wspólnych inicjatyw takich jak np. tworzenie programu edukacji w realizację którego, zaangażowani byłiby sami przedsiębiorcy. Ponadto będą prowadzone szeroko rozumiane działania promocyjne, zarówno na terenie kraju jak i poza jego granicami, które pozwalałaby na nawiązywanie kontaktów i wymianę doświadczeń.

II. Cel operacyjny:

Kreowanie pomocy w pozyskiwaniu niezbędnych funduszy na rozwój przedsiębiorstw, uporządkowanie działań związanych z przygotowaniem terenów pod rozwój Małych i Średnich Przedsiębiorstw, usystematyzowanie i podział zadań i kompetencji pomiędzy instytucjami wspierania biznesu.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 2.3 „Analiza sytuacji sądeckiej przedsiębiorczości oraz pośrednia i bezpośrednia pomoc dla przedsiębiorstw.”

- 2.3.1 Analiza sektora MŚP w Nowym Sączu poparta diagnozą.
- 2.3.2 Opracowanie Programu wspierania rozwoju MŚP, który powinien stanowić istotny element rozwoju lokalnego w związku ze znaczeniem tego sektora w gospodarce.
- 2.3.3 Wypracowanie systemu kontaktów samorządu lokalnego z samorządem gospodarczym.
- 2.3.4 Stworzenie systemu pozyskiwania gruntów w celu oddania ich pod inwestycje w zakresie usług i produkcji (neutralnej dla środowiska).
- 2.3.5 Dokapitalizowanie Funduszu Poręczeń Kredytowych.
- 2.3.6 Uruchomienie Lokalnego Funduszu Pożyczkowo – Kredytowego poprzez poszerzenie oferty Funduszu Poręczeń Kredytowych lub utworzenie nowej instytucji.
- 2.3.7 Uzbrojenie wydzielonych terenów pod rozwój sektora MŚP będących w dyspozycji miasta Nowego Sącza.
- 2.3.8 Włączenie przedsiębiorstw we wspólną realizację inwestycji lokalnych i działań pobudzających rozwój przedsiębiorczości.

Działanie 2.4 „Wsparcie dla otoczenia biznesu”.

- 2.4.1 Poszerzenie oferty Sądeckiego Inkubatora Przedsiębiorczości.
- 2.4.2 Opracowanie modelu infrastruktury obsługi biznesu.
- 2.4.3 Utworzenie Centrum Obsługi Inwestora.
- 2.4.4 Utworzenie stanowiska doradco - konsultacyjnego dla przedsiębiorców chcących pozyskać środki finansowe z Lokalnego Funduszu Pożyczkowo - Kredytowego.
- 2.4.5 Wydzielenie i utworzenie Nowosądeckiego Parku Przemysłowego.
- 2.4.6 Stworzenie sieci współpracy w ramach działających w mieście podmiotów otoczenia biznesu.

2.4.7 Wykreowanie lidera integrującego działania organizacji na rzecz rozwoju biznesu i promocji gospodarczej Miasta.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba przedsiębiorstw objętych analizą.
- Liczba aktywów finansowych przekazanych na rzecz Funduszu Poręczeń Kredytowych oraz Lokalnego Funduszy Pożyczkowo – Kredytowego.
- Dynamika udzielonych poręczeń przez Fundusz Poręczeń Kredytowych.
- Liczba przedsiębiorstw, które skorzystają z Lokalnego Funduszu Pożyczkowo-Kredytowego.
- Powierzchnia uzbrojonego terenu przekazanego pod rozwój MŚP.
- Liczba przedsiębiorstw, które zostały zaangażowane we wspólną realizację inwestycji lokalnych.
- Liczba inwestorów, którzy korzystają z Centrum Obsługi Inwestora.
- Liczba osób korzystających z usług stanowiska doradco - konsultingowego.
- Liczba podmiotów działających w Nowosądeckim Parku Przemysłowym.

Realizacja tego celu ma ułatwić pozyskiwanie środków finansowych przez przedsiębiorców, jak również uaktywnić inwestorów, instytucje okołobiznesowe oraz władze miasta do podejmowania działań na rzecz rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Przedsiębiorstwa istniejące jak również potencjalni przedsiębiorcy napotykają na wiele czynników stanowiących bariery dla ich rozwoju. Związane jest to przede wszystkim z brakiem lub wysokim kosztem dostępu do odpowiedniej infrastruktury dla prowadzenia działalności gospodarczej oraz brakiem możliwości pozyskiwania środków finansowych. Dlatego niezbędnym jest tworzenie szerokiej oferty lokalnego Inkubatora Przedsiębiorczości, wydzielenie i utworzenie Nowosądeckiego Parku Przemysłowego oraz rozwinięcie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami, samorządem lokalnym i środowiskiem naukowym miasta. Ponadto instytucje mające wpływ na rozwój przedsiębiorczości muszą zdążyć do kreowania jak najkorzystniejszych warunków dla aktywizacji lokalnego społeczeństwa oraz pozytywnie wpływać na ożywienie gospodarcze.

III. Cel operacyjny:

Rozszerzenie współpracy z samorządami terytorialnymi Sądecczyny ze szczególnym uwzględnieniem Starostwa Powiatowego, mającej na celu kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, oraz otwarcie miasta i regionu na inwestorów zewnętrznych.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 2.5 *„Realizacja polityki współpracy pomiędzy powiatami grodzkim i ziemskim”.*

2.5.1. Stworzenie wspólnej oferty terenów inwestycyjnych.

2.5.2. Przeprowadzanie wspólnych inwestycji w zakresie infrastruktury komunikacyjnej, ochrony środowiska itp.

2.5.3. Działania na rzecz wspólnej promocji wewnętrznej i zewnętrznej Sądecczyny.

2.5.4. Stworzenie warunków do łatwiejszego lobbingu politycznego i gospodarczego.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba wspólnie przygotowanych ofert inwestycyjnych.
- Liczba wspólnie przeprowadzonych inwestycji.
- Liczba wspólnych imprez promujących zarówno teren powiatu grodzkiego jak i ziemskiego.

Realizacja działań powyższego celu ma wpłynąć na stworzenie systemu współpracy pomiędzy miastem i regionem, który spowoduje powstanie odpowiednich warunków do przeprowadzania dużych inwestycji. Zostanie w ten sposób stworzony korzystny klimat do wspólnej promocji Sądecczyny, a co za tym idzie dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i kreowania postaw przedsiębiorczych wśród społeczeństwa.

W proponowanym obszarze strategicznym wyszczególniono tylko te działania, które swoim charakterem i zasięgiem znacznie odbiegają i poszerzają formułę przyjętą w pozostałych obszarach strategicznych. Wydzielenie „Przedsiębiorczości” jako osobnego obszaru strategicznego z jednej strony ma na celu podkreślenie znaczenia proponowanych przedsięwzięć dla tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców Nowego Sącza, z drugiej jest to *de facto* uzupełnienie działań zidentyfikowanych, jako najważniejszych w pozostałych polach rozwojowych miasta.

Jednocześnie należy przyjąć, iż monitorowanie omawianego obszaru można przeprowadzić przy pomocy następujących cech statystycznych, które obejmują zestaw

informacji odnoszących się do podmiotów wdrażających strategię, będących niejako uzupełnieniem wskaźników prezentowanych wcześniej. Poniższe zestawy wskaźników należy tym samym rozpatrywać łącznie ze wskaźnikami monitorującymi inne pola rozwojowe:

Podmioty gospodarcze: ilość nowopowstałych podmiotów wg branż; wartość kapitału nowopowstałych podmiotów prawnych; zmiany w stanie zatrudnienia wg branż; ilość absolwentów szkół zatrudnianych przez podmioty gospodarcze; zmiany wielkości dochodu

z udziału w podatku CIT; zmiany dochodów z podatków lokalnych płaconych przez firmy.

Wielkość wsparcia ze strony Urzędu Miasta: obszar gruntów pozyskanych; wartość gruntów pozyskanych; obszar gruntów przekazanych podmiotom; wartość gruntów przekazanych podmiotom; obszar nowo zbrojonych terenów pod inwestycje gospodarcze.

Wsparcie finansowe (bez wyszczególniania podmiotów): liczba firm ubiegających się o pomoc finansową; liczba udzielonych pomocy; wielkość udzielonych pomocy; preferowana działalność przedsiębiorstw, którym udzielana jest pomoc; liczba podmiotów, które

o pomoc finansową ubiegają się po raz kolejny; cel udzielonych pomocy finansowych (bieżąca działalność, inwestycje, przedsięwzięcia innowacyjne).

Sądecki Inkubator Przedsiębiorczości: powierzchnia; liczba inkubowanych obecnie podmiotów; liczba firm, które opuściły inkubator; liczba firm, które przetrwały po opuszczeniu inkubatora; liczba firm oczekujących na wejście do inkubatora; zakres prowadzonej działalności w inkubatorach; zakres usług wspierających biznes oferowanych przez inkubator; liczba pracowników zatrudnionych przez inkubowane przedsiębiorstwa.

Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S. A.: liczba zorganizowanych szkoleń; liczba podmiotów biorących udział w szkoleniach; liczba udzielonych porad; dziedziny, z których udzielono najwięcej porad; typy działań związanych z promocją; typy działań podjętych w zakresie infrastruktury; rodzaje usług finansowych wspierających przedsiębiorczość

Nowosądecki Park Przemysłowy: liczba firm mających siedzibę w Parku Technologicznym; liczba firm oczekujących na miejsce w Parku Przemysłowy; powierzchnia Parku Przemysłowego; rodzaje usług około biznesowych oferowanych przez Park Przemysłowy; rodzaje firm mających siedzibę w Parku Przemysłowym; ilość wspólnych projektów realizowanych z instytucjami akademickimi i placówkami badawczymi.

Uzupełnieniem działań monitorujących strategię będą cykliczne badania marketingowe, którymi zostaną objęci sądecy przedsiębiorcy.(załącznik nr 3: ankieta).

3. Obszar III – TURYSTYKA, SPORT, REKREACJA i KULTURA

A/ Zgodność z Narodowym Planem Rozwoju – zgodność z celem częściowym nr 4 realizowanym poprzez ZPORR Priorytet 1 Działanie 4 oraz Priorytet 2 Działanie 6.

B/ Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego – Pole Pejzaż, cel strategiczny B.3.2, Pole Gospodarstwa, cel strategiczny C.3.2.

C/ Zgodność z Programem Rozwoju Gospodarczego Sądeckizny – w zakresie „Turystyka” cel operacyjny 1, cel operacyjny 2, cel operacyjny 3, cel operacyjny 6.

Cel strategiczny:

Stworzenie bogatej oferty turystycznej i rekreacyjnej dla społeczności lokalnej, młodzieży podejmującej naukę w Nowym Sączu oraz turystów odwiedzających Region Sądecki, która będzie jednocześnie najważniejszym elementem promocji miasta; oferty, która umożliwi budowę wizerunku „zielonego”, „czystego” i „przyjaznego” miejsca, które nie tylko można odwiedzić, lecz warto w nim zamieszkać.

Cele operacyjne i działania obszaru „Turystyka, Sport, Rekreacja i Kultura”:

I. Cel operacyjny:

Zbudowanie i wdrożenie systemu promocji Miasta, którego zadaniem jest podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności Nowego Sącza oraz regionu, jego markowych produktów, a także dziedzictwa kulturowego i potencjału turystycznego.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 3.1. *„Podniesienie atrakcyjności wizualnej i turystycznej Miasta poprzez zmianę jego wizerunku”.*

3.1.1. Podjęcie działań zwiększających wizualną estetykę miasta: oświetlenie ulic, oznakowanie i podświetlenie zabytków, uporządkowanie problematyki związanej z umieszczaniem reklam, itp.

3.1.2. Oznakowanie turystyczne miasta.

3.1.3. Wypromowanie „Jesiennego Festiwalu Teatralnego” i „Święta Dzieci Gór” jako imprez o charakterze ogólnopolskim, na trwałe wpisanych w kulturalny pejzaż Polski.

- 3.1.4. Ścisła współpraca ze Starostwem Powiatowym i władzami gmin turystycznych regionu, w celu podjęcia wspólnej polityki promocyjnej (opracowanie kampanii reklamowej, wspólne systematyczne uczestnictwo w targach, informacja turystyczna itp.).
- 3.1.5. Utworzenie Centrum Dystrybucji i Promocji Regionalnych Produktów Markowych (wyrobów pszczelarskich oraz alkoholi i przetworów powstałych z przerobu owoców) jako pewna sekwencja działań: od legalizacji niektórych produktów, zarejestrowania znaków towarowych i organizację zbytu, aż po promocję produktów (m. in. poprzez organizację cyklicznych wystaw międzynarodowych).
- 3.1.6. Wspieranie dla celów turystyki religijnej (przy współpracy gminy Stary Sącz) Centrum Pielgrzymkowego.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba masowych imprez cyklicznych zorganizowanych przez miasto lub pod jego patronatem.
- Liczba osób uczestniczących w najważniejszych imprezach kulturalnych projektowanych przez miasto Nowy Sącz.
- Liczba projektów promocyjnych zorganizowanych we współpracy z innymi samorządami terytorialnymi regionu oraz osób, korzystających z tych projektów.
- Utworzenie Centrum Dystrybucji i Promocji Regionalnych Produktów Markowych.
- Liczba osób korzystających z ofert Centrum Dystrybucji i Promocji Produktów Regionalnych.

Nowy Sącz i gminy turystyczne leżące na terenie powiatu nowosądeckiego posiadają duży, aczkolwiek niewystarczająco promowany i wykorzystany potencjał turystyczny. Realizacja celu I doprowadzi do stworzenia takiego programu promocyjnego, który koordynowałby działania w zakresie prowadzenia kampanii reklamowych, organizacji wystaw i targów międzynarodowych oraz imprez o wymiarze ponadregionalnym.

Wzbogacenie systemu promocji, poprzez podjęcie i skoordynowanie wspólnej polityki promocyjnej władz samorządowych oraz wdrożenie takiego systemu, spowoduje wzrost zainteresowania regionem Sądeckim, jej markowymi produktami, tradycją i dziedzictwem kulturowym, zarówno wśród turystów krajowych jak i zagranicznych.

W ramach takiego systemu, konieczne jest również lepsze oznakowanie atrakcji turystycznych, co wpłynie na większą dostępność informacji o walorach kulturalnych, bogatej

tradycji i imprezach organizowanych na terenie Nowego Sącza. Dzięki temu zostaną stworzone warunki do zwiększenia ilości turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

II. Cel operacyjny:

Budowa infrastruktury służącej realizacji polityki „organizowania czasu wolnego”, wspierania aktywnej formy wypoczynku szczególnie wśród młodzieży szkolnej i inwestycji przystosowujących obiekty dziedzictwa kulturowego potrzebom rekreacyjno – turystycznym.

Cel ten realizowany będzie przez poszczególne działania:

Działanie 3.2 „Zagospodarowanie rzeki Kamienicy jako naturalnego zaplecza ciągu turystyczno – rekreacyjnego oraz zagospodarowanie obrzeży rzek Dunajec i Łubinka”.

Prace planistyczne oraz dokumentacje koncepcyjne i techniczne, w tym:

3.2.1 Opracowanie kompleksowego programu zagospodarowania obrzeży rzek Kamienicy, Łubinki i wybranych obszarów nadbrzeżnych Dunajca.

Prace inwestycyjne:

3.2.2 Podjęcie działań wspólnie z Klubem LKS „Zawada” w celu utworzenia pola carawaningowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

3.2.3 Zagospodarowanie brzegów rzeki Kamienicy wzdłuż ul. Jamnickiej, poprzez budowę m.in. boiska do gry, placów zabaw dla dzieci, ścieżek konnych i rowerowych oraz innych budowli niezwiązanych trwale z gruntem, służących rekreacji i wypoczynkowi.

3.2.4 Budowa „Miasteczka Wodnego” w ciągu ul. Jamnickiej (przy Skałkach).

3.2.5 Realizacja ścieżek zdrowia na obrzeżach rzek Dunajec i Łubinka.

3.2.6 Budowa małej architektury na obrzeżach rzek Dunajec, Łubinka i Kamienica.

Działanie 3.3 „Stworzenie i zagospodarowanie bazy rekreacyjnej w Lesie Falkowskim”.

3.3.1. Budowa platformy widokowej w Lesie Falkowskim i na Górze Mużeń na osiedlu Chruślice.

3.3.2. Budowa toru saneczkowego typu „Rynna”.

3.3.3. Budowa obiektów tzw. małej architektury.

Działanie 3.4 „Rozbudowa aktywnego centrum kulturalno – turystycznego – Sądeckiego Parku Etnograficznego, jako historycznego przewodnika po mieście i regionie”.

- 3.4.1. Budowa parkingu oraz dostosowanie sieci połączeń komunikacyjnych z założeniem, że zapewniona będzie dostępność prezentowanych w Sądeckim Parku Etnograficznym (Skansenie) wystaw, usług i atrakcji osobom niepełnosprawnym.
- 3.4.2. Współudział w organizacji cyklicznych imprez o charakterze regionalnym: koncerty zespołów ludowych, pokazy rękodzieła, degustacje produktów regionalnych, konkursy, itp.
- 3.4.3. Współudział w tworzeniu filii stadniny koni huculskich; wprowadzenie nowej formy zwiedzania Skansenu, oprócz tradycyjnie proponowanego zwiedzania pieszo z przewodnikiem – możliwość zwiedzania Parku dorożką.
- 3.4.4. Rozbudowa infrastruktury o charakterze historycznym, w tym: XIX wiecznej małomiasteczkowej zabudowy galicyjskiej, świątyń trzech różnych wyznań chrześcijańskich występujących lokalnie na obszarze Sądecczyzny; a także infrastruktury towarzyszącej, przede wszystkim zaplecza gastronomicznego m. in. „Karczmy Regionalnej”.

Wskaźniki monitoringu:

- Wielkość obszaru na obrzeżach rzeki Kamienica będącego mieniem komunalnym.
- Powierzchnia wybudowanego pola carawaningowego.
- Liczba turystów korzystających z pola carawaningowego (w tym turystów zagranicznych).
- Liczba wybudowanych boisk do gry, placów zabaw.
- Liczba innych obiektów małej architektury na obrzeżach rzek Kamienica, Dunajec, Łubinka.
- Długość ścieżek pieszych, rowerowych i konnych.
- Liczba wybudowanych platform widokowych.
- Długość toru saneczkowego typu „Rynna”.
- Powierzchnia wybudowanego parkingu przy Skansenie (w m²).
- Utworzenie filii stadniny koni huculskich.
- Liczba zorganizowanych cyklicznych imprez ze współudziałem Miasta.
- Liczba osób odwiedzających Skansen (w tym mieszkańców Nowego Sącza oraz turystów).

- Powierzchnia nowych zabudowań powstałych na terenie Skansenu.
- Liczba osób korzystających z atrakcji turystycznych (w tym turystów).

Realizacja celu II doprowadzi do wykorzystania terenów, stanowiących naturalne zaplecze dla rozbudowy infrastruktury rekreacyjno – turystycznej. Zagospodarowanie obszarów po obu stronach rzeki Kamienica, Lasu Falkowskiego, terenów w Zawadzie oraz wzbogacenie oferowanych atrakcji w Skansenie prowadzi do urozmaicenia i dostosowania oferty rekreacyjnej do potrzeb mieszkańców oraz turystów krajowych i zagranicznych. Realizacja tego celu stanowi uzupełnienie celów obszaru IV „Zagospodarowanie infrastrukturalne” oraz obszaru I „Edukacja”; wymienione Obszary są spójne w kwestii realizacji polityki „organizowania czasu wolnego” szczególnie młodzieży szkolnej i akademickiej. Wdrożenie działań celu II, Obszaru III „Turystyka”, spowoduje wzmocnienie polityki promocji zdrowia publicznego, a także promocji pozytywnych wzorców wśród młodzieży, szczególnie poprzez wspieranie polityki aktywnej formy wypoczynku.

III. Cel operacyjny:

Adaptacja obszarów w Piątkowej, Parku Strzeleckim i Stadionie Miejskim im. Ojca W. Augustynka oraz stworzenie kompleksowej infrastruktury, służącej rozwojowi bazy sportowej, w celu zagospodarowania i wykorzystania potencjału sportowego.

Realizacja powyższego celu powinna przebiegać zgodnie z wyznaczonymi działaniami:

Działanie 3.5 „Rozbudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej, na bazie istniejących obiektów w Piątkowej, celem rozwoju sportów górskich”.

3.5.1. Tworzenie warunków dla rozwoju narciarstwa klasycznego i kolarstwa górskiego oraz odpowiednie zagospodarowanie terenów dla treningu letniego.

Działanie 3.6 „Stworzenie kompleksowego programu zawodów sportowych dla młodzieży szkolnej, w oparciu o funkcjonującą infrastrukturę sportową”.

3.6.1. Wspieranie przez miasto wybranych dyscyplin sportowych, przejawiające się we współorganizacji (także z miastami partnerskimi) cyklicznych imprez i projektów

sportowych w celu wypromowania „zdrowego, sportowego trybu życia”, szczególnie w zakresie sportu dzieci i młodzieży.

- 3.6.2 Zagospodarowanie obszaru od Parku Strzeleckiego do ujścia rzeki Poprad do Dunajca, infrastrukturą służącą celom turystyki i rekreacji o charakterze ekologicznym: wędkarstwo, turystyka rowerowa, narciarska biegowa.
- 3.6.3. Budowa toru slalomowego do kajakarstwa górskiego w miejscu wskazanym przez kadrę szkoleniową Polskiego Związku Kajakowego.
- 3.6.4. Organizacja spływu rzekami Poprad i Dunajec na trasie Stara Lubownia – Nowy Sącz z poszerzoną formułą o imprezy towarzyszące takiemu przedsięwzięciu, jak: jarmarki regionalne, giełdy handlowe, wymiana kulturalna, itp.
- 3.6.5. Organizacja (na bazie już istniejącej infrastruktury sportowej) „Spartakiady Studenckiej”.
- 3.6.6. Budowa lub adaptacja wytypowanego lokalu należącego do Miasta o powierzchni 100 – 200 m², z przeznaczeniem na modelarnię dla młodzieży zainteresowanej sportami technicznymi.
- 3.6.7. Modernizacja Stadionu Miejskiego im. Ojca W. Augustynka, w celu podniesienia standardu i atrakcyjności dla widzów; szkolenia młodzieży; zapewnienia wymogów nakładanych przez ustawę z dn. 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych wraz z późniejszymi zmianami, poprzez: pokrycie jednej z płyt treningowych sztuczną nawierzchnią, dodatkowe ogrodzenie w celu poprawy bezpieczeństwa, poszerzenie szatni.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba dyscyplin sportowych objętych wsparciem Miasta.
- Wielkość zagospodarowanego terenu pod turystykę i rekreację ekologiczną w obrębie „Parku Strzeleckiego”.
- Długość toru kajakowego.
- Liczba zorganizowanych „Spartakiad Studenckich”.
- Modelarnia o powierzchni 100 – 200 m².
- Powierzchnia sztucznej nawierzchni na Stadionie Miejskim im. Ojca W. Augustynka w m²; długość ogrodzenia (na tym samym obiekcie), oraz powierzchnia szatni w m².
- Liczba osób uczestniczących w poszczególnych rodzajach przedsięwzięć sportowo-rekreacyjnych.

Nowy Sącz stanowi naturalne zaplecze dla rozwoju sportów górskich. Realizacja celu III doprowadzi do rozbudowy i wzbogacenia oferty sportowej o standardzie europejskim. Stworzenie kompleksowej infrastruktury sportowej wpłynie na rozwój naturalnych na naszym terenie dyscyplin, w tym kajakarstwa, kolarstwa górskiego i narciarstwa. Prowadzić to będzie również do większego zainteresowania sportem, szczególnie wśród młodzieży szkolnej, a tym samym, będzie uzupełnieniem celów obszaru I i IV, dotyczących wspierania aktywnej formy wypoczynku i „organizowania czasu wolnego”.

W oparciu o tak urozmaiconą i atrakcyjną ofertę sportową Nowy Sącz stanowić będzie centrum, w którym organizowane imprezy sportowe zyskają rangę międzynarodową.

IV. Cel operacyjny:

Stworzenie kompleksowej infrastruktury kulturalnej poprzez zagospodarowanie i adaptację budynków oraz innych obiektów, stanowiących zaplecze dla przedsięwzięć artystycznych i kulturalnych.

Dla realizacji tego celu, należy podjąć następujące działanie:

Działanie 3.7 *„Stworzenie szlaku historycznego: Dworzec PKP – Planty – Galeria Marii Ritter – Zamek Jagiellonów, uwzględniającego najważniejsze obiekty Miasta o walorach kulturalnych i historycznych”.*

3.7.1. Ożywienie kulturalne miejskiego założenia parkowego – Plant, poprzez zagospodarowanie obiektów zajmowanych obecnie przez żłobek i ZPOW w celu stworzenia bazy dla takich przedsięwzięć jak: koncerty kameralne, wystawy czasowe, galerie wystawowe.

3.7.2 Poprawa sytuacji lokalowej Biblioteki Publicznej poprzez pozyskanie nowego obiektu do stworzenia Oddziału dla Dzieci o powierzchni ok. 300 m².

3.7.3 Zagospodarowanie Zamku Jagiellonów.

Wskaźniki monitoringu:

- Długość szlaku historycznego i ilość oferowanych przy nim atrakcji.
- Powierzchnia zagospodarowanych lokali pod zaplecze kulturalne na Plantach.
- Powierzchnia zaadoptowanego lokalu przeznaczonego na Oddział dla Dzieci Biblioteki Publicznej.
- Liczba wypożyczonych woluminów.

- Powierzchnia zagospodarowanego obiektu – Zamku Jagiellonów.

Realizacja celu IV doprowadzi do uszeregowania bogatej oferty kulturalno – artystycznej Miasta, poprzez stworzenie szlaku historycznego „Dworzec PKP – Planty – Galeria Marii Ritter – Zamek Jagiellonów”. Szlak historyczny przebiegający przez Planty wzmocni także funkcję stworzonego w tym miejscu ośrodka kulturalnego o charakterze kameralnym. Cel ten stanowi jednocześnie uzupełnienie celu V Obszaru IV „Zagospodarowanie infrastrukturalne”, dotyczącego rewitalizacji Starówki. Planowane ożywienie założenia parkowego – Plant i rewitalizacja Starówki to spójne działania zmierzające do podniesienia atrakcyjności i zwiększenia napływu turystów w tę część Miasta.

Realizacja działań oraz celów zawartych w strategii w proponowanym obszarze musi się odbywać przy ścisłej współpracy z partnerami społecznymi, podmiotami gospodarczymi (zwłaszcza gestorami bazy turystycznej) oraz innymi jednostkami samorządu terytorialnego regionu.

Cykliczne badania marketingowe obejmą zarówno turystów, jak i mieszkańców miasta Nowego Sącza, pozwolą na określenie poziomu zaspokajania potrzeb związanych ze sportem kulturą i wypoczynkiem. Badaniami będą również objęci gestorzy bazy turystycznej oraz sportowej.

Wyżej wymieniony obszar w okresie implementacji strategii zamierza się również kontrolować pod kątem następujących danych: obiekty noclegowe turystyki (ogółem); miejsca noclegowe; korzystający z miejsc noclegowych; struktura ruchu turystycznego według długości pobytu; struktura ruchu turystycznego według kraju pochodzenia; udział dochodów z turystyki w dochodzie własnym miast; dochody podmiotów gospodarczych z turystyki; liczba zatrudnionych w podmiotach turystycznych; liczba osób uczestniczących w poszczególnych imprezach kulturalnych oraz liczba odwiedzających placówki kulturalne. (załącznik nr 4 i 5: ankiety)

4. Obszar IV – ZAGOSPODAROWANIE INFRASTRUKTURALNE

A/ Zgodność z Narodowym Planem Rozwoju – zgodność z celem częściowym nr 3 realizowanym poprzez ZPORR Priorytet 1 Działanie 1, Działanie 2 i Działanie 4 oraz Priorytet 2 Działanie 3

B/ Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego – Pole Pejzaż, cel strategiczny B.1, B.2 ; Pole Węzi, cel strategiczny D.2.1.

Prezentowane w poprzednich obszarach cele strategiczne i działania muszą być uzupełnione o zestaw celów o charakterze uniwersalnym, których umieszczenie w którymkolwiek z proponowanych powyżej pól strategicznych byłoby nieuzasadnione. Do zadań tych determinowanych z jednej strony możliwościami prawnymi i finansowymi miasta, z drugiej niezwykle szerokim spektrum przedmiotowym należy zaliczyć te z nich, które w istotny sposób poprawią funkcjonowanie Nowego Sącza i poprawią warunki życia jego mieszkańców.

Cel strategiczny:

Podniesienie standardu życia mieszkańców Nowego Sącza, poprzez dostosowanie i rozbudowę infrastruktury społecznej i technicznej w taki sposób, który gwarantuje stabilny i trwały rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny miasta.

Cele operacyjne i działania obszaru „Zagospodarowanie infrastrukturalne”:

I. Cel operacyjny:

Dostosowanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej do obowiązujących standardów technicznych poprzez jej rozbudowę i modernizację oraz podłączenie do niej jak największej ilości obiektów.

Realizowany poprzez działania:

Działanie 4.1 „*Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej*”.

4.1.1 Kontynuowanie działań inwestycyjnych i modernizacyjnych na ujęciach miejskich, zmierzających do poprawy jakości dostarczanej mieszkańcom wody.

4.1.2 Wymiana zdekapitalizowanych odcinków sieci oraz wymiana niezbędnej armatury, w celu zapewnienia prawidłowej eksploatacji sieci wodociągowej, ograniczenia nadmiernych strat i zwiększenia jej niezawodności.

- 4.1.3 Wykonanie magistrali w południowej części miasta (na odcinku ul.Grunwaldzka – ul.I Brygady), pozwalającej na podniesienie niezawodności układu wodociągowego i udrożnienie przesylu wody z dowolnego kierunku zasilania.
- 4.1.4 Budowa zbiornika wyrównawczego „Zawada” wraz z magistralą dosyłową, gwarantującą stabilizację ciśnienia w strefie podstawowej oraz zwiększenie niezawodności całego układu hydraulicznego.
- 4.1.5 Zaopatrzenie w wodę południowej części miasta (osiedla Zawada i Poręba Mała). Jako priorytet będzie traktowana realizacja sieci wodociągowej dla osiedla Zawada (po wybudowaniu zbiornika „Zawada” i hydroforni) oraz Poręba Mała.

Działanie 4.2 „*Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej*”.

- 4.2.1 Renowacja poprzez uszczelnienie (np. metodą rękawa utwardzanego termicznie) istniejących kanałów sanitarnych, w celu ograniczenia infiltracji do nich wód gruntowych.
- 4.2.2 Rozwój systemu kanalizacji sanitarnej poprzez rozbudowę istniejących kolektorów „A” i „B”, dający podstawę rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej w południowej i południowo – wschodniej części miasta, obejmującej swym zakresem m.in. takie obszary miasta jak Biegonice, Zawada, Poręba.
- 4.2.3 Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie osiedla Zawada oraz Poręba Mała ze względu na intensywny stopień zagospodarowania tego obszaru i określone przez to potrzeby infrastrukturalne.
- 4.2.4 Budowa w pozostałych rejonach sieci kanalizacyjnej rozdzielczej prowadzona poprzez rozbudowę istniejących już kolektorów i sięgaczy sanitarnych.
- 4.2.5 Rozdział kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację sanitarną i deszczową w części Starego Miasta gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione.
- 4.2.6 Rozbudowa kanalizacji deszczowej:
 - ulica Ogrodowa (w ramach budowy kolektora B),
 - ulica Barska (w ramach modernizacji drogi),
 - ulica Tarnowska ,
 - budowa kolektorów zbiorczych wzdłuż rzek oraz zbiornika na wody opadowe oczyszczane na oczyszczalni ścieków,
 - Obwodnica Północna - trasa nad Łubinką + część dzielnicy Chruślice,

- Obwodnica Południowa - od Al. Piłsudskiego do ul. Węgierskiej + dzielnica Bielowice,
- trasa ul. I Brygady – ul. Kolejowa,
- trasa nad Dunajcem,
- trasa ul. Wiśniowieckiego – ul. Jana Pawła II,
- trasa ul. 29-listopada – ul. Dąbrówki,
- trasa od obwodnicy południowej do ul. Piramowicza,
- obwodnica nad Kamienicą.

Działanie 4.3. „Ochrona terenów przed zalewaniem”

4.3.1 Przepięcie kanalizacji deszczowej na skrzyżowaniu ul. I Brygady i Al. Piłsudskiego.

4.3.2 Nowy wylot ul. Fabryczna i kolektor w ul. Husarskiej:

- kolektor w ul. Husarskiej i ul. Rejtana do ul. Konopnickiej,
- kolektor w ul. Rejtana do ul. Nawojowskiej,
- kolektor w ul. Nawojowskiej do ul. Grota- Roweckiego.

Wskaźniki monitoringu:

- Wyniki badań jakości wody.
- Procent o jaki zmniejszyły się straty na sieci wodociągowej.
- Liczba mieszkańców korzystających z wody wodociągowej.
- Liczba awarii na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.
- Liczba budynków podłączonych do wodociągu miejskiego.
- Liczba budynków podłączonych do kanalizacji sanitarnej.
- Długość wybudowanej kanalizacji opadowej.
- Długość nowo powstałych kolektorów kanalizacji deszczowej.
- Liczba mieszkańców, których mieszkania zostały podłączone do sieci wodociągowej.
- Liczba mieszkańców, których mieszkania zostały podłączone do sieci kanalizacyjnej.

Obecny stan techniczny sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w mieście stanowi poważne utrudnienie w jej eksploatacji. Wymaga ona modernizacji, remontów oraz przeprowadzenia, tam gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione, rozdziału kanalizacji ogólnospławnej na sanitarną i deszczową. W chwili obecnej za względu na stosowane stare technologie awaryjność sieci jest stosunkowo wysoka, co wpływa na straty wody

na sieci. Ponadto, osiedla znajdujące się na obrzeżach miasta nie mają doprowadzonego wodociągu i nie są skanalizowane. Realizacja tego celu poprawi istniejące warunki, zwiększy ochronę obszarów zagrożonych awariami, podniesie standard życia mieszkańców osiedli poprzez podłączenie ich domów i mieszkań do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

II. Cel operacyjny:

Poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez realizację programu ochrony środowiska miasta Nowego Sącza, określenie priorytetowych działań jak również źródeł finansowania przedsięwzięć proekologicznych w mieście.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 4.4 *„Usprawnienie gospodarki odpadami komunalnymi, medycznymi, niebezpiecznymi i przemysłowymi”.*

4.4.1 Wprowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi zgodnej z wojewódzkim i miejskim planem gospodarki odpadami.

- Prowadzenie akcji edukacyjnej.
- Rozszerzenie i ciągłe prowadzenie selektywnej zbiórki surowców wtórnych (szkło, papier, makulatura, tworzywa sztuczne wraz z metalami) o dodatkowe pojemniki i obszary zbiórki workowej.
- Sелеktywna zbiórka bioodpadów, wprowadzenie zbiórki dwupojemnikowej.

4.4.2 Gospodarka odpadami medycznymi.

- Modernizacja i dalsza eksploatacja spalarni odpadów medycznych w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu.

4.4.3 Likwidacja „dzikich” wysypisk śmieci znajdujących się na terenie miasta.

Działanie 4.5 *„Poprawa jakości powietrza atmosferycznego”.*

4.5.1. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza z transportu i ruchu ulicznego, poprzez zmianę organizacji ruchu, eliminację z ruchu pojazdów odznaczających się nadmierną emisją, modernizację taboru autobusowego komunikacji miejskiej.

4.5.2. Ograniczenie emisji z procesów energetycznego spalania paliw i z palenisk domowych, poprzez rozbudowę sieci ciepłowniczej i likwidację niskiej emisji, poprawienie jakości spalanego paliwa (preferencje dla tych, którzy używać będą opału

o lepszych parametrach), kontynuację zmiany systemu ogrzewania z węglowego na gazowe, elektryczne lub olejowe, modernizację nieefektywnych systemów grzewczych, wykorzystanie alternatywnych źródeł ciepła.

Działanie 4.6 „Poprawa jakości zasobów wodnych”.

▪ **Działania krótkookresowe:**

- 4.6.1 Kontynuacja krajowego monitoringu wód podziemnych na terenie miasta Nowego Sącza.
- 4.6.2 Prowadzenie monitoringu lokalnego potencjalnych źródeł zanieczyszczeń oraz opracowanie projektu monitoringu emisji zanieczyszczeń i jakości wód.
- 4.6.3 Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o dokumentację stref ochronnych GZWP nr 437, ograniczeń w zagospodarowaniu terenu.
- 4.6.4 Wykonanie renowacji 17 nieczynnych studni publicznych oraz przywrócenie ich do eksploatacji, bądź przeprowadzenie ich likwidacji, gdyż w obecnym stanie stanowią jedynie potencjalne źródło migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych. Ponadto zaleca się utrzymanie i prowadzenie okresowych badań jakości wód w pozostałych sprawnych technicznie 30 ujęciach.
- 4.6.5 Kontynuacja założeń programu ochrony zlewni Dunajca.
- 4.6.6 Opracowanie i sukcesywne wdrażanie kompleksowych programów ochrony zlewni rzek Kamienicy Nawojowskiej i Łubinki, Łęgu i potoku Naściszowskiego.
- 4.6.7 Udrożnienie i miejscowe zabezpieczenie koryta potoku Dąbrówka.
- 4.6.8 Dokończenie regulacji systematycznej potoku Łubinka do ujścia potoku Łęg - do granic miasta.
- 4.6.9 Uregulowanie koryta potoku Naściszowskiego w połączeniu z przebudową ulicy Barskiej – do granic miasta.
- 4.6.10 Opracowanie projektu systemu monitoringu wód płynących, zlokalizowanych na terenie miasta, pozwalającego na inwentaryzację i eliminowanie źródeł zanieczyszczeń, ze szczególnym naciskiem na rzekę Poprad, która wprowadza do rzeki Dunajec wody o jakości nieodpowiadającej normom.
- 4.6.11 Likwidacja odprowadzeń nieoczyszczonych ścieków do gruntu i cieków powierzchniowych.

▪ **Działania długookresowe:**

- 4.6.12 Sukcesywna redukcja źródeł zanieczyszczeń cieków powierzchniowych, w celu osiągnięcia II klasy jakości wód powierzchniowych.
- 4.6.13 Rozbudowa ciągu technologicznego miejskiej oczyszczalni ścieków przy ul. Wiklinowej, w celu dostosowania jej przepustowości do stanu perspektywicznego.
- 4.6.14 Dalsza modernizacja miejskich i zakładowych oczyszczalni ścieków w oparciu o zasadę stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT).
- 4.6.15 Dalsza rozbudowa systemu kontrolno-pomiarowego sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, w celu powstania zintegrowanego systemu zarządzania gospodarką wodno-ściekową.

Działanie 4.7 „*Poprawa stanu środowiska akustycznego*”.

- 4.7.1 Stworzenie systemu monitorowania hałasu drogowego.
- 4.7.2 Opracowanie planu akustycznego miasta.
- 4.7.3 Wyznaczenie terenów szczególnie zagrożonych hałasem drogowym.
- 4.7.4 Podjęcie działań zmniejszających uciążliwość hałasu drogowego dla mieszkańców.
- 4.7.5 Kontrola hałasu przemysłowego.
- 4.7.6 Uwzględnienie zasad ochrony środowiska akustycznego, dla lokalizacji obiektów szkolnictwa wyższego, budowy bulwaru „Nad Kamienicą”, parkingów i sieci połączeń komunikacyjnych przy projekcie „Żywy Skansen”.

Działanie 4.8 „*Ochrona środowiska przed działaniem pól elektromagnetycznych*”.

- 4.8.1 Stworzenie systemu ewidencji źródeł promieniowania i kontroli ich lokalizacji w oparciu o wydane decyzje.
- 4.8.2 Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł pól elektromagnetycznych.
- 4.8.3 Wprowadzenie okresowego monitorowania zagrożenia oddziaływania pola elektromagnetycznego.

Działanie 4.9 „*Poprawa jakości gleb i gruntów oraz ochrona zasobów kopalin*”.

- 4.9.1 Prowadzenie monitoringu lokalnego potencjalnych źródeł zanieczyszczeń.
- 4.9.2 Maksymalne wykorzystanie eksploatowanych złóż, z wykorzystaniem surowców towarzyszących oraz skuteczna i właściwa z punktu widzenia gospodarki przestrzennej rekultywacja wyrobisk.

- 4.9.3 Ochrona zasobów udokumentowanych przed inwestycjami uniemożliwiającymi ich późniejszą eksploatację poprzez uwzględnienie w studiach uwarunkowań oraz planach zagospodarowania przestrzennego.
- 4.9.4 Utworzenie bazy danych o kopalinach w ramach regionalnej bazy danych Mapy Geologiczno - Gospodarczej Polski w skali 1: 50000 w technologii GIS.
- 4.9.5 Przygotowanie folderu informacyjnego o obszarach perspektywicznych dla poszukiwania, dokumentowania i eksploatacji złóż kopalin.

Działanie 4.10 „*Ochrona środowiska przyrodniczego*”.

- 4.10.1 Ochrona ekosystemów rzecznych i łąkowych poprzez rozwiązanie problemów gospodarki wodno-ściekowej oraz renaturalizację wybranych odcinków rzek i cieków wodnych.
- 4.10.2 Zwiększenie powierzchni gruntów leśnych.
- 4.10.3 Aktywizacja turystyczna i rekreacyjna nowych terenów miasta z zachowaniem ich najcenniejszych walorów, w celu odciążenia obszarów, dla których nadmierna frekwencja turystyczna odbija się niekorzystnie na przyrodzie, w tym racjonalna realizacja projektu „Kamienica”.
- 4.10.4 Zakładanie ścieżek dydaktyczno-turystycznych popularyzujących lokalną przyrodę.
- 4.10.5 Popularyzacja wiedzy krajoznawczej i przyrodniczej wśród lokalnego społeczeństwa.

Działanie 4.11. „*Postępowanie na wypadek wystąpienia Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska*”.

- 4.11.1 Opracowanie planów operacyjno-ratowniczych dla sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń np. powodzi.
- 4.11.2 Opracowanie tras komunikacyjnych dla przewozu niebezpiecznych substancji chemicznych, z pominięciem terenów silnie zurbanizowanych i cennych przyrodniczo.
- 4.11.3 Program informacji społeczeństwa o nadzwyczajnych zagrożeniach środowiska i edukacja społeczeństwa w tym zakresie.
- 4.11.4 Uwzględnienie obiektów niebezpiecznych i dokonanie ustaleń w zakresie nadzwyczajnych zagrożeń w nowelizowanym planie zagospodarowania przestrzennego.
- 4.11.5 Wzmocnienie ochrony przeciwpowodziowej.
- 4.11.6 Modernizacja istniejących i budowa nowych budowli wodnych na wodę trzystuletnią w terenach gęsto zabudowanych.

Działanie 4.12. „Edukacja ekologiczna społeczności miasta”.

4.12.1 Wdrażanie programu edukacji ekologicznej.

4.12.2 Prowadzenie edukacji ekologicznej na wszystkich poziomach nauczania w przedszkolach i szkołach.

4.12.3 Nawiązanie współpracy pomiędzy szkołami, organizacjami ekologicznymi i wspólna organizacja:

- konkursów i akcji proekologicznych,
- imprez masowych i happeningów, pokazów o tematyce proekologicznej,
- wycieczek technicznych i uczestnictwa w Międzynarodowych Targach Ekologicznych POLEKO, Forum Gospodarki Odpadami itp.,
- seminariów, sympozjów, konferencji itp.,

4.12.4 Rozwinięcie współpracy służb ochrony środowiska z instytucjami naukowymi, organizacjami społecznymi oraz biznesem, zainteresowanymi problematyką ochrony środowiska.

4.12.5 Edukacja i propagowanie postaw i zachowań motywujących ludność do oszczędzania wody, dbania o czystość cieków powierzchniowych i terenów przyrzecznych.

Wskaźniki monitoringu:

- Ilość odpadów składowanych.
- Ilość odpadów wykorzystanych.
- Ilość odpadów unieszkodliwionych.
- Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk.
- Wielkość emisji zanieczyszczeń.
- Liczba eksploatowanych studni publicznych.
- Poziom zanieczyszczenia rzek Dunajca.
- Liczba zlikwidowanych niekontrolowanych źródeł odprowadzania nieczyszczonych ścieków.
- Liczba nowo wydanych pozwoleń na pobór wód podziemnych.
- Osiągnięcie II klasy czystości wód powierzchniowych.
- Oddanie do eksploatacji II komory fermentacyjnej na oczyszczalni ścieków.
- Liczba zmodernizowanych oczyszczalni zakładowych.
- Liczba punktów monitorowania hałasu drogowego.

- Liczba zakładów objętych monitoringiem hałasu.
- Liczba mieszkańców w otoczeniu których zostanie zredukowany poziom hałasu.
- Liczba zaewidencjonowanych źródeł promieniowania.
- Liczba zrekultywowanych wyrobisk.
- Liczba kopalin ujętych w bazie danych.
- Powierzchnia obszarów i ilość obiektów cennych przyrodniczo ujętych w rejestrze.
- Powierzchnia gruntów leśnych.
- Powierzchnia obszarów objętych ochroną.
- Długość tras komunikacyjnych dla przewozu niebezpiecznych substancji.
- Liczba mieszkańców objętych ochroną przeciwpowodziową.
- Liczba powstałych ścieżek dydaktyczno- turystycznych.
- Liczba mieszkańców korzystających ze ścieżek dydaktyczno-turystycznych.
- Liczba uczniów objętych programem edukacji ekologicznej.
- Liczba zorganizowanych konkursów, happeningów, pokazów i atrakcji o charakterze proekologicznym.
- Liczba mieszkańców, która weźmie udział w konkursach, happeningach, pokazach i atrakcjach o charakterze proekologicznym.
- Liczba uczestników wycieczek technicznych.
- Liczba uczestników seminariów, sympozjów, konferencji.

Szybki rozwój gospodarczy nie pozostaje bez wpływu na jakość otaczającego nas środowiska naturalnego. Dlatego też, zadaniem Miasta przy współpracy ze wszystkimi partnerami społecznymi, a zwłaszcza przedsiębiorcami, jest racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi. Najważniejsze dla realizacji tego celu jest stosowanie najnowocześniejszych technologii, mało- i bezodpadowych, powodujących zminimalizowanie emisji. Jednocześnie niezbędnym jest odbudowywanie już zdegradowanego środowiska i niedopuszczanie do jego dalszej degradacji, poprzez ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów, redukcję zanieczyszczeń kierowanych do atmosfery, poprawę jakości odprowadzanych ścieków, obniżenie poziomu hałasu czy też promieniowania niejonizującego. Realizacja tych zadań ma pomóc w rozwiązaniu naglących potrzeb w zakresie ochrony środowiska naturalnego, nałożonych na miasto, przedsiębiorców i mieszkańców wymogami przepisów prawnych, jak również zahamować proces jego niszczenia. Wpłynie również na podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców miasta poprzez prowadzone działania edukacyjne w tym zakresie.

W ramach II. Celu operacyjnego, nie zostały uwzględnione działania, których realizacja związana jest z zadaniami bieżącymi jednostek odpowiedzialnych za ochronę środowiska w mieście.

III. Cel operacyjny:

Stopniowe ograniczanie problemów komunikacyjnych miasta, poprzez dostosowanie infrastruktury drogowej do ilości eksploatowanych pojazdów, jak również poszerzenie oferty komunikacji zbiorowej do potrzeb mieszkańców.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 4.13 „*Odciążenie Centrum miasta od ruchu tranzytowego*”.

▪ Działania krótkookresowe:

- 4.13.1 Połączenie ul. Prażmowskiego z ul. Barską.
- 4.13.2 Budowa drugiej nitki ul. Witosa.
- 4.13.3 Wykonanie Obwodnicy Południowej Nowego Sącza pomiędzy Al. Piłsudskiego z ul. Nawojowską do ul. Węgierskiej.
- 4.13.4 Budowa nowego mostu na Dunajcu wraz z ulicą łączącą ul. Witosa z drogą krajową nr 28 na terenie gminy Chelmec z dowiązaniem jej do ul. Krakowskiej, na terenie miasta Nowego Sącza droga - prowadzona wzdłuż linii kolejowej.

▪ Działania długookresowe:

- 4.13.5 Wykonanie obwodnicy od skrzyżowania ul. Węgierskiej i Obwodnicy Południowej, wzdłuż rzeki Dunajec, do skrzyżowania z Obwodnicą Starego Sącza.
- 4.13.6 Wykonanie Obwodnicy Zachodniej prowadzonej wzdłuż linii kolejowej.
- 4.13.7 Wykonanie dalszego odcinka Trasy nad Łubinką wraz z przebiegiem w okolicy Skansenu do rzeki Kamienicy, mostem na rzece Kamienicy i włączeniem w skrzyżowanie Al. Piłsudskiego z ul. I Brygady.

Działanie 4.14 „*Rozwiązanie problemu ruchu międzydzielnicowego*”.

▪ Działania krótkookresowe:

- 4.14.1 Przebiecie ul. I Brygady do ul. Kolejowej.

- 4.14.2. Przebicie ul. Jan Pawła II do ul. Grunwaldzkiej i dalej do Obwodnicy Południowej.
- 4.14.3 Przebicie ul. Mickiewicza do Bulwarów Narwiku.
- 4.14.4 Trasa Zamkowa będąca elementem Obwodnicy Zachodniej.
- 4.14.5 Przebicie ul. 29 Listopada do ul. Grunwaldzkiej i dalej do planowanej ulicy klasy Z

▪ **Działania długookresowe:**

- 4.14.6 Ulica Nowocmentarna.
- 4.14.7 Przebudowa odcinka ul. Krakowskiej od mostu na Dunajcu do linii kolejowej.
- 4.14.8 Przebicie ul. Biegonickiej do ul. Węgierskiej.
- 4.14.9 Przebicie ul. Wiśniowieckiego, przez ul. Nawojowską do ul. Jana Pawła II.

Działanie 4.15 „*Budowa parkingów w Centrum miasta*”.

- 4.15.1 Modernizacja schodów przy parkingach pod skarpą Starego Miasta.
- 4.15.2 Budowa wielopiętrowych parkingów – jeden przy wylocie ul. Kopernika do ul. Matejki z wjazdem tak od ul. Matejki jak i od Bulwarów Narwiku i drugi dający połączenie Bulwarów Narwiku z ul. Sobieskiego.
- 4.15.3 Budowa parkingu w rejonie ulic: Matejki i Grybowskiej.

Działanie 4.16 „*Reorganizacja komunikacji zbiorowej*”.

- 4.16.1 Udostępnienie wjazdu do centrum tylko dla MPK.
- 4.16.2 Budowa Dworca PKS przy ul. Kolejowej.
- 4.16.3 Budowa Dworca dla przewoźników prywatnych w ramach partnerstwa publiczno - prywatnego.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba wykonanych połączeń ulic.
- Wykonanie Obwodnicy Południowej.
- Budowa mostu na Dunajcu.
- Wykonanie obwodnicy wzdłuż rzeki Dunajec.
- Wykonanie Obwodnicy Zachodniej.
- Wykonanie odcinka Trasy nad Łubinką.
- Wykonanie mostu na rzece Kamienicy.
- Wykonanie przebicia od: ul. I Brygady do ul. Kolejowej, ul. Jana Pawła II do ul. Grunwaldzkiej, ul. Mickiewicza do Bulwaru Narwiku, ul. 29 Listopada do ul.

Grunwaldzkiej, ul. Biegonickiej do ul. Węgierskiej, ul. Wiśniowieckiego do ul. Jana Pawła II.

- Wykonanie schodów przy parkingach pod skarpą Starego Miasta.
- Liczba nowopowstałych miejsc parkingowych.
- Realizacja Dworca PKS przy ul. Kolejowej.

Pojawiająca się coraz większa ilość samochodów eksploatowanych przez mieszkańców Nowego Sącza, idąca w parze z niedostosowaniem ciągów komunikacyjnych do tych potrzeb, wpływa w sposób niekorzystny na komunikację w mieście. Zaobserwowano coraz więcej utrudnień w ruchu ulicznym, a to z kolei wpływa niekorzystnie na poziom życia mieszkańców. Brak systemu obwodnic, które pozwoliłyby na całkowite wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasto, jak również niewystarczająco rozbudowana sieć ulic łączących dzielnice, jeszcze bardziej pogarsza tę sytuację. Realizacja powyższego celu pozwoli rozwiązać problemy komunikacyjne miasta, zlikwiduje powstające w godzinach szczytu korki, odciąży obszar Starego Miasta od ruchu ulicznego i wyeliminuje ruch samochodów ciężarowych w centrum.

IV. Cel operacyjny:

Tworzenie warunków do zaspakajania potrzeb mieszkaniowych, jak również realizacja zadań koniecznych do utrzymania posiadanego zasobu we właściwym stanie technicznym.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 4.17 *„Racjonalne gospodarowanie istniejącym zasobem mieszkaniowym oraz zwiększenie ilości mieszkań”.*

4.17.1. Budowa nowych mieszkań komunalnych dla mieszkańców o niskich dochodach.

4.17.2 Adaptacja istniejącego zasobu na cele mieszkaniowe.

4.17.3 Zaspokajanie potrzeb mieszkańców poprzez budownictwo Sądeckiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

Działanie 4.18 *„Podniesienie standardu eksploatacyjnego istniejącego zasobu mieszkaniowego”.*

- 4.18.1 Przeprowadzanie remontów na podstawie art. 70 Prawa Budowlanego, tj. wynikających z wymogów bezpieczeństwa dla życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia lub środowiska, a w szczególności instalacji elektrycznej, drożności przewodów wentylacyjnych domowych i spalinowych.
- 4.18.2 Prowadzenie działań służących poprawie warunków technicznych i funkcjonalności zasobu zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie a nie remontów o charakterze zachowawczym.
- 4.18.3 Utrzymanie należytego stanu technicznego budynków poprzez ustalenie priorytetu działań remontowych wynikających z analizy potrzeb, które obejmują w szczególności:
- termomodernizację budynków poprzez docieplenie ścian i stropów oraz wymianę stolarki,
 - modernizację instalacji wentylacyjnej,
 - modernizację instalacji grzewczych (wymiana systemów ogrzewania z węglowego na ciepło dostarczane centralnie lub indywidualne gazowe lub elektryczne),
 - remonty instalacji wodno-kanalizacyjnej i elektrycznej,
 - rewitalizację zabytkowych elewacji,

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba nowooddanych mieszkań komunalnych.
- Liczba nowooddanych mieszkań wybudowanych przez STBS.
- Liczba mieszkańców, którzy otrzymają mieszkania komunalne.
- Liczba mieszkańców, którzy zamieszkają w lokalach wybudowanych przez STBS.
- Liczba wyremontowanych budynków.
- Liczba budynków objętych termomodernizacją.
- Liczba budynków, w których zmodernizowano instalację wentylacyjną.
- Liczba budynków, w których zmodernizowano instalację grzewczą.
- Liczba budynków, w których zmodernizowano instalację wodno – kanalizacyjną.
- Liczba budynków, w których zmodernizowano instalację elektryczną
- Liczba odnowionych elewacji.

Zasoby mieszkaniowe, które pozostają w dyspozycji miasta są o wiele za małe w stosunku do potrzeb, jakie występują wśród mieszkańców. Ponadto większość obiektów znajduje się w niezadowalającym stanie technicznym, wynikającym z braku środków na przeprowadzanie remontów bieżących i generalnych. Realizacja tego celu, wpłynie na pozyskanie nowych lokali mieszkaniowych i zwiększy możliwości miasta w zakresie realizacji potrzeb mieszkańców. Podniesie również standard eksploatowanych obiektów komunalnych i wpłynie na poprawienie ich stanu technicznego.

V. Cel operacyjny:

Zagospodarowanie niewykorzystanej przestrzeni miejskiej, poprzez zabiegi estetyzacyjne i wprowadzenie tzw. ład przestrzennego.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 4.19 „*Rewitalizacja Starego Miasta*”.

Program rewitalizacji jest programem długoterminowym i wielokierunkowym, który obejmuje:

Prace planistyczne oraz dokumentacje koncepcyjne i techniczne, w tym:

- 4.19.1 Przeprowadzenie konkursu na rewitalizację Starego Miasta.
- 4.19.2 Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru uwzględniającego propozycje zawarte w pracach konkursowych.
- 4.19.3 Opracowanie koncepcji programowo – przestrzennych obszarów strategicznych:
Pl. Zamkowy, Rynek Maślany, ul. Wałowa, Pl. 3 - go Maja.
- 4.19.4 Przeprowadzenie systemowych badań archeologicznych na terenie zamku starościańskiego.
- 4.19.5 Wykonanie projektu na przebudowę nawierzchni reprezentacyjnych ulic i placów w Śródmieściu (ul. Jagiellońska, ul. Sobieskiego, ul. Wałowa, Pl. 3 - go Maja).
- 4.19.6 Opracowanie projektu kolorystyki pierzei zabudowy Rynku, ul. Jagiellońskiej.

Realizacja inwestycji:

- 4.19.7 Urządzenie parkingów zaporowych np. ul. Barbackiego, ul. Żeglarska.
- 4.19.8 Realizacja mieszkań komunalnych dla mieszkańców miasta zajmujących lokale w kamienicach wymagających przeprowadzenia remontu kapitalnego.

4.19.9 Remonty konserwatorskie Ratusza, zabytkowych kamienic stanowiących własność Miasta.

4.19.10 Remont konserwatorski ogrodzenia bram cmentarza komunalnego przy ul. Rejtana, remonty konserwatorskie zabytkowych nagrobków.

4.19.11 Rewaloryzacja Pl. 3 - go Maja (nawierzchnia, fontanna, zielen, mała architektura).

4.19.12 Przywrócenie obiektom wartości technicznej i architektonicznej.

4.19.13 Wprowadzenie elementów podnoszących atrakcyjność (fontanny, mała architektura).

4.19.14 Modernizacja komunikacji, ciągów pieszych (organizacja ruchu, ścieżki rowerowe, miejsca postojowe, nawierzchnie ulic i chodników).

4.19.15 Przeniesienie handlu z Rynku Maślanego do obiektów po Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej przy ul. Grybowskiej.

Działanie 4.20. *„Modernizacja ulicy Lwowskiej”.*

Prace planistyczne i dokumentacyjne w tym:

4.20.1 Opracowanie koncepcji programowo- przestrzennej przebudowy ciągu ul. Lwowskiej.

4.20.2 Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w ramach miejskiego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście”.

Realizacja inwestycji:

4.20.3 Przebudowa ulicy z wprowadzeniem zespołów parkingowych.

Działanie 4.21 *„Lokalizacja budowy nowego cmentarza komunalnego”.*

Działanie 4.22 *„Podświetlenie obiektów o cennych walorach architektonicznych i estetycznych.*

Działanie 4.23 *„Opracowanie kompleksowego programu dotyczącego terenu zieleni ogólnomiejskiej.*

4.23.1 Zagospodarowanie zielonych skarp miejskich.

4.23.2 Zwiększenie powierzchni terenów zielonych w mieście.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba zgłoszonych projektów na konkurs rewitalizacji Starego Miasta.

- Liczba wykonanych remontów konserwatorskich.
- Liczba wyremontowanych zabytkowych nagrobków.
- Powierzchnia wyremontowanych nawierzchni ulic i chodników.
- Długość powstałych ścieżek rowerowych.
- Liczba ścieżek zdrowia.
- Liczba miejsc parkingowych powstałych przy ul. Lwowskiej.

Nowy Sącz jest miastem o ponad 700-letniej historii. Wiele obiektów znajdujących się w obrębie Starego Miasta to zabytki, stanowiące cenne dziedzictwo kulturowe. W chwili obecnej w tej części miasta jest wiele miejsc i obiektów, które wymagają przeprowadzenia zabiegów niezbędnych dla przywrócenia ich wartości technicznej i architektonicznej. Dbanie o wizerunek miasta jest niezmiernie ważne ze względu na turystyczny charakter Sądecczyzny. Poprawa wyglądu ulic, zabytkowych kamienic, zagospodarowanie niewykorzystanych przestrzeni ma ogromny wpływ na walory estetyczne i sprawia, że miasto staje się bardziej atrakcyjne dla odwiedzających turystów.

Cel ten jest bezpośrednio powiązany z III Obszarem Strategicznym – „Turystyka, Sport, Rekreacja i Kultura”.

VI. Cel operacyjny:

Tworzenie spójnego systemu wsparcia osób zagrożonych marginalizacją, wywołaną trudną sytuacją życiową lub niepełnosprawnością dla budowania bezpieczeństwa socjalnego.

Realizowany poprzez następujące działania:

Działanie 4.24 „*Stworzenie kompleksowej pomocy rodzinie*”.

4.24.1 Zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy rodzinie.

4.24.2 Pomoc rodzinie w środowisku naturalnym.

4.24.3 Pomoc rodzinom problemowym.

4.24.4 Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej.

4.24.5 Zapewnienie dzieciom kompleksowego wsparcia poprzez uczestnictwo w różnych formach środowiskowych.

4.24.6 Pomoc w rozwiązywaniu problemów wynikających ze stosowania przemocy

w rodzinie.

- 4.24.7 Promowanie zdrowej rodziny.
- 4.24.8 Pozyskiwanie partnerów do świadczenia zintegrowanej pomocy rodzinie.
- 4.24.9 Zwiększenie dostępności pomocy potrzebującym.
- 4.24.10 Realizacja specjalistycznego poradnictwa dla rodzin naturalnych i zastępczych.
- 4.24.11 Realizowanie usług z zakresu terapii rodzin.
- 4.24.12 Pozyskiwanie większej liczby rodzin zastępczych oraz rodzin specjalistycznych.
- 4.24.13 Podejmowanie działań dostosowanych do rodzaju dysfunkcji rodziny.
- 4.24.14 Organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży.
- 4.24.15 Promowanie wartości rodziny.

Działanie 4.25. *„Wyrównywanie szans w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych osób starszych i niepełnosprawnych, które własnymi siłami nie mogą ich zaspokoić”.*

- 4.25.1 Stworzenie osobom starszym i niepełnosprawnym warunków do samodzielnego życia w środowisku lokalnym.
- 4.25.2 Zaktywizowanie rodziny do szerokich działań opiekuńczych na rzecz starszego lub niepełnosprawnego członka rodziny.
- 4.25.3 Organizowanie czasu wolnego.
- 4.25.4 Pozyskanie instytucji pozarządowych do współpracy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
- 4.25.5 Rozwój środowiskowej pomocy.
- 4.25.6 Edukacja rodzin w zakresie nabywania kompetencji koniecznych do kontaktów z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
- 4.25.7 Planowe i długotrwałe działania na rzecz wzmocnienia bądź odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.
- 4.25.8 Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba rodzin problemowych objętych pomocą.
- Liczba utworzonych rodzin zastępczych.
- Liczba dzieci objętych kompleksowym wsparciem.
- Liczba osób, która skorzysta z poradni.
- Liczba młodzieży, która wyjedzie na zorganizowany wypoczynek letni i zimowy.
- Liczba osób objętych pomocą środowiskową.

- Liczba przeszkolonych rodzin.
- Liczba osób rehabilitowanych.

Wielu mieszkańców Nowego Sącza znajduje się w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Często jest ona wywołana brakiem pracy, postawami zubożenia i bezradności. Równie często w podobnej sytuacji znajdują się osoby starsze oraz niepełnosprawne, pozostające bez opieki. Oczywistym jest, że miasto musi zapewnić im pomoc. Dla realizacji takich działań konieczne jest opracowanie i wdrożenie zintegrowanego programu pomocy rodzinie, osobom starszym i niepełnosprawnym. Realizacja powyższego celu ma wpłynąć na stworzenie warunków do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego dla potrzebujących.

VII. Cel operacyjny:

Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego dla podniesienia jakości życia mieszkańców Nowego Sącza.

Realizowany będzie poprzez następujące działania:

Działanie 4.26 „*Zwiększenie ilości zatrudnionych dzielnicowych*”.

Stopniowe zwiększanie zatrudnienia w Straży Miejskiej

Działanie 4.27 „*Realizacja programów poprawy bezpieczeństwa*”.

4.27.1 Kontynuowanie Programu „Bezpieczne Miasto” i skoncentrowanie się na dwóch kierunkach prac:

- poprawie bezpieczeństwa w rejonach osiedli i dzielnic, poprzez wdrożenie kompleksu działań w ramach istniejącego już podprogramu „Bezpieczne Osiedle” i „Bezpieczny Biznes”.
- poprawie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, w tym kreowaniu postaw antyprzestępczych, prospołecznych i niedyskryminacyjnych, oraz minimalizowaniu możliwości stania się ofiarą przestępstwa, niedopuszczaniu do szerzenia się przemocy i handlu środkami odurzającymi na terenie szkoły i w jej najbliższym otoczeniu, osiągniętych poprzez realizację podprogramu „Bezpieczna Szkoła”.

4.27.2 Utworzenie na szczeblu miejskim zintegrowanego stanowiska kierowania dla służb dyżurnych, działających całodobowo na zasadzie pogotowia, w obrębie

bezpieczeństwa i porządku publicznego, bezpieczeństwa pożarowego, ratownictwa drogowego, chemicznego medycznego, pogotowia energetycznego, gazowego i komunikacyjnego, wyposażonego we wspólny system łączności radiowej, telefonicznej i informatycznej, mogącego podejmować równocześnie natychmiastowe wspólne działania w razie wystąpienia określonych sytuacji w zakresie ochrony życia, zdrowia i mienia obywateli.

4.27.3 Utworzenie przy współpracy ze stowarzyszeniami pozarządowymi poradnictwa zajmującego się profilaktyką narkotykową, przeciwdziałaniem powstawaniu sekt itp.

Działanie 4.28 „*Rozbudowa monitoringu miasta*”.

4.28.1 Lokalizacja nowych kamer monitorujących w poniższych miejscach:

1. Na ul. Lwowskiej – w rejonie mostu na rzece Kamienicy, która będzie obejmować ul. Lwowską do Rynku.
2. Na ul. Lwowskiej – w rejonie skrzyżowania z ul. Krańcową, która będzie obejmować ul. Lwowską do mostu i w kierunku osiedla Gołąbkowice oraz ul. Krańcową i ul. Barską,
3. Na ul. Nawojowskiej w obrębie skrzyżowania z ul. Długosza, obejmującą ulice: Nawojowską, Rejtana, Długosza, Grodzką.
4. Na skrzyżowaniu ulic: Limanowskiego, Nawojowskiej i Kr. Jadwigi.
5. Na Al. Wolności – w rejonie skrzyżowania z ul. Grodzką, obejmującą swoim zasięgiem ul. Grodzką (w obu kierunkach) oraz Al. Batorego,

4.28.2 Zmiana lokalizacji już eksploatowanych kamer monitorujących:

1. Wymiana kamery stacjonarnej znajdującej się na ul. Kolejowej (Dworzec MPK) na obrotową i umieszczenie jej w rejonie skrzyżowania ulic: Al. Batorego i Kolejowej, która będzie obejmować swoim zasięgiem ulice: Al. Batorego i Kolejową oraz Dworzec MPK.

4.28.3 Instalacja 10 fotoradarów.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba nowozatrudnionych Strażników Miejskich.
- Liczba akcji skoordynowanych przez zintegrowane stanowisko kierowania dla służb dyżurnych.
- Liczba osób, które skorzystają z utworzonej poradni.

- Zlokalizowanie kamer monitorujących: na ulicach: Lwowskiej, Nawojowskiej, Limanowskiego, Al. Wolności.
- Zmiana lokalizacji kamery znajdującej się na ul. Kolejowej.
- Liczba zainstalowanych fotoradarów.
- Liczba popełnionych przestępstw.
- Liczba wykrytych przestępstw.

Przy wzrastającej przestępczości, życie w mieście staje się coraz bardziej niebezpieczne. Zagrożenie stanowią popełniane przestępstwa, jak również szerząca się narkomania czy działania prowadzone przez różnego rodzaju sekty. Dla zapobiegania szerzeniu się zagrożeń, niezbędne jest sprawne funkcjonowanie i współdziałanie Policji ze Strażą Miejską. Aby było to możliwe, koniecznym jest stworzenie sprawnego systemu monitorowania miasta, który stałby się skutecznym narzędziem do budowania bezpieczeństwa publicznego. Realizacja tego celu ma sprawić, że mieszkańcy będą mieli poczucie bezpieczeństwa w swoim mieście.

VIII. Cel operacyjny:

Tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu oraz propagowanie wśród mieszkańców programu promocji zdrowia.

Realizowany będzie poprzez następujące działania:

Działanie 4.29. *„Wspieranie działań na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej im. Jędrzeja Śniadeckiego w Nowym Sączu”.*

4.29.1 Utworzenie na bazie budynku przy ul. Nawojowskiej 159 oddziału dla obłożnie chorych współfinansowanego przez Miasto.

4.29.2 Podejmowanie wspólnych działań przez miasto Nowy Sącz i powiat nowosądecki wspierających rozwój Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej.

Działanie 4.30. *„Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej”.*

4.30.1 Organizowanie rocznie pięciu masowych imprez, propagujących zdrowy tryb życia.

4.30.2 Przeznaczanie dla organizacji pozarządowych kwoty 30 000 zł rocznie na promocję zdrowia, prowadzoną poprzez rozpowszechnianie wśród mieszkańców różnego rodzaju wydawnictw i ulotek.

4.30.3 Organizowanie trzy razy do roku bezpłatnych badań profilaktycznych dla mieszkańców przeznaczonych dla grup podwyższonego ryzyka.

4.30.4 Utworzenie gabinetów pielęgniarских na terenie szkół.

Wskaźniki monitoringu:

- Oddanie oddziału dla obłożnie chorych.
- Liczba łóżek oddanych z przeznaczeniem dla obłożnie chorych.
- Liczba uczestników imprez masowych.
- Liczba rozdanych ulotek.
- Liczba mieszkańców, którzy wzięli udział w badaniach profilaktycznych.
- Liczba utworzonych gabinetów pielęgniarских i stomatologicznych w szkołach.
- Liczba uczniów objętych opieką pielęgniarскую.
- Liczba uczniów objętych opieką stomatologiczną.

Prowadzony przez społeczeństwo styl życia sprzyja rozwojowi wielu chorób. Brak wystarczającego odpoczynku, ilość czasu spędzanego w pracy stwarzają zagrożenie dla zdrowia mieszkańców. Dlatego niezbędne jest prowadzenie kampanii podnoszącej świadomość społeczeństwa oraz budowanie postaw wpływających na rozwój zdrowego trybu życia. Realizacja tego celu ma również wytworzyć wśród mieszkańców nawyk regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym, które są istotnym elementem we wczesnym wykrywaniu chorób.

Obecna kondycja finansowa służby zdrowia w kraju jest bardzo zła. Ma to również bezpośredni wpływ na sytuację panującą w nowosądeckim szpitalu. Dlatego bardzo ważnym jest, aby miasto i powiat rozważyły w swoich planach możliwość przejęcia tej placówki.

IX. Cel operacyjny:

Stworzenie warunków do poprawy jakości obsługi mieszkańców poprzez podwyższanie standardów jakości świadczonych usług dla mieszkańców miasta.

Realizowany przez następujące działania:

Działanie 4.31. „Poprawa funkcjonowania Urzędu Miasta w Nowym Sączu”

4.31.1 Budowa budynku administracyjnego dla potrzeb Urzędu Miasta.

4.31.2 Wdrożenie w Urzędzie Miasta Systemu Zarządzania Jakością ISO 9000.

Wskaźniki monitoringu:

- Liczba wydziałów Urzędu Miasta znajdujących się w jednym budynku.
- Liczba mieszkańców zadowolonych z usług świadczonych przez urzędników mierzona za pomocą ankiety.

W chwili obecnej Urząd Miasta nie dysponuje jednym budynkiem, który wystarczyłby na zlokalizowanie w nim wszystkich wydziałów. Taki stan rzeczy stanowi poważną przeszkodę we właściwej obsłudze mieszkańców przez pracowników urzędu, jak również stwarza wiele utrudnień w funkcjonowaniu samego urzędu. Wpływa to niekorzystnie na jakość usług świadczonych przez urzędników, powoduje wydłużenie czasu obsługi petentów zwiększa koszty i utrudnia pracę. Warunki lokalowe urzędu są na tyle niewystarczające, że często nie ma możliwości wydzielenia miejsc, które pozwoliłyby na wypełnienie dokumentów i załatwienie spraw na miejscu. Realizacja celu usprawni pracę Urzędu Miasta, co pozwoli na podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców.

Wyszczególniony cel operacyjny nie zawiera wszystkich działań go dotyczących, gdyż większość z nich zawarta jest w innych obszarach problemowych.

W zakresie monitoringu zastosowany zostanie również zestaw ogólnych wskaźników umożliwiających identyfikację poziomu implementacji działań proponowanych w Obszarze „Zagospodarowanie infrastrukturalne”. Zestaw proponowanych wskaźników obejmuje: Budżet miasta: dochody ogółem, w tym własne; wydatki: ogółem (z liczby ogółem: bieżące, inwestycyjne, gospodarka komunalna, oświata i wychowanie, ochrona zdrowia i opieka społeczna), powyższe przeliczone na 1 mieszkańca; podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON: osoby prawne i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej: ogółem (w tym przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, spółki prawa handlowego) przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie, spółki prawa handlowego: razem (w tym z udziałem kapitału zagranicznego), osoby fizyczne i spółki cywilne; przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto; migracje (wewnętrzne) ludności: napływ, odpływ, saldo migracji; migracje zagraniczne ludności: napływ, odpływ, saldo migracji; ochrona środowiska: ścieki ogółem, ścieki oczyszczone i nieoczyszczone, emisje zanieczyszczeń

pyłowych, emisja zanieczyszczeń gazowych, ilość odpadów (ogółem), ilość odpadów unieszkodliwionych, odpady wykorzystane, ilość odpadów składowanych na składowiskach; pracujący: ogółem, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybołówstwo i rybactwo, przemysł i budownictwo, usługi rynkowe, usługi nierynkowe, powyższe w % ogółem; bezrobotni zarejestrowani: ogółem, kobiety, absolwenci, nieposiadający prawa do zasiłku, zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy, stopa bezrobocia zarejestrowanego w %; bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia i wieku: z wykształceniem: wyższym, średnim technicznym i zawodowym, średnim ogólnokształcącym, zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym, w wieku: do 24 lat, 25 – 34, 35 – 44, 45 – 54, 55 lat i więcej; bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy: 1 miesiąc i mniej, 1 – 3, 3 – 6, 6 – 12, 12 – 24, 24 miesiące i więcej; zasoby mieszkaniowe zamieszkałe: mieszkania ogółem, liczba izb, powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m², przeciętna liczba izb w mieszkaniu, liczba osób na 1 mieszkanie, liczba osób na 1 izbę, powierzchnia użytkowa w m² 1 mieszkania, powierzchnia użytkowa w m² na 1 osobę; mieszkania oddane do użytku: ogółem, w tym w budynkach: spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych, przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem; powierzchnia użytkowa mieszkań w m²: ogółem, w tym w budynkach: spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych, przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem; mieszkania, których budowę rozpoczęto: ogółem, indywidualne, spółdzielcze, na sprzedaż lub wynajem, komunalne, społeczne czynszowe, zakładowe; liczba sklepów i liczba ludności na 1 sklep; lokalna infrastruktura: drogi powiatowe: ogółem, w tym o nawierzchni twardej, drogi gminne: ogółem, w tym o nawierzchni twardej, placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych, liczba ludności na 1 placówkę pocztową i placówkę usług telekomunikacyjnych; ochrona zdrowia: szpitale ogólne, obiekty, łóżka, przychodnie, ośrodki zdrowia, apteki, żłobki: placówki, miejsca dla dzieci, domy i zakłady pomocy społecznej: placówki, miejsca, mieszkańcy; pracownicy medyczni służby zdrowia: lekarze, lekarze stomatolodzy, farmaceuci, pielęgniarki, położne; kultura: biblioteki publiczne i filie: placówki, księgozbiór w woluminach, wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach, muzea: obiekty, zwiedzający, kina stałe: kina, seanse, widzowie.

(załącznik nr 6: ankieta)

III. Zasady planowania, wdrażania i monitoringu

Strategii Rozwoju Nowego Sącza

Wśród szerokiej debaty na temat konieczności długofalowego spojrzenia na cele i zadania, przed jakimi w okresie transformacji systemu społeczno – gospodarczego stanęły polskie miasta, warto kilka zdań poświęcić wymiarowi empirycznemu zarządzania strategicznego, uwzględniając specyfikę średnich miast posiadających status powiatów grodzkich. Powyższe propozycje pozwalają odpowiedzieć na trzy podstawowe grupy pytań dotyczące strategicznych aspektów zarządzania naszym miastem:

Po pierwsze, – jak powinna być skonstruowana Strategia Rozwoju Nowego Sącza i kto powinien być jej twórcą?

Po drugie, – kto powinien odpowiadać za realizację działań objętych strategią, jak powinny być koordynowane poszczególne zadania oraz kto za koordynację powinien odpowiadać?

Po trzecie, – jak powinien przebiegać monitoring działań ujętych w strategii, jakie instrumenty oddziaływania podmiot monitorujący powinien posiadać, kto nim być powinien oraz w jakim zakresie mógłby redefiniować cele i zadania w sytuacji dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społeczno – ekonomicznych?

Pamiętając, iż przyjęty w 1999 obowiązuje tylko do końca 2003 roku Program Rozwoju Gospodarczego Sądeckizny (PRGS), a uwzględniono w nim tylko niektóre aspekty rozwoju Nowego Sącza. Konieczne jest, więc skonstruowanie strategii rozwoju miasta zgodnej ze strategią wojewódzką, programami rządowym, jak również wymaganiami dotyczącymi korzystania z funduszy unijnych.

Proponuje się, aby podstawowym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zadań zidentyfikowanych w strategii, których realizacja znajduje się w kompetencjach samorządu Nowego Sącza był Pełnomocnik Prezydenta Miasta. Podmiot ten o uprawnieniach i zadaniach szerszych niż „zwykły” wydział winien być podporządkowany jako samodzielna komórka organizacyjna bezpośrednio Prezydentowi Miasta. Konieczność swoistego „specjalnego” traktowania takiej komórki organizacyjnej w ramach struktury Urzędu Miasta wydaje się konieczne, jeśli przyjmie się następujące argumenty:

- Wszystkie wydziały Urzędu Miasta nastawione są na realizację bieżących zadań zaspokajających potrzeby mieszkańców miasta lub wdrażania szczegółowych zadań wynikających z zadań ustawowych.

- Zdecydowana większość komórek organizacyjnych ma charakter „branżowy” – realizowane są w nich cele o wąskim zakresie przedmiotowym, więc siłą rzeczy wydziały te nie uwzględniają w swoich działaniach szerokiej perspektywy rozwojowej.
- Jeśli przyjąć jako zasadną tezę o konieczności budowy strategii dla miasta, która obejmowałaby zarówno obszary (pola) rozwoju związane z zagadnieniami społecznymi, jak i gospodarczymi, to niezbędna wydaje się budowa swoistego „pasa transmisyjnego” pomiędzy Prezydentem i Radą Miasta (z natury rzeczy odpowiedzialnych za całokształt spraw związanych z rozwojem miasta), a poszczególnymi wydziałami i referatami oraz wszystkimi innymi podmiotami realizującymi strategię (instytucje samorządowe, organizacje pozarządowe, organizacje pracodawców i związków zawodowych, instytucje samorządu gospodarczego, itd.)

Równocześnie należy pamiętać, że nie wszystkie zadania wyznaczone w strategii mieszczą się w zakresie kompetencji samorządu Nowego Sącza. Wiele z nich wymaga współpracy z samorządami gminnymi Sądecczyzny, Starostwa Powiatowego oraz instytucjami gospodarczymi, politycznymi, naukowymi i społecznymi funkcjonującymi w regionie i poza nim. Koordynatorem tego typu przedsięwzięć powinien być również Pełnomocnik ds. strategii.

Wychodząc z tak zaprezentowanych założeń proponuje się planowanie, wdrażanie i monitoring Strategii Rozwoju Nowego Sącza w następujący sposób:

Ad. 1 Planowanie – prezentowana Strategia Rozwoju Nowego Sącza jest skonstruowana nie tylko o przedstawione powyżej dokumenty (strategia wojewódzka, etc.), lecz także uwzględnia założenia i cele ujęte w PRGS. Jednocześnie warto zaznaczyć, iż projektowana strategia identyfikuje obok najważniejszych kwestii gospodarczych, także najistotniejsze zadania o charakterze społecznym. Ich uwypuklenie powinno być wartością samą w sobie i wprost wynikać z planowanych gospodarczych zamierzeń strategicznych. Dlatego też strategia zawiera cztery pola strategiczne obejmujące szeroko rozumiany rozwój społeczno – gospodarczy, co umożliwi szerszą i głębszą koncentrację na wybranych obszarach uznanych za priorytetowe.

Identyfikacja najistotniejszych z punktu widzenia miasta zadań objętych strategią w ramach poszczególnych obszarów rozwojowych, została powierzona czterem zespołom d.s. strategii powołanym przez Prezydenta Miasta, a składających się z ekspertów danej dziedziny, dyrektorów właściwych wydziałów Urzędu Miasta, członków zarządów spółek komunalnych, przedsiębiorców, liderów lokalnych, przedstawicieli najważniejszych instytucji funkcjonujących na terenie miasta (urzędów

administracji rządowej i samorządowej). Natomiast za koordynację prac koncepcyjnych odpowiada Sąddecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., której zadaniem jest przedstawienie wstępnych propozycji działań, opracowanie diagnozy i zasad realizacji oraz monitoringu strategii, jak również obsługa techniczna poszczególnych zespołów. Ostateczny kształt projektu dokumentu strategii został przyjęty przez działający pod przewodnictwem Prezydenta Miasta zespół koordynacyjny. Przed przekazaniem dokumentu strategii w formie projektu uchwały Radzie Miasta poddano ten dokument szerokiej konsultacji społecznej poprzez umieszczenie go na stronach internetowych Urzędu Miasta Nowego Sącza i Sąddeckiej Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. celem zebrania i uwzględnienia najważniejszych uwag wnoszonych przez mieszkańców.

- Ad. 2 Implementacja - większość tworzonych i uchwalanych strategii rozwojowych nie jest dostatecznie realizowanych lub nie jest realizowane w ogóle. Aby zapobiec podobnej sytuacji w przypadku opracowanego dokumentu przyjęto jednolity schemat realizacji przedsięwzięć w każdym ze zidentyfikowanych obszarów rozwojowych.. Szczegółowe harmonogramy realizacji (schemat nr 1-4) identyfikują odpowiedzialne za realizację działań poszczególne podmioty, nad którymi kontrolę i moc decyzyjną ma Prezydent Miasta. Przy Urzędzie Miasta powinna zostać utworzona specjalna komórka odpowiedzialna za przygotowywanie projektów, których finansowanie jest możliwe ze środków pozabudżetowych przede wszystkim z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jednocześnie konieczna jest instytucja pełniąca funkcję „inwentaryzacyjną” – analizująca na bieżąco, które zadania zostały wykonane, jaki jest stopień realizacji innych, które nie mogą w danym momencie być realizowane i dlaczego. Chodzi tu o wykonanie zadań bieżących tzn. wynikających z harmonogramu zadań przypadających na ściśle określony okres. Taką rolę mógłby spełniać Pełnomocnik Prezydenta Miasta. Podmiot taki będzie mógł skutecznie koordynować działania innych podmiotów (wydziałów i referatów Urzędu Miasta, Powiatowego Urzędu Pracy, etc.) w zakresie realizacji zadań szczegółowych, a także opracowywać i przekazywać informację na ten temat Prezydentowi i Radzie Miasta.

Etapowanie działań związanych z inwestycjami odbywać będzie się na poziomie realizacji wieloletniego programu inwestycyjnego. Natomiast część zadań np. tworzenie ośrodka akademickiego, wymagać będzie odrębnego opracowania i analiz, które pozwolą ustalić odrębne harmonogramy szczegółowych działań w tym zakresie.

Ad. 3 Monitoring - z powyżej prezentowaną koncepcją łączy się trzeci aspekt problemowy, związany ze strategią dla miasta. Pamiętając, iż zmiany społeczno – gospodarcze zachodzą niezwykle dynamiczne, konieczne jest umożliwienie redefiniowania niektórych zadań, a także celów taktycznych i operacyjnych określonych w strategii na etapie jej wdrażania (gdyż np. niektóre cele lub zadania mogą stracić na aktualności). Wymaga to powołania specjalnego zespołu monitorującego strategię, który uzyskałby uprawnienia do podejmowania takich decyzji. Należy podkreślić, że zespół taki nie prowadziłby bieżącej oceny wykonania strategii (to, jak określono w pkt. 2 byłoby zadanie Pełnomocnika), lecz oceniał wykonanie zadań w sposób całościowy i systematyczny na podstawie dostarczanych danych i analiz. Takie oceny zespół monitorujący powinien wydawać przynajmniej raz w kwartale chyba, że zaistniała sytuacja wymusiłaby częstsze posiedzenia zespołu (np. raz w miesiącu). Zespół taki czuwałby także nad stopniem realizacji zadań, które nie znajdują się w bezpośrednich kompetencjach samorządu miasta Nowego Sącza. Można założyć, że w razie pojawiających się w trakcie realizacji zadań problemów implementacyjnych podmiot taki stałby się aktywnym „aktorem” wdrażającym strategię. Jego członków na zasadzie konsensusu winien powołać Prezydent i Rada Miasta (schemat 5). Jednocześnie podmiot ten odpowiedzialny będzie także za opracowanie i ocenę wyników cyklicznych (corocznych) badań marketingowych przeprowadzanych w formie badań ankietowych a dotyczących zakresu wdrażania strategii (załączniki 1-6).

Wydaje się, iż tak prezentowany sposób planowania, implementacji (wdrażania) oraz monitoringu Strategii Rozwoju Nowego Sącza jest możliwy do zastosowania w praktyce, gdyż ściśle wskazuje osoby i podmioty odpowiedzialne w każdej fazie zarządzania strategicznego. Jednocześnie przedstawione podejście daje podstawy sądzić, iż realizacja strategii w takim kształcie i w taki sposób pozwoli uniknąć konfliktów społecznych i politycznych na każdym etapie jej realizacji.

Schematy

Schemat nr 1. Harmonogram realizacji celów i działań Obszaru „Edukacja”.⁵

Cel strategiczny: Podniesienie jakości oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania, jak również budowa silnego – relatywnie do posiadanych zasobów – ośrodka akademickiego, który byłby realną alternatywą dla dużych, renomowanych ośrodków uniwersyteckich. Jest to oferta dla młodzieży pragnącej kontynuować naukę na poziomie wyższym w przyjaznym środowisku miasta, które umożliwi nie tylko rozwój naukowy, lecz także zapewni atrakcyjną ofertę pozaedukacyjną.				
I Cel operacyjny: Modernizacja istniejącej infrastruktury przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, dostosowania jej do standardów europejskich oraz budowa nowoczesnego systemu oświatowego poprzez zacieranie barier w dostępie do edukacji uczniów wywodzących się z rodzin patologicznych, mniejszości narodowych, emigrantów oraz uczniów niepełnosprawnych.				
	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
<i>Działanie 1.1. „Rozbudowa, modernizacja i doposażenie istniejącej bazy infrastrukturalnej i dydaktycznej szkół”.</i>				
Zadanie 1.1.1	01.2004	12.2013	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.1.2	01.2007	12.2009	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.1.3	01.2004	12.2008	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.1.4	01.2004	12.2008	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne

⁵ Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem.

Zadanie 1.1.5	01.2004	12.2008	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne, w przypadku uczelni wyższych środki własne beneficjentów
Zadanie 1.1.6	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 1.1.7	01.2005	12.2005	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.1.8	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.1.9	2009	2010	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 1.1.10	01.2007	12.2010	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
<i>Działanie 1.2 „Opracowanie i wdrożenie polityki równych szans w przedszkolach i szkołach”.</i>				
Zadanie 1.2.1	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.2.2	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, PEFRON
Zadanie 1.2.3	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Małopolski Urząd Wojewódzki
Zadanie 1.2.4	01.2005	01.2007	Wydział Edukacji	środki własne, PEFRON, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.2.5	09.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, PEFRON, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.2.6	09.2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 1.2.7	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
<i>Działanie 1.3. „Tworzenie i współtworzenie szans dla rozwoju młodego pokolenia oraz poprawa jakości i efektywności kształcenia”.</i>				
Zadanie 1.3.1	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.3.2	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne

Zadanie 1.3.3	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 1.3.4	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Powiatowy Urząd Pracy	środki własne
Zadanie 1.3.5	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
II Cel operacyjny: Stworzenie optymalnych warunków do doskonalenia zawodowego nauczycieli wszystkich szczebli szkół oraz przedstawienie oferty edukacji ustawicznej dla osób dorosłych, poprzez wsparcie instytucjonalne i programowe.				
<i>Działanie 1.4. „Podnoszenie umiejętności kadry nauczycielskiej i naukowej poprzez doskonalenie zawodowe oraz systemy motywowania”.</i>				
Zadanie 1.4.1	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.4.2	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, samorządy, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.4.3	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, budżety szkół wyższych
<i>Działanie 1.5. „Wzmocnienie systemu edukacji ustawicznej osób dorosłych w kontekście idei uczenia się przez całe życie”.</i>				
Zadanie 1.5.1	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 1.5.2	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	bezkosztowo
III Cel operacyjny: Budowa konkurencyjnej, specjalistycznej i nowoczesnej oferty edukacyjnej dla studentów, stwarzającej warunki do rozwoju prężnego ośrodka akademickiego, podnoszenie renomy już istniejących uczelni jak również otwieranie nowych placówek szkolnictwa wyższego.				
<i>Działanie 1.6. „Wzbogacanie i rozwijanie oferty edukacyjnej dla studentów”.</i>				
Zadanie 1.6.1	01.2004	12.2005	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 1.6.2	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji, Powiatowy Urząd Pracy	budżety szkół wyższych, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.6.3	09.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 1.6.4	2006	2007	Wydział Edukacji	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, budżety szkół wyższych
Zadanie 1.6.5	2007	na bieżąco	Wydział Edukacji	budżety szkół wyższych

Zadanie 1.6.6	2010	2013	Rada Edukacji, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa	budżety szkół wyższych
Zadanie 1.6.7	2004	na bieżąco	Urząd Miasta Nowego Sącza, Akademia Górniczo- Hutnicza w Krakowie	Urząd Miasta Nowego Sącza, Akademia Górniczo- Hutnicza w Krakowie
Zadanie 1.6.8	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, środki partnerów prywatnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.6.9	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji, Klub Ziemi Sądeckiej	środki własne, sponsory
IV Cel operacyjny: Rozbudowa infrastruktury niezbędnej dla rozwoju ośrodka akademickiego poprzez utworzenie miasteczka studenckiego z odpowiednią bazą noclegową, jak również zapleczem kulturalnym i rekreacyjno – sportowym.				
<i>Działanie 1.7. „Stworzenie atrakcyjnej oferty pozaedukacyjnej dla studentów”.</i>				
Zadanie 1.7.1	01.2004	12.2004	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	bezkosztowo
Zadanie 1.7.2	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
Zadanie 1.7.3	2010	2013	szkoły wyższe	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki własne uczelni, inwestor prywatny

Schemat nr 2. Harmonogram realizacji celów i działań Obszaru „Przedsiębiorczość”.⁶

Cel Strategiczny: Tworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania nowosądeckich przedsiębiorstw oraz powstawania nowych inicjatyw gospodarczych, umożliwiających ich stabilny i zrównoważony rozwój, a tym samym przyczyniających się do tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców miasta i regionu.				
I Cel Operacyjny: Budowa partnerstwa publiczno - prywatnego poprzez stworzenie trwałego dialogu społecznego pomiędzy lokalnymi środowiskami wpływającymi na rozwój inicjatyw gospodarczych tj. przedsiębiorcami, administracją, organizacjami pozarządowymi, środowiskiem naukowym, jak również wszelkie działania promujące i wspierające przedsiębiorczość.				
	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
<i>Działanie 2.1 „Tworzenie przychylnego klimatu dla przedsiębiorców”.</i>				
Zadanie 2.1.1	01.2004	12.2004	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 2.1.2	2004	na bieżąco	Wydział Analiz Budżetu Miasta	bezkosztowo
Zadanie 2.1.3	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	bezkosztowo
Zadanie 2.1.4	2004	na bieżąco	SARR S.A.	budżet SARR S.A.
Zadanie 2.1.5	2004	na bieżąco	Wydział Organizacji, Kadr i Obsługi	środki własne, środki własne pracowników
Zadanie 2.1.6	2004	na bieżąco	Wydział Organizacji, Kadr i Obsługi	środki własne, środki własne pracowników
Zadanie 2.1.7	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Powiatowy Urząd Pracy, Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 2.1.8	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	środki własne, środowiska samorządów terytorialnych
Zadanie 2.1.9	2005	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	środki własne
Zadanie 2.1.10	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	bezkosztowo
Zadanie 2.1.11	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Wydział Edukacji	bezkosztowo

⁶ Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem.

<i>Działanie 2.2 „Promocja poprzez wspieranie przedsiębiorstw”.</i>				
Zadanie 2.2.1	2005	corocznie	SARR S.A.	środki własne, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, przedsiębiorcy, środki unijne
Zadanie 2.2.2	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Urząd Miasta	bezkosztowo
Zadanie 2.2.3	2004	na bieżąco	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 2.2.4	2004	na bieżąco	Prezydent Miasta	środki własne
Zadanie 2.2.5	01.2004	12.2004	Urząd Miasta	środki własne
II Cel operacyjny: Kreowanie pomocy w pozyskiwaniu niezbędnych funduszy na rozwój przedsiębiorstw, uporządkowanie działań związanych z przygotowaniem terenów pod rozwój MŚP, usystematyzowanie i podział zadań i kompetencji pomiędzy instytucjami wspierania biznesu.				
<i>Działanie 2.3 „Bezpośrednia pomoc dla przedsiębiorstw”.</i>				
Zadanie 2.3.1	01.2004	12.2004	SARR S.A.	SARR S.A., środki unijne
Zadanie 2.3.2	01.2005	12.2005	SARR S.A.	SARR S.A., środki unijne
Zadanie 2.3.3	2004	na bieżąco	Urząd Miasta	bezkosztowo
Zadanie 2.3.4	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa, Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
Zadanie 2.3.5	2005	na bieżąco	instytucja zarządzająca Funduszem Poręczeń Kredytowych	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne
Zadanie 2.3.6	2007	na bieżąco	instytucja zarządzająca Funduszem Pożyczkowo-Kredytowym	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne, SARR S.A.
Zadanie 2.3.7	2006	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, środki unijne
Zadanie 2.3.8	2005	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, przedsiębiorcy, środki unijne

<i>Działanie 2.4 „Wsparcie dla otoczenia biznesu”.</i>				
Zadanie 2.4.1	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	Inkubator Przedsiębiorczości
Zadanie 2.4.2	01.2005	12.2005	SARR S.A.	środki własne, SARR S.A.
Zadanie 2.4.3	2010	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne
Zadanie 2.4.4	01.2007	12.2007	instytucja zarządzająca Funduszem Pożyczkowo - Kredytowym	środki instytucji zarządzającej Funduszem Poręczeń Kredytowych
Zadanie 2.4.5	2007	2009	Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, środki unijne
III Cel operacyjny: Rozszerzenie współpracy z samorządami terytorialnymi Sądcczyzny ze szczególnym uwzględnieniem Starostwa Powiatowego, mającej na celu kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, oraz otwarcie miasta i regionu na inwestorów zewnętrznych.				
<i>Działanie 2.5 „Realizacja polityki współpracy pomiędzy powiatami grodzkim i ziemskim”</i>				
Zadanie 2.5.1	2004	na bieżąco	SARR S.A.	środki własne, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, SARR S.A.
Zadanie 2.5.2	2004	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu
Zadanie 2.5.3	2004	na bieżąco	SARR S.A.	Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, SARR S.A.
Zadanie 2.5.4	2004	na bieżąco	Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu	bezkosztowo

Schemat nr 3. Harmonogram realizacji celów i działań Obszaru „Turystyka, Sport, Rekreacja i Kultura”.⁷

Cel strategiczny: Stworzenie bogatej oferty turystycznej i rekreacyjnej dla społeczności lokalnej, młodzieży podejmującej naukę w Nowym Sączu oraz turystów odwiedzających Region Sąddecki, która będzie jednocześnie najważniejszym elementem promocji miasta - oferty, która umożliwi budowę wizerunku „zielonego”, „czystego” i „przyjaznego” miejsca, które nie tylko można odwiedzić, lecz warto w nim zamieszkać.				
I Cel operacyjny: Zbudowanie i wdrożenie systemu promocji Miasta, którego zadaniem jest podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności Nowego Sącza oraz regionu, jego markowych produktów, a także dziedzictwa kulturowego i potencjału turystycznego.				
	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
<i>Działanie 3.1. „Podniesienie atrakcyjności wizualnej i turystycznej miasta poprzez zmianę jego wizerunku”.</i>				
Zadanie 3.1.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 3.1.2	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 3.1.3	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 3.1.4	2004	na bieżąco	SARR S.A.	samorządy powiatu nowosądeckiego
Zadanie 3.1.5	01.2006	12.2006	SARR S.A.	samorządy powiatu nowosądeckiego, przedsiębiorstwa prywatne, środki unijne
Zadanie 3.1.6	01.2004	na bieżąco	Urząd Miasta, Gmina Stary Sącz	Gmina Stary Sącz
II Cel operacyjny: Budowa infrastruktury służącej realizacji polityki „organizowania czasu wolnego”, wspierania aktywnej formy wypoczynku szczególnie wśród młodzieży szkolnej i inwestycji przystosowujących obiekty dziedzictwa kulturowego potrzebom rekreacyjno – turystycznym.				
<i>Działanie 3.2 „Zagospodarowanie rzeki Kamienicy jako naturalnego zaplecza ciągu turystyczno – rekreacyjnego oraz zagospodarowanie obrzeży rzek Dunajec i Łubinka”.</i>				

⁷ Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem.

Zadanie 3.2.1	01.2006	12.2006	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 3.2.2	2005	2007	Wydział Spraw Społecznych	LKS „Zawada”, partnerzy prywatni
Zadanie 3.2.3	06.2005	2007	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, partnerzy prywatni, środki unijne
Zadanie 3.2.4	2007	2008	Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	partner prywatny
Zadanie 3.2.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.2.6	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
<i>Działanie 3.3 „Stworzenie i zagospodarowanie bazy rekreacyjnej w Lesie Falkowskim”</i>				
Zadanie 3.3.1	2007	2010	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	środki własne, środki unijne
Zadanie 3.3.2		w zależności od inwestora	Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	inwestor prywatny
Zadanie 3.3.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
<i>Działanie 3.4 „Rozbudowa aktywnego centrum kulturalno – turystycznego – Skansenu, jako historycznego przewodnika po mieście i regionie”</i>				
Zadanie 3.4.1	01.2005	12.2008	Wydział Spraw Społecznych	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne
Zadanie 3.4.2	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, środki własne, sponsorzy
Zadanie 3.4.3	01.2007	12.2007	Wydział Spraw Społecznych	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, partnerzy prywatni
Zadanie 3.4.4	2004	2007	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
III Cel operacyjny: Adaptacja obszarów w Piątkowej, „Parku Strzeleckim” i stadionie miejskim im. Ojca W. Augustynka oraz stworzenie kompleksowej infrastruktury, służącej rozwojowi bazy sportowej, w celu zagospodarowania i wykorzystania potencjału sportowego.				
<i>Działanie 3.5 „Rozbudowa infrastruktury sportowo - rekreacyjnej, na bazie istniejących obiektów w Piątkowej, celem rozwoju sportów górskich”.</i>				
Zadanie 3.5.1	2005	2007	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	środki własne, środki unijne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu

<i>Działanie 3.6 „Stworzenie kompleksowego programu zawodów sportowych dla młodzieży szkolnej, w oparciu o funkcjonującą infrastrukturę sportową”</i>				
Zadanie 3.6.1	2005	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 3.6.2	2006	2009	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, środki unijne
Zadanie 3.6.3	2009	2013	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 3.6.4	2004	corocznie	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne
Zadanie 3.6.5	2006	corocznie	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, środki własne szkół wyższych, sponsory
Zadanie 3.6.6	01.2005	12.2005	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 3.6.7	2008	2010	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
IV Cel operacyjny: Stworzenie kompleksowej infrastruktury kulturalnej poprzez zagospodarowanie i adaptację budynków oraz innych obiektów, stanowiących zaplecze dla przedsięwzięć artystycznych i kulturalnych.				
<i>Działanie 3.7 „Stworzenie szlaku historycznego: Dworzec PKP – Planty – Galeria Marii Ritter – Zamek Jagiellonów, uwzględniającego najważniejsze ośrodki Miasta o walorach kulturalnych i historycznych”</i>				
Zadanie 3.7.1	2004	2006	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.7.2	01.2007	12.2007	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 3.7.3	2008	2013	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Wydział Spraw Społecznych	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu

Schemat nr 4. Harmonogram realizacji celów i działań „Zagospodarowanie infrastrukturalne”.⁸

Cel strategiczny: Podniesienie standardu życia mieszkańców Nowego Sącza, poprzez dostosowanie i rozbudowę infrastruktury społecznej i technicznej w taki sposób, który gwarantuje stabilny i trwały rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny miasta.				
I Cel operacyjny: Dostosowanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej do obowiązujących standardów technicznych poprzez jej rozbudowę i modernizację oraz podłączenie do niej jak największej ilości obiektów.				
	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
<i>Działanie 4.1 „Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej”.</i>				
Zadanie 4.1.1	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki unijne
Zadanie 4.1.2	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.1.3	2005	2008	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.1.4	2004	2005	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.1.5	2005	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
<i>Działanie 4.2 „Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej”</i>				
Zadanie 4.2.1	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.2.2	2004	2006	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.2.3	2005	2008	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne

⁸ Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem.

Zadanie 4.2.4	2004	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.2.5	2007	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.2.6	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o., Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
<i>Działanie 4.3. „Ochrona terenów przed zalewaniem”</i>				
Zadanie 4.3.1	01.2005	12.2005	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.3.2	01.2004	12.2007	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
II Cel operacyjny: Poprawa jakości środowiska naturalnego poprzez realizację polityki ekologicznej miasta Nowego Sącza, określenie priorytetowych działań jak również źródeł finansowania przedsięwzięć proekologicznych w mieście.				
<i>Działanie 4.4 „Wdrożenie gospodarki odpadami komunalnymi, medycznymi, niebezpiecznymi i przemysłowymi”.</i>				
Zadanie 4.4.1	2004	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, samorządy powiatu nowosądeckiego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.4.2	2003	2004	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu.	budżet Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu.
Zadanie 4.4.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
<i>Działanie 4.5 „Poprawa jakości powietrza atmosferycznego”.</i>				
Zadanie 4.5.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Miejski Zarząd Dróg, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne

Zadanie 4.5.2	2005	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
<i>Działanie 4.6 „Poprawa jakości zasobów wodnych”.</i>				
Zadanie 4.6.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Inspekcja Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.6.2	2005	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Inspekcja Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.6.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.6.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.6.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska,	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, samorządy lokalne
Zadanie 4.6.6	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
Zadanie 4.6.7	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Zadanie 4.6.8	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Zadanie 4.6.9	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Zadanie 4.6.10	2006	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Inspekcja Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.6.11	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.6.12	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska,
Zadanie 4.6.13	2004	2010	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.

Zadanie 4.6.14	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.6.15	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
<i>Działanie 4.7 „Poprawa stanu środowiska akustycznego”.</i>				
Zadanie 4.7.1	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
Zadanie 4.7.2	01.2007	12.2007	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.7.3	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.7.4	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Zadanie 4.7.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Inspekcja Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Zadanie 4.7.6	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
<i>Działanie 4.8 „Ochrona środowiska przed promieniowaniem”.</i>				
Zadanie 4.8.1	2005	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.8.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.8.3	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	środki własne
<i>Działanie 4.9 „Poprawa jakości gleb i gruntów oraz ochrona zasobów kopalin”.</i>				
Zadanie 4.9.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.3	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.9.4	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.5	01.2005	12.2005	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne

<i>Działanie 4.10 „Ochrona środowiska przyrodniczego”.</i>				
Zadanie 4.10.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
<i>Działanie 4.11. „Postępowanie na wypadek wystąpienia Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska”.</i>				
Zadanie 4.11.1	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych	środki własne
Zadanie 4.11.2	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.11.3	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.11.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury Budownictwa	środki własne
Zadanie 4.11.5	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
<i>Działanie 4.12. „Edukacja ekologiczna społeczności miasta”.</i>				
Zadanie 4.11.6	2004	na bieżąco	Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Zadanie 4.12.1	01.2005	12.2005	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska

III Cel operacyjny: Zniwelowanie problemów komunikacyjnych miasta, poprzez dostosowanie infrastruktury drogowej do ilości eksploatowanych pojazdów, jak również poszerzenie oferty komunikacji zbiorowej do potrzeb mieszkańców.				
<i>Działanie 4.13 „Odciążenie Centrum miasta od ruchu tranzytowego”.</i>				
Zadanie 4.13.1	2004	2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstw Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.2 ⁹			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.3			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.4			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.5			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.6			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.7			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
<i>Działanie 4.14 „Rozwiązanie problemu ruchu międzydzielnicowego”.</i>				
Zadanie 4.14.1	01.2005	12.2005	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.2	01.2006	12.2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.3	01.2005	12.2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.14.4	01.2007	12.2009	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.5	01.2007	12.2007	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.6	2008	2010	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.7	01.2010	12.2010	Miejski Zarząd Dróg	środki własne

⁹ Zadania umieszczone w polach zaznaczonych szarym kolorem będą wykonane pod warunkiem, że zostaną przyznane na ich realizację środki z funduszy UE.

Zadanie 4.14.8	01.2010	12.2010	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.9	2011	1012	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
<i>Działanie 4.15 „Budowa parkingów w Centrum miasta”.</i>				
Zadanie 4.15.1	01.2006	12.2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.15.2		w zależności od inwestora	Miejski Zarząd Dróg, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	inwestor prywatny
Zadanie 4.15.3	2008	2009	Miejski Zarząd Dróg	środki własne, partnerstwo publiczno prywatne
<i>Działanie 4.16 „Reorganizacja komunikacji zbiorowej”.</i>				
Zadanie 4.16.1	2004	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg	bezkosztowo
Zadanie 4.16.2			Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, PKS, środki unijne
Zadanie 4.16.3	01.2008	12.2008	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, przewoźnicy prywatni
IV Cel operacyjny: Zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych, jak również realizacja zadań koniecznych do utrzymania posiadanego zasobu we właściwym stanie technicznym.				
<i>Działanie 4.17 „Racjonalne gospodarowanie istniejącym zasobem mieszkaniowym oraz zwiększenie ilości mieszkań”.</i>				
Zadanie 4.17.1	2004	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, kredyty BGK
Zadanie 4.17.2	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne
Zadanie 4.17.3	2004	na bieżąco	Sądeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	Sądeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
<i>Działanie 4.18 „Podniesienie standardu eksploatacyjnego istniejącego zasobu mieszkaniowego”.</i>				
Zadanie 4.18.1	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, Zarządy Wspólnot Mieszkaniowych
Zadanie 4.18.2	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, Zarządy Wspólnot Mieszkaniowych
Zadanie 4.18.3	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, Zarządy Wspólnot Mieszkaniowych

V Cel operacyjny: Zagospodarowanie niewykorzystanej przestrzeni miejskiej, poprzez zabiegi estetyzacyjne i wprowadzenie tzw. ładu przestrzennego.				
<i>Działanie 4.19 „Przeprowadzenie program rewitalizacji Starego Miasta”.</i>				
Zadanie 4.19.1	w trakcie realizacji		Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.19.2	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.19.3	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.19.4	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	Konserwator Zabytków
Zadanie 4.19.5	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.19.6	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	środki własne
Zadanie 4.19.7	2007	2008	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.19.8	2010	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne
Zadanie 4.19.9	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	środki własne
Zadanie 4.19.10	01.2004	12.2004	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	środki własne
Zadanie 4.19.11	2006	2007	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego,	środki własne
Zadanie 4.19.12	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne

Zadanie 4.19.13	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, sponsorzy
Zadanie 4.19.14	2004	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.19.15	2006	2008	Urząd Miasta	środki własne
<i>Działanie 4.20. „Modernizacja ulicy Lwowskiej”.</i>				
Zadanie 4.20.1	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.20.2	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.20.3	2005	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
<i>Działanie 4.21 „Lokalizacja budowy nowego cmentarza komunalnego”.</i>				
	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
<i>Działanie 4.22 „Podświetlenie obiektów o cennych walorach architektonicznych i estetycznych”.</i>				
	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
<i>Działanie 4.23 „Opracowanie kompleksowego programu dotyczącego terenu zieleni ogólnomiejskiej”.</i>				
Zadanie 4.23.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.23.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
VI cel operacyjny: Tworzenie spójnego systemu wsparcia osób zagrożonych marginalizacją, wywołaną trudną sytuacją życiową lub niepełnosprawnością dla budowania bezpieczeństwa społecznego.				
<i>Działanie 4.24 „Stworzenie kompleksowej pomocy rodzinie”.</i>				
Zadanie 4.24.1	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.2	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.3	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Zadanie 4.24.4	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.5	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.6	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.7	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.8	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.9	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.10	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.11	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.12	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.13	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.13	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.15	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
<i>Działanie 4.25. „Wyrównywanie szans w zaspokajaniu podstawowych potrzeb bytowych osób starszych i niepełnosprawnych, które własnymi siłami nie mogą ich zaspokoić”.</i>				
Zadanie 4.25.1	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.2	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.3	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.4	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.5	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.6	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.7	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
Zadanie 4.25.8	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne,
VII cel operacyjny: Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego dla podniesienia jakości życia mieszkańców Nowego Sącza.				

<i>Działanie 4.26 „Zwiększenie ilości zatrudnionych dzielnicowych”.</i>				
Zadanie 4.26.1	2004	corocznie	Urząd Miasta	środki własne
<i>Działanie 4.27 „Realizacja programów poprawy bezpieczeństwa”.</i>				
Zadanie 4.27.1	2004	na bieżąco	Straż Miejska, Policja	środki własne
Zadanie 4.27.2	01.2007	12.2007	Straż Miejska	środki własne, budżety zainteresowanych instytucji
Zadanie 4.27.3	2004	na bieżąco	Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej	środki własne
<i>Działanie 4.28 „Rozbudowa monitoringu miasta”.</i>				
Zadanie 4.28.1	2004	na bieżąco	Straż Miejska, Policja	środki własne, budżet Powiatowej Komendy Policji w Nowym Sączu
Zadanie 4.28.2	2004	na bieżąco	Straż Miejska, Policja	środki własne, budżet Powiatowej Komendy Policji w Nowym Sączu
Zadanie 4.28.3	2004	2006	Straż Miejska, Policja	środki własne, budżet Powiatowej Komendy Policji w Nowym Sączu
VIII cel operacyjny: Tworzenie warunków do poprawy funkcjonowania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu oraz propagowanie wśród mieszkańców programu promocji zdrowia.				
<i>Działanie 4.29. „Organizowanie pomocy dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu”.</i>				
Zadanie 4.29.1	01.2007	12.2007	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.29.2	2004	na bieżąco	Urząd Miasta	Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, Urząd Miasta
<i>Działanie 4.30. „Organizowanie przedsięwzięć zachęcających mieszkańców do dbania o własne zdrowie”.</i>				
Zadanie 4.30.1	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, sponsorzy
Zadanie 4.30.2	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne

Zadanie 4.30.3	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 4.30.4	2005	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji	środki własne
IX Cel operacyjny: Stworzenie warunków do poprawy jakości obsługi mieszkańców poprzez właściwe funkcjonowanie władz miejskich i instytucji samorządowych.				
<i>Działanie 4.31. „Poprawa funkcjonowania Urzędu Miasta w Nowym Sączu”</i>				
Zadanie 4.31.1	2006	2008	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 4.32.2	2004	2005	Wydział Organizacji, Kadr i Obsługi	środki własne

Schemat nr 5. Harmonogram realizacji zadań wyodrębniony wg trwania kadencji władz samorządowych oraz wykaz zadań możliwych do wykonania tylko po pozyskaniu odpowiednich środków pozabudżetowych.

A/ Harmonogram realizacji zadań przypadających na lata 2004-2006 ¹⁰.

Zadanie	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
Zadanie 4.19.1	w trakcie realizacji		Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.4.2	rozpoczęty w 2003	2004	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu.	budżet Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu.
Zadanie 1.2.1	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.2.2	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, PEFRON
Zadanie 1.2.3	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Małopolski Urząd Wojewódzki
Zadanie 1.2.7	01.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 3.1.6	01.2004	na bieżąco	Urząd Miasta, Gmina Stary Sącz	Gmina Stary Sącz
Zadanie 1.7.1	01.2004	12.2004	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	bezkosztowo
Zadanie 2.1.1	01.2004	12.2004	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 2.2.5	01.2004	12.2004	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 2.3.1	01.2004	12.2004	SARR S.A.	SARR S.A., środki unijne
Zadanie 4.19.2	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.19.5	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Miejski Zarząd Dróg	środki własne

¹⁰ Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem

Zadanie 4.19.10	01.2004	12.2004	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	środki własne
Zadanie 4.20.1	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Działanie 4.21	01.2004	12.2004	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
Zadanie 1.6.1	01.2004	12.2005	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 4.3.2	01.2004	12.2007	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 1.1.3	01.2004	12.2008	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.1.4	01.2004	12.2008	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 1.1.5	01.2004	12.2008	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne, w przypadku uczelni wyższych: środki własne beneficjentów
Zadanie 1.1.1	01.2004	12.2013	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.2.5	09.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, PEFRON, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.6.3	09.2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 1.1.6	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 1.1.8	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.3.1	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.3.2	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 1.3.3	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 1.3.4	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Powiatowy Urząd Pracy	środki własne
Zadanie 1.3.5	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 1.4.3	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, budżety szkół wyższych

Zadanie 1.6.2	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji , Powiatowy Urząd Pracy.	budżety szkół wyższych, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.6.7	2004	na bieżąco	Urząd Miasta, Akademia Górniczo- Hutnicza w Krakowie	Urząd Miasta, Akademia Górniczo- Hutnicza w Krakowie
Zadanie 1.6.8	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, środki partnerów prywatnych, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.6.9	2004	na bieżąco	Wydział Edukacji, Klub Ziemi Sądeckiej	środki własne, sponsorzy
Zadanie 1.7.2	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
Zadanie 2.1.2	2004	na bieżąco	Wydział Analiz Budżetu Miasta	bezkosztowo
Zadanie 2.1.3	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	bezkosztowo
Zadanie 2.1.4	2004	na bieżąco	SARR S.A.	SARR S.A.
Zadanie 2.1.5	2004	na bieżąco	Wydział Organizacji, Kadr i Obsługi	środki własne, środki własne pracowników
Zadanie 2.1.6	2004	na bieżąco	Wydział Organizacji, Kadr i Obsługi	środki własne, środki własne pracowników
Zadanie 2.1.7	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Powiatowy Urząd Pracy, Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 2.1.8	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	środki własne, środowiska samorządów terytorialnych
Zadanie 2.1.10	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	bezkosztowo
Zadanie 2.1.11	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 2.2.2	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości, Urząd Miasta	bezkosztowo
Zadanie 2.2.3	2004	na bieżąco	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 2.2.4	2004	na bieżąco	Prezydent Miasta	środki własne
Zadanie 2.3.3	2004	na bieżąco	Urząd Miasta	bezkosztowo
Zadanie 2.3.4	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa, Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
Zadanie 2.4.1	2004	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	Inkubator Przedsiębiorczości
Zadanie 2.5.1	2004	na bieżąco	SARR S.A.	środki własne, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, SARR S.A.

Zadanie 2.5.2	2004	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu
Zadanie 2.5.3	2004	na bieżąco	SARR S.A.	Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, SARR S.A.
Zadanie 2.5.4	2004	na bieżąco	Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu	bezkosztowo
Zadanie 3.1.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 3.1.2	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 3.1.3	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 3.1.4	2004	na bieżąco	SARR S.A.	samorządy powiatu nowosądeckiego
Zadanie 3.2.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.2.6	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.3.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.4.2	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, środki własne, sponsorzy
Zadanie 4.1.1	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki unijne
Zadanie 4.1.2	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.2.1	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.2.4	2004	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.2.6	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o., Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.4.1	2004	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, samorządy powiatu nowosądeckiego, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.4.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne,
Zadanie 4.5.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Miejski Zarząd Dróg, Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne

Zadanie 4.6.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.6.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.6.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.6.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska,	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, samorządy lokalne
Zadanie 4.6.6	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych
Zadanie 4.6.7	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej,	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej,
Zadanie 4.6.8	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej,	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej,
Zadanie 4.6.9	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej,	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej,
Zadanie 4.6.11	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.6.12	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska,
Zadanie 4.6.14	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.6.15	2004	na bieżąco	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.7.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Zadanie 4.7.6	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	bezkosztowo
Zadanie 4.8.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.3	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne

Zadanie 4.10.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.10.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.11.1	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych	środki własne
Zadanie 4.11.2	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.11.3	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.11.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury Budownictwa	środki własne
Zadanie 4.11.5	2004	na bieżąco	Referat Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.11.6	2004	na bieżąco	Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Rejonowy Zarząd Gospodarki Wodnej
Zadanie 4.12.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.3	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.4	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.12.5	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.16.1	2004	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg	bezkosztowo
Zadanie 4.17.1	2004	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, kredyty BGK
Zadanie 4.17.2	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne
Zadanie 4.17.3	2004	na bieżąco	Sądeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	Sądeckie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Zadanie 4.18.1	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, Zarządy Wspólnot Mieszkaniowych
Zadanie 4.18.2	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, Zarządy Wspólnot Mieszkaniowych
Zadanie 4.18.3	2004	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne, Zarządy Wspólnot Mieszkaniowych

Zadanie 4.19.9	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	środki własne
Zadanie 4.19.12	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne
Zadanie 4.19.13	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, sponsorzy
Zadanie 4.19.14	2004	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Działanie 4.22	2004	na bieżąco	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.23.1	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.23.2	2004	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.24.1	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.2	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.3	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.4	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.5	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.6	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.7	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.8	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.9	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.10	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.11	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.12	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Zadanie 4.24.13	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.14	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.24.15	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.25.1	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.2	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.3	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.4	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.5	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.6	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.7	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.25.8	2004	na bieżąco	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	środki własne
Zadanie 4.27.1	2004	na bieżąco	Straż Miejska, Policja	środki własne
Zadanie 4.27.3	2004	na bieżąco	Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej	środki własne
Zadanie 4.28.1	2004	na bieżąco	Straż Miejska, Policja	środki własne, budżet Powiatowej Komendy Policji w Nowym Sączu
Zadanie 4.28.2	2004	na bieżąco	Straż Miejska, Policja	środki własne, budżet Powiatowej Komendy Policji w Nowym Sączu
Zadanie 4.29.2	2004	na bieżąco	Urząd Miasta	Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, Urząd Miasta
Zadanie 4.30.1	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, sponsorzy
Zadanie 4.30.2	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 4.30.3	2004	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 3.6.4	2004	corocznie	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne
Zadanie 4.26.1	2004	corocznie	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 4.1.4	2004	2005	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.32.2	2004	2005	Wydział Organizacji, Kadr i Obsługi	środki własne
Zadanie 4.2.2	2004	2006	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, środki unijne
Zadanie 3.7.1	2004	2006	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.13.1	2004	2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne

Zadanie 4.28.3	2004	2006	Straż Miejska, Policja	środki własne, budżet Powiatowej Komendy Policji w Nowym Sączu
Zadanie 3.4.4	2004	2007	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 4.6.13	2004	2010	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 1.1.7	01.2005	12.2005	Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 2.3.2	01.2005	12.2005	SARR S.A.	SARR S.A., środki unijne
Zadanie 2.4.2	01.2005	12.2005	SARR S.A.	środki własne, SARR S.A.
Zadanie 3.6.6	01.2005	12.2005	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 4.3.1	01.2005	12.2005	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.9.5	01.2005	12.2005	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.12.1	01.2005	12.2005	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska
Zadanie 4.14.1	01.2005	12.2005	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.19.3	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.19.4	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	Konserwator Zabytków
Zadanie 4.19.6	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego, Konserwator Zabytków	środki własne
Zadanie 4.20.2	01.2005	12.2005	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 1.2.4	01.2005	01.2007	Wydział Edukacji	środki własne, PEFRON, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 3.4.1	01.2005	12.2008	Wydział Spraw Społecznych	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne
Zadanie 3.2.3	06.2005	2007	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, partnerzy prywatni, środki unijne
Zadanie 1.2.6	09.2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne

Zadanie 1.4.1	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.4.2	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	środki własne, samorządy, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 1.5.1	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 1.5.2	2005	na bieżąco	Wydział Edukacji	bezkosztowo
Zadanie 2.1.9	2005	na bieżąco	Inkubator Przedsiębiorczości	środki własne
Zadanie 2.3.5	2005	na bieżąco	Instytucja Zarządzająca Funduszem Poręczeń Kredytowych	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne
Zadanie 2.3.8	2005	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, przedsiębiorcy, środki unijne
Zadanie 3.6.1	2005	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.1.5	2005	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.
Zadanie 4.5.2	2005	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.6.2	2005	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.8.1	2005	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.20.3	2005	na bieżąco	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.30.4	2005	na bieżąco	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Edukacji	środki własne
Zadanie 2.2.1	2005	corocznie	SARR S.A.	środki własne, Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, przedsiębiorcy, środki unijne
Zadanie 3.2.2	2005	2007	Wydział Spraw Społecznych	LKS „Zawada”, partnerzy prywatni
Zadanie 3.5.1	2005	2007	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	środki własne, środki unijne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu

Zadanie 4.1.3	2005	2008	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.2.3	2005	2008	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 3.1.5	01.2006	12.2006	SARR S.A.	samorządy powiatu nowosądeckiego, przedsiębiorstwa prywatne, środki unijne
Zadanie 3.2.1	01.2006	12.2006	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne
Zadanie 4.14.2	01.2006	12.2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.15.1	01.2006	12.2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 2.3.7	2006	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.6.10	2006	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.6.5	2006	corocznie	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, środki własne szkół wyższych, sponsorzy
Zadanie 1.6.4	2006	2007	Wydział Edukacji	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, budżety szkół wyższych
Zadanie 4.19.11	2006	2007	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego,	środki własne
Zadanie 4.19.15	2006	2008	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 4.31.1	2006	2008	Urząd Miasta	środki własne
Zadanie 3.6.2	2006	2009	Wydział Spraw Społecznych, Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, środki unijne

B/ Harmonogram realizacji zadań przypadających na lata 2007-2013.¹¹

Zadanie	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
Zadanie 2.4.4	01.2007	12.2007	instytucja zarządzająca Funduszem Pożyczkowo - Kredytowym	środki instytucji zarządzającej Funduszem Poręczeń Kredytowych
Zadanie 3.4.3	01.2007	12.2007	Wydział Spraw Społecznych	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, partnerzy prywatni
Zadanie 3.7.2	01.2007	12.2007	Wydział Spraw Społecznych	środki własne
Zadanie 4.7.2	01.2007	12.2007	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.14.5	01.2007	12.2007	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.27.2	01.2007	12.2007	Straż Miejska	środki własne, budżety zainteresowanych instytucji
Zadanie 4.29.1	01.2007	12.2007	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Zadanie 1.1.2	01.2007	12.2009	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Zadanie 4.14.4	01.2007	12.2009	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 1.1.10	01.2007	12.2010	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 1.6.5	2007	na bieżąco	Wydział Edukacji	budżety szkół wyższych
Zadanie 2.3.6	2007	na bieżąco	instytucja zarządzająca Funduszem Pożyczkowo-Kredytowym	środki własne, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki unijne, SARR S.A.
Zadanie 4.2.5	2007	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich, Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, środki unijne
Zadanie 4.7.1	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska,
Zadanie 4.7.3	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne

¹¹ Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem.

Zadanie 4.7.4	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
Zadanie 4.8.3	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 4.9.4	2007	na bieżąco	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska	środki własne
Zadanie 3.2.4	2007	2008	Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	partner prywatny
Zadanie 4.19.7	2007	2008	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 2.4.5	2007	2009	Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta, Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, środki unijne
Zadanie 3.3.1	2007	2010	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	środki własne, środki unijne
Zadanie 4.16.3	01.2008	12.2008	Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, przewoźnicy prywatni
Zadanie 4.15.3	2008	2009	Miejski Zarząd Dróg	środki własne, partnerstwo publiczno prywatne
Zadanie 4.14.6	2008	2010	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 3.6.7	2008	2010	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 3.7.3	2008	2013	Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu, Wydział Spraw Społecznych	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu
Zadanie 1.1.9	2009	2010	Wydział Edukacji	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 3.6.3	2009	2013	Wydział Spraw Społecznych	środki własne, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, środki unijne
Zadanie 4.14.7	01.2010	12.2010	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 4.14.8	01.2010	12.2010	Miejski Zarząd Dróg	środki własne
Zadanie 2.4.3	2010	na bieżąco	Wydział Rozwoju i Inwestycji Miejskich	środki własne
Zadanie 4.19.8	2010	na bieżąco	Wydział Geodezji, Gospodarki Nieruchomościami i Mieszkalnictwa	środki własne
Zadanie 1.6.6	2010	2013	Rada Edukacji, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa	budżety szkół wyższych

Zadanie 1.7.3	2010	2013	Szkoły wyższe	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, środki własne uczelni, inwestor prywatny
Zadanie 4.14.9	2011	1012	Miejski Zarząd Dróg	środki własne

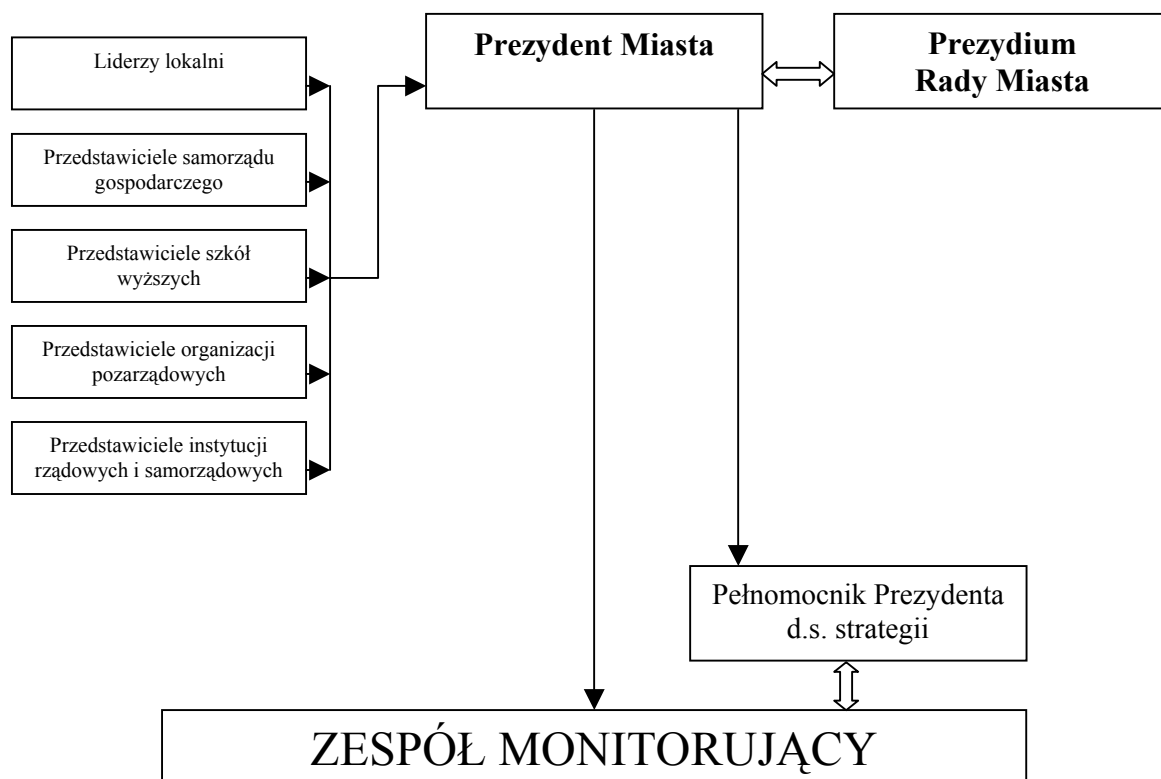
C/ Wykaz zadań możliwych do wykonania tylko pod warunkiem pozyskania środków z funduszy UE lub pozyskania inwestora.¹²

Zadanie	Przewidywany termin rozpoczęcia realizacji	Przewidywany termin zakończenia realizacji	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Proponowane źródło finansowania
Zadanie 4.14.3 ¹³	01.2005	12.2006	Miejski Zarząd Dróg	środki własne, środki unijne
Zadanie 3.3.2		w zależności od inwestora	Wydział Inwestycji i Rozwoju Miasta	inwestor prywatny
Zadanie 4.15.2		w zależności od inwestora	Miejski Zarząd Dróg, Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	inwestor prywatny
Zadanie 4.13.2			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.3			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.4			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.5			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.6			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.13.7			Miejski Zarząd Dróg	środki własne, Ministerstwo Infrastruktury, środki unijne
Zadanie 4.16.2			Wydział Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego	środki własne, PKS, środki unijne

¹² *Przyporządkowanie wyznaczonych zadań poszczególnym instytucjom jest zgodne z obecną strukturą Urzędu Miasta Nowego Sącza oraz ze strukturą władz centralnych. W przypadku zaistnienia zmian w tych strukturach w trakcie realizacji strategii, zadania przypadną komórkom organizacyjnym zgodnie z nowym podziałem.*

¹³ *Zadania umieszczone w polach zaznaczonych szarym kolorem będą wykonane pod warunkiem, że zostaną przyznane na ich realizację środki z funduszy UE.*

Schemat nr 6. Usytuowanie zespołu monitorującego działania strategiczne na etapie wdrażania Strategii Rozwoju Nowego Sącza

Podsumowanie

W prezentowanym dokumencie zidentyfikowano cztery obszary strategicznego rozwoju wychodząc z założenia, iż zasoby pozostające w dyspozycji miasta, jego potencjał społeczny, gospodarczy i demograficzny umożliwiają koncentrację na takiej właśnie ilości pól rozwojowych i w ich ramach realizację konkretnych i zgodnych z innymi dokumentami planistycznymi (w tym ze strategią województwa małopolskiego) projektów inwestycyjnych. Wybór tych, a nie innych obszarów strategicznych ma uzasadnienie także dla tego, iż wszystkie cztery obszary pełnią silną funkcję miastotwórczą.

Jednocześnie realizacja przyjętych celów strategicznych i operacyjnych oraz poszczególnych działań - zgodnie z przedstawionym szczegółowym harmonogramem realizacyjnym - wymaga uwzględniającego przede wszystkim źródła finansowania projektów. Poszukiwanie niezbędnych źródeł tego finansowania musi oprzeć się na założeniu, że przynajmniej niewielka i część środków finansowych będzie pochodziła z budżetów miasta na rok 2004 i lata następne. Tylko systematyczna partycypacja w kosztach wdrażania strategii przez miasto umożliwi, sięgnięcie do środków budżetu centralnego, wojewódzkiego i do środków Unii Europejskiej, co na pewno przyczyni się do wzrostu zainteresowania ze strony inwestorów prywatnych, którzy skłonni byłiby sfinansować tę część projektów, które charakteryzujących się z jednej strony wysokimi nakładami kapitałowymi, z drugiej zaś relatywnie wysoką stopą zwrotu z kapitału.

Niewątpliwie, niektóre z przyjętych w strategii działań wymagają sfinansowania inwestycji wyłącznie ze środków budżetu miasta. W związku z tym, a także ze względu na relatywnie bardzo niski poziom zadłużenia miasta, należy podjąć próbę emisji obligacji komunalnych. Emisja obligacji, notowanych na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, byłaby też istotnym elementem promocji gospodarczej Nowego Sącza.

Aby przyjęte cele mogły zostać zrealizowane konieczne jest również zapewnienie odpowiednich warunków rozwojowych poprzez stworzenie politycznego i gospodarczego lobbingu na szczeblu regionalnym, krajowym, a nawet międzynarodowym, służącemu z jednej strony promocji miasta (także wśród inwestorów zewnętrznych), jak również efektywnemu zabieganiu o środki finansowe na realizację poszczególnych przedsięwzięć ujętych w strategii rozwojowej.

Jednocześnie, niespełnienie powyższych postulatów *de facto* ogranicza lub wręcz uniemożliwia powodzenie realizacji prezentowanych przedsięwzięć, co w krótkiej

perspektywie przełoży się na pogorszenie jakości życia mieszkańców, a w dłuższym okresie na dalszy spadek konkurencyjności i atrakcyjności Nowego Sącza.

Bibliografia:

1. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego – Zarząd Województwa Małopolskiego.
2. Program Operacyjny Rozwoju Województwa Małopolskiego.
3. Program Rozwoju Gospodarczego Sądeckizny – Urząd Miasta Nowego Sącza.
4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Nowego Sącza – Urząd Miasta Nowego Sącza.
5. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Karpat w Granicach Województwa Nowosądeckiego – Polska Akademia Nauk, Kraków.
6. Studium Możliwości Ożywienia Gospodarczego Województwa Nowosądeckiego – Agencja Consultingowa Master, Kraków.
7. Identyfikacja i Diagnoza Turystyki Na Sądeckizynie – Instytut Turystyki, Kraków.
8. Narodowy Plan Rozwoju 2004 - 2006.
9. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006.
10. Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.
11. Sektorowe Programy Operacyjne (WKP, ZRL, Transport i Gospodarka Morska, Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich).
12. Uzupełnienia Sektorowych Programów Operacyjnych.
13. Strategie gmin: Chelmiec, Gródek n/Dunajcem, Grybów, Muszyna, Krynica, Nawojowa, Podegrodzie, Korzenna, Kamionka Wielka, Łososina Dolna, Łabowa, Stary Sącz.
14. Dane Statystyczne: Urzędu Statystycznego w Krakowie Oddział Limanowa, Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Nowym Sączu, Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Sączu, Instytutu Turystyki w Krakowie.
15. Dane i opracowania poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Nowego Sącza.
16. Województwo Małopolskie w przekroju powiatów – Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Załączniki

Załącznik nr 1

Ankieta dla uczniów/ studentów

Dla I Obszaru „Edukacja”

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY

KOD

--	--	--	--

Proszę wybraną odpowiedź zaznaczyć w odpowiedniej kratce znakiem „x”.

1. Czy dojeżdżasz do szkoły / komunikacją miejską: MPK; PKS; gimbusem / ?

☐ Tak

☐ Nie

2. Jaki jest Twój stosunek do szkoły, do której uczęszczasz?

☐ Pozytywny

☐ Negatywny

☐ Obojętny

3. Czy jesteś zadowolony/ a z kierunku studiów / profilu klasy / jaki wybrałeś/ łaś ?

☐ Zdecydowanie tak

☐ Raczej tak

☐ Raczej nie

☐ Zdecydowanie nie

☐ Nie wiem

4. Według Ciebie sala gimnastyczna, w szkole / uczelni /, do której uczęszczasz jest wyposażona:

- ☐ Wystarczająco dobrze
- ☐ Raczej dobrze
- ☐ Średnio
- ☐ Źle
- ☐ Bardzo źle
- ☐ Nie mam zdania na ten temat
- ☐ Brak sali gimnastycznej

/ proszę krótko uzasadnić swoją odpowiedź /.....
.....
.....

5. Czy szkoła / uczelnia / do której uczęszczasz jest wyposażona w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu?

- ☐ Tak
- ☐ Nie

6. Pracownia komputerowa z dostępem do internetu w każdej szkole / uczelni / :

- ☐ Jest bardzo potrzebna
- ☐ Potrzebna
- ☐ Nie potrzebna
- ☐ Nie mam zdania

7. Zajęcia prowadzone w oparciu o technologię informatyczną / komputery z programami edukacyjnymi i dostępem do internetu / są:

- ☐ Bardzo ciekawe i potrzebne
- ☐ Ciekawe
- ☐ Potrzebne

- ☐ Nudne i nie potrzebne
- ☐ Nie ma takich zajęć
- ☐ Nie wiem

8. Znajomość języków obcych wśród uczniów/ studentów jest:

- ☐ Wystarczająco dobra
- ☐ Raczej dobra
- ☐ Niska
- ☐ Bardzo zła
- ☐ Nie wiem

9. Wprowadzenie nauki języków obcych w oparciu o technologie informatyczne jest:

- ☐ Bardzo ciekawe i potrzebne
- ☐ Ciekawe
- ☐ Potrzebne
- ☐ Nudne i nie potrzebne
- ☐ Nie ma takich zajęć
- ☐ Nie mam zdania

10. Jak oceniasz działalność klubów sportowych dla młodzieży/ studentów?

- ☐ Bardzo wysoko
- ☐ Wysoko
- ☐ Średnio
- ☐ Nisko
- ☐ Bardzo nisko
- ☐ Nie słyszałem/ łaam o takich

11. Jakich potrzebnych warunków do uprawiania dyscyplin sportowych brakuje na terenie Nowego Sącza / hali sportowej, sprzętu, toru treningowego, boiska, trenerów, itp.?

.....

.....

.....

12. Jaki jest Twój stosunek do osób niepełnosprawnych, pochodzących z rodzin patologicznych lub mniejszości narodowych?

- ☐ Pozytywny
- ☐ Obojętny
- ☐ Negatywny
- ☐ W ogóle nie spotykam ludzi spośród grup wyróżnionych w pytaniu

13. Stworzenie klas integracyjnych (z osobami niepełnosprawnymi, wywodzącymi się z rodzin patologicznych lub mniejszości narodowych):

- ☐ To bardzo dobry pomysł
- ☐ To dobry pomysł
- ☐ To zły pomysł
- ☐ Jest mi to obojętne, nie mam zdania

/ proszę o krótkie uzasadnienie: dlaczego? /

.....

.....

14. Oferta edukacyjna na wszystkich szczeblach szkół, poszerzona o tematykę proeuropejską / wszystko na temat Unii Europejskiej / :

- ☐ Jest potrzebna i wystarczająco poszerza wiedzę na temat Unii Europejskiej
- ☐ Jest potrzebna, ale niewystarczająco poszerza wiedzę na temat Unii Europejskiej
- ☐ Nie jest potrzebna
- ☐ Nie ma takiej oferty
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

15. Oferta edukacyjna szkolnictwa wyższego naszym regionie:

- ☐ Jest w pełni dostosowana do moich potrzeb
- ☐ Zawiera raczej wszystkie interesujące mnie kierunki
- ☐ Brakuje pewnych dyscyplin naukowych
- ☐ Nie ma w niej interesujących mnie kierunków
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

/ proszę o krótkie uzasadnienie /

.....

.....

.....

16. Czy w Twojej szkole / uczelni / jest możliwość otrzymania stypendium?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

17. W przypadku odpowiedzi „TAK” na pytanie 16, czy korzystałeś/ łaś z jakiejś formy stypendium? / naukowego, socjalnego /

- ☐ Tak
- ☐ Nie
/ z jakiego? /

Proszę o podanie poniższych informacji dla celów statystycznych:

Wiek:

Poziom kształcenia:

☐ Student

☐ Uczeń

Do jakiej szkoły uczęszczasz?

☐ Podstawowa

☐ Gimnazjum

☐ Szkoła średnia

☐ Uczelnia wyższa

Płeć:

☐ K

☐ M

Miejsce zamieszkania
/ proszę wpisać miejscowość /:

.....

Załącznik nr 2

*Ankieta dla nauczycieli
Dla I Obszaru „Edukacja”*

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY

KOD

--	--	--	--

1. Czy jako nauczyciel, jest Pan/ Pani zadowolony/ a ze swojej pracy?

- ☐ Tak, bardzo
- ☐ Raczej tak
- ☐ Raczej nie
- ☐ Nie
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

2. Jaki jest staż Pana/ Pani pracy?

- ☐ Do 5 lat
- ☐ 6 do 14 lat
- ☐ powyżej 15 lat

3. Czy według Pana/ Pani wspomaganie procesu dydaktycznego technologią informatyczną:

- ☐ Jest bardzo potrzebne i wzbogaca proces dydaktyczny
- ☐ Nie wzbogaca procesu dydaktycznego
- ☐ Nie potrzebne
- ☐ Nie ma takich zajęć
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

4. Czy według Pana/ Pani wykorzystanie technologii komputerowej w nauczaniu języków obcych :

- ☐ Jest bardzo potrzebne i wzbogaca naukę języków obcych
- ☐ Nie wzbogaca nauki języków obcych
- ☐ Nie potrzebne
- ☐ Nie ma takich zajęć
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

5. Czy według Pana/ Pani stworzenie klas integracyjnych na wszystkich szczeblach edukacyjnych:

- ☐ To bardzo dobry pomysł, dzięki któremu postawy tolerancyjne wobec osób zagrożonych marginalizacją wzmacniają się
- ☐ To dobry pomysł, ale postawy tolerancyjne wobec osób zagrożonych marginalizacją nie są wystarczająco wzmocnione
- ☐ To zły pomysł
- ☐ Nie wiem

/ proszę krótko uzasadnić: dlaczego? /.....
.....

6. Czy według Pana/ Pani baza sportowo – rekreacyjna na terenie Nowego Sącza jest wystarczająco rozwinięta?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

7. Jakich warunków do uprawiania dyscyplin sportowych brakuje na terenie Nowego Sącza?

.....
.....
.....

8. O jakie zajęcia pozaszkolne powinna być poszerzona oferta szkół?

.....
.....
.....

9. Czy w szkole/ uczelni, w której Pan/ Pani pracuje zatrudniony jest psycholog/ pedagog szkolny?

☐ Tak

☐ Nie

W przypadku odpowiedzi „NIE” w pytaniu 9 proszę napisać, czy jest konieczność zatrudnienia takiej osoby i dlaczego?

.....
.....

10. O jakie kierunki doskonalenia zawodowego dla nauczycieli powinna być wzbogacona oferta ośrodków kształcenia zawodowego?

.....
.....
.....

11. Czy uczestniczył/ a Pan/ Pani w szkoleniu w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych nauczycieli?

☐ Tak
/ w jakim? /.....
.....

☐ Nie
/ dlaczego ? /
.....

12. W przypadku odpowiedzi „TAK” na pytanie 12, proszę powiedzieć czy szkolenie poszerzyło Państwa wiedzę w zakresie tematyki kursu?

☐ Tak

☐ Nie

☐ Nie chcę się wypowiadać na ten temat

13. Jak ocenia Pan/ Pani poziom znajomości technologii informatycznej wśród nauczycieli?

- ☐ Wystarczająco dobrze
- ☐ Raczej dobrze
- ☐ Średnio
- ☐ Nisko
- ☐ Bardzo nisko
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

14. Oferta edukacyjna poszerzona o tematykę proeuropejską, we wszystkich typach szkół jest:

- ☐ Konieczna, wystarczająco poszerza wiedzę na temat Unii Europejskiej
- ☐ Konieczna, ale nie wystarczająco poszerza wiedzę na temat Unii Europejskiej
- ☐ Nie potrzebna
- ☐ Nie ma takich zajęć
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

Proszę o podanie następujących informacji dla celów statystycznych:

Płeć:

- ☐ K ☐ M

Nauczyciel:

- ☐ Stażysta
☐ Kontraktowy
☐ Mianowany
☐ Dyplomowany

Miejsce pracy:

- ☐ Przedszkole
☐ Szkoła podstawowa
☐ Gimnazjum
☐ Szkoła ponadgimnazjalna
☐ Szkoła wyższa

Załącznik nr 3

*Ankieta dla przedsiębiorców
Dla II Obszaru „Przedsiębiorczość”*

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY¹⁴

KOD

--	--	--	--

1. Jak ocenia Pan/ Pani obsługę administracyjną w Urzędzie Miasta?

- ☐ Bardzo dobrze
- ☐ Dobrze
- ☐ Źle
- ☐ Bardzo źle
- ☐ Nie mam zdania

Odpowiedź swą uzasadnij zaznaczając poniższe stwierdzenia / może być więcej niż jedno /

- ☐ Sprawę załatwiono szybko i profesjonalnie
- ☐ Sprawę swą załatwiłem/ łąm, ale mam zastrzeżenia co do terminu załatwienia mojego problemu
- ☐ Odsyłano mnie od wydziału do wydziału
- ☐ Nie potrafiono mi udzielić konkretnych informacji/ wyjaśnień
- ☐ Rozpoczęcie moich problemów poprzedzono było wypełnieniem dużej ilości dokumentów
- ☐ Sprawę załatwiono odmownie, bez wyjaśnienia przyczyny
- ☐ Inne, jakie

.....

¹⁴ Opracowany na podstawie ankiety M. Reichla - Asystenta w Instytucie Ekonomicznym PWSZ Zakład Finansów i Rachunkowości

2. Czy polityka finansowa / tj. podatki lokalne, opłaty, czynsze, ceny usług komunalnych/ :

- ☐ Dotąd była stabilna
- ☐ Występowały w ostatnich latach niespodziewane zmiany stawek
- ☐ Znam politykę władz miasta w tym zakresie na następne lata
- ☐ Nie wiem czego się mogę spodziewać w przyszłości
- ☐ Nie mam zdania

3. Czy wysokości stawek w podatkach lokalnych są?

- ☐ Na niskim poziomie
- ☐ Na średnim poziomie
- ☐ Na wysokim poziomie

4. W jakim zakresie opłaty za usługi komunalne są uciążliwe dla budżetu Pana/ Pani firmy?

- ☐ Stanowią poważne obciążenie
- ☐ Nie stanowią znacznego obciążenia

5. Czy miasto lub związane z nim instytucje organizuje szkolenia i doradztwo dla przedsiębiorców / np. w zakresie korzystania ze środków unijnych / ?

- ☐ Tak
- ☐ Tak, brałem udział
- ☐ Tak, ale nie były dla mnie interesujące
- ☐ Nie, nie organizuje
- ☐ Nie wiem

6. Czy władze miasta propagują przedsiębiorczość w lokalnych mediach?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

7. Czy władze lokalne organizują lub współorganizują targi lub wystawy promujące lokalną przedsiębiorczość?

- ☐ Tak
- ☐ Tak, ale nie z mojej branży
- ☐ Tak i brałem w nich udział
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

8. Czy miasto posiada strategię rozwoju?

- ☐ Tak i znam założenia tej strategii
- ☐ Wiem, że istnieje taki dokument
- ☐ Nie istnieje
- ☐ Nie wiem

9. Czy władze lokalne organizują okresowe spotkania z przedsiębiorcami?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

Jeżeli tak, to jak często?

- ☐ Kilka razy w miesiącu
- ☐ 1 raz / miesiąc
- ☐ 1 raz / kwartał
- ☐ 1 raz / pół roku
- ☐ 1 raz / rok

10. Czy na terenie miasta jest wystarczająca liczba instytucji finansowych i czy ich oferta jest satysfakcjonująca?

- ☐ Jest dużo instytucji finansowych z bogatą ofertą
- ☐ Jest dużo instytucji finansowych, ale nie mogę znaleźć oferty dla mojej firmy
- ☐ Jest mało instytucji finansowych, ale ich oferta jest wystarczająca
- ☐ Jest mało instytucji finansowych, a ich oferta jest uboga

11. Czy na początku swojej działalności korzystał/ a Pan/ Pani z instytucjonalizowanych form wspomagania przedsiębiorczości?

- ☐ Tak

Z jakich?

.....
.....

☐ Nie

Dlaczego?

.....
.....

12. Czy Pana/ Pani firma ubiegała się w trybie zamówień publicznych o wykonanie określonego przedsięwzięcia?

☐ Tak

☐ Tak, ale spodziewałem się, że nie mam większych szans

☐ Nie

/ proszę krótko uzasadnić dlaczego nie /:

.....
.....

13. Czy prowadzony w mieście system zamówień publicznych:

☐ jest klarowny

☐ mam podstawę sądzić, że faworyzuje się wybranych przedsiębiorców

☐ nie mam zdania

14. Czy zamierzasz rozwinąć swoją działalność na terenie miasta/ powiatu?

☐ Tak

☐ Nie

☐ Zamierzam zlikwidować swą działalność gospodarczą

15. Czy zamierza Pan/ Pani dalej prowadzić swą działalność gospodarczą na terenie miasta/ powiatu?

☐ Tak

☐ Nie

16. Jak ocenia Pan/ Pani klimat lokalny dla rozwoju przedsiębiorczości?

- ☐ Bardzo dobrze
- ☐ Dobrze
- ☐ Słabo
- ☐ Źle
- ☐ Nie mam zdania

17. Jak ocenia Pan/ Pani lobbying Nowego Sącza?

- ☐ Bardzo dobrze
- ☐ Dobrze
- ☐ Słabo
- ☐ Bardzo słabo

Proszę podać kilka informacji dla celów statystycznych:

Płeć:

☐

K

☐

M

Wiek:

.....

Wykształcenie:

.....

Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej:

.....

Załącznik nr 4

Ankieta dla turystów

Dla III Obszaru „Turystyka, Sport, Rekreacja i Kultura”

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY

KOD

--	--	--	--

Prosimy o zaznaczenie we właściwych kratkach odpowiedzi znakiem „x”

1. Z jakiego miasta (województwa, państwa) Pan / Pani przybył/ a ?

.....

**2. Proszę podać, jak długo zamierza Pan/Pani pozostać w Nowym Sączu?
/ proszę zaznaczyć jedną odpowiedź /**

☐ kilka godzin	☐ tylko na czas trwania edukacji
☐ 2 – 6 dni	
☐ około 2 tygodni	☐ zamierzam zamieszkać w Nowym Sączu
☐ dłużej niż 1 miesiąc	

**3. Jak ocenia Pan / Pani atrakcyjność turystyczną odwiedzanego miasta?
/ proszę o wybranie i zakreślenie jednej odpowiedzi /**

☐ bardzo wysoko
☐ wysoko
☐ średnio
☐ nisko
☐ bardzo nisko

**4. O naszej miejscowości dowiedział/ a się Pan/ Pani z (od)?
/ można zakreślić więcej niż jedną odpowiedź /**

☐ Telewizja	☐ Internet
☐ Radio	☐ Rodzina
☐ Foldery reklamowe	☐ Filmy wideo
☐ Przewodniki	☐ Inne źródła
☐ Agencje turystyczne	/ proszę wymienić jakie /

5. Co skłoniło Pana/ Panią do odwiedzenia Nowego Sącza ?

- ☐ Wydarzenia sportowe
 - ☐ Wydarzenia kulturalne lub artystyczne
 - ☐ Walory rekreacyjno – sportowe
 - ☐ Możliwość czynnego wypoczynku
 - ☐ Odwiedziny miejsc rodzinnych
 - ☐ Odwiedzenie miejsc kultu religijnego
 - ☐ Zwiedzanie zabytków
 - ☐ Sprawy służbowe, konferencje, interesy
 - ☐ Odwiedziny u krewnych lub znajomych
 - ☐ Tranzyt
 - ☐ Zakupy
 - ☐ Pobyt w innej miejscowości na terenie Sądecczyzny
 - ☐ Edukacja
 - ☐ Inne przyczyny (jeśli to możliwe, proszę wymienić – jakie)
-

6. Jakimi imprezami, organizowanymi na terenie Nowego Sącza był/ a Pan/ Pani zainteresowana?

- ☐ Kameralnymi kulturalno – artystycznymi
- ☐ Masowymi kulturalno – artystycznymi
- ☐ Sportowymi
- ☐ Gospodarczymi (targi, wystawy)
- ☐ Inne / proszę podać jakimi /

7. Czy uczestniczył/ a Pan/ Pani w imprezach organizowanych na terenie Nowego Sącza?

- ☐ Tak ☐ Nie

8. W przypadku odpowiedzi „TAK” na pytanie numer 7, proszę zaznaczyć, skąd dowiedział/ a się Pan/ Pani o organizowanych imprezach:

- ☐ Z telewizji ☐ Z prasy
- ☐ Z radia ☐ Z Internetu
- ☐ Z plakatów ☐ od znajomych, rodziny
- ☐ Inne źródło informacji / proszę podać jakie /:

9. Proszę podać jakim środkiem transportu przybył/ a Pan/ Pani do Nowego Sącza?

.....

10. Jak ocenia Pan/ Pani w Nowym Sączu:

/ według skali: bdb (5), db (4), dst (3), ndst (2) / :

	Noclegi		Stan sanitarny
	Gastronomia		Informacja turystyczna
	Dojazd do miasta		Jakość i widoczność oznakowania atrakcji turystycznych
	Transport lokalny		

☐	Handel i usługi	☐	Rozrywka
☐	Bezpieczeństwo	☐	Dostęp do ośrodków rekreacyjno - sportowych
☐	Inne: /podać jakie i ocenić/.....		

11. Czego brakowało w naszej miejscowości?
/ można zakreślić więcej niż jedną odpowiedź /

- ☐ Wypożyczalnia sprzętu rekreacyjnego
- ☐ Materiały informacyjne
- ☐ Możliwość jazdy konnej
- ☐ Szlaki turystyczne
- ☐ Trasy rowerowe
- ☐ Korty tenisowe
- ☐ Ścieżki zdrowia
- ☐ Imprezy lokalne
- ☐ Lokale gastronomiczne
- ☐ Inne / proszę wymienić jakie /

12. Z jakiej formy zakwaterowania Pan/ Pani korzysta?
/ proszę zakreślić tylko jedną odpowiedź /

- ☐ Hotel
- ☐ Schronisko młodzieżowe
- ☐ Nocleg u rodziny lub znajomych
- ☐ Camping
- ☐ Inna / proszę określić jaka /:.....

13. Jaka porę roku i dlaczego uważa Pan/ Pani za najlepszą do odwiedzenia Nowego Sącza?

/ jeśli to możliwe, proszę uzasadnić wybór /

☐ Wiosna –

.....
.....

☐ Lato –

.....
.....

☐ Jesień –

.....
.....

☐ Zima –

.....
.....

14. Jaka jest forma pobytu Pana/ Pani w naszej miejscowości?

/ proszę zakreślić tylko jedna odpowiedź /:

☐ Wyjazd zorganizowany przez biuro podróży

☐ Wyjazd do rodziny lub znajomych

☐ Wyjazd służbowy

☐ Wyjazd indywidualny

☐ Inny / proszę podać jaki /:

15. Czy w trakcie pobytu korzystał/ a Pan/ Pani z możliwości przekroczenia granicy Polski?

☐ Tak

☐ Nie

16. Który jest to pobyt Pana/ Pani w Nowym Sączu?

- ☐ Pierwszy
- ☐ Drugi
- ☐ Przynajmniej trzeci

17. Jeśli odwiedzał/ a Pan/ Pani nasz region już wcześniej, proszę podać gdzie:

.....

18. Czy jest Pan/ Pani zadowolony/ a z pobytu?

- ☐ Zdecydowanie tak
- ☐ Raczej tak
- ☐ Raczej nie
- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Trudno powiedzieć

19. Czy ma Pan/Pani zamiar odwiedzić jeszcze naszą miejscowość (region)?

- ☐ Zdecydowanie tak
- ☐ Raczej tak
- ☐ Raczej nie
- ☐ Zdecydowanie nie
- ☐ Trudno powiedzieć

Proszę podać kilka informacji dla celów statystycznych:

Płeć:

☐

K

☐

M

Wiek:

☐

Do 19 lat

☐

19 – 24

☐

25 – 34

☐

35 – 44

☐

45 – 54

☐

55 – 64

☐

powyżej 65 lat

Obywatelstwo:

.....

Zawód wykonywany:

.....

Wykształcenie:

.....

Załącznik nr 5

Ankieta dla mieszkańców

Dla III Obszaru „Turystyka, Sport, Rekreacja i Kultura”

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY

KOD

--	--	--	--

1. Czy rozwój turystyki w mieście może przynieść Panu/ Pani więcej szkód czy pożytku?

	MNIE	GMINIE
Więcej szkód	☐	☐
Tyle samo pożytku, co szkód	☐	☐
Więcej pożytku	☐	☐
Trudno powiedzieć	☐	☐

2. Czy Pana/ Pani zdaniem władze miasta powinny w rozwoju turystyki współpracować z innymi gminami, czy realizować projekty turystyczne samodzielnie?

Powinny współdziałać z innymi gminami	☐
Powinny działać samodzielnie	☐
Powinny działać samodzielnie i z gminami	☐
Nie powinny podejmować żadnych działań z zakresu turystyki	☐
Trudno powiedzieć	☐

3. Czy znane są Panu/ Pani działania miasta w zakresie turystyki?

Tak, znam ☐

Tak, słyszałem/ łąm , ale nie znam szczegółów ☐

Nie znam ☐

Władze nie robią nic w tym zakresie ☐

Trudno powiedzieć ☐

**4. Czy zna Pan/ Pani jakieś konkretne projekty turystyczne realizowane w mieście?
/ jeśli tak, proszę wymienić jakie /**

Nie ☐

Tak ☐

Jakie?

.....

**5. Czy istnieje Pana/ Pani zdaniem alternatywa dla rozwoju turystyki w mieście
/ jeśli tak, proszę wskazać jaka /**

Nie ☐

Tak ☐

Jaka?

.....

6. Czy ma Pan/ Pani jakiś pomysł na przyciągnięcie turystów do Nowego Sącza?

Nie ☐

Tak, należy w pierwszej kolejności.....

7. Czy znane są Panu/ Pani przypadki współpracy (grup mieszkańców, stowarzyszeń lokalnych, itp.) oraz władz gminnych celem wspólnej realizacji projektów turystycznych?

/ w przypadku odpowiedzi „TAK” proszę uzasadnić /

Nie ☐

Tak ☐

Jakie?
.....

8. Jakie odczucia najczęściej wywołują u Pana/ Pani turyści odwiedzający Miasto?

Życzliwości ☐

Uprzejmego zainteresowania ☐

Obojętności ☐

Niechęci ☐

Zdenerwowania ☐

9. W pierwszej kolejności wzrost liczby turystów ma wpływ na:

Ożywienie życia kulturalnego ☐

Wzrost dochodów mieszkańców ☐

Demoralizację młodego pokolenia ☐

Zanieczyszczenie środowiska naturalnego ☐

10. Czy dysponując odpowiednimi środkami zdecydowałibyście się Państwo rozpocząć działalność w sektorze turystycznym w mieście (otwarcie pensjonatu, kwatery agroturystycznej, restauracji, itp.)?

Tak ☐

Nie ☐

Trudno powiedzieć ☐

Prowadzę taką działalność ☐

11. Kto oprócz władz miasta ma największy wpływ na rozwój turystyki w Państwa miejscowości?

Wszyscy mieszkańcy miasta ☐

Władze powiatowe i wojewódzkie ☐

Organizacje zajmujące się turystyką (PTTK, Izby Turystyczne, itp.) ☐

Rząd i parlament ☐

Podmioty gospodarcze (biura turystyczne, właściciele małej gastronomii, itp.) ☐

Proszę podać kilka informacji dla celów statystycznych:

Płeć:

☐

K

☐

M

Wiek:

☐

Do 19 lat

☐

19 – 24

☐

25 – 34

☐

35 – 44

☐

45 – 54

☐

55 – 64

☐

powyżej 65 lat

Obywatelstwo:

.....

Zawód wykonywany:

.....

Wykształcenie:

.....

Załącznik nr 6

Ankieta dla mieszkańców

Dla IV Obszaru „Zagospodarowanie infrastrukturalne”

KWESTIONARIUSZ ANKIETOWY

KOD

--	--	--	--

1. Jak długo mieszka Pan/ Pani w Nowym Sączu?

- ☐ Krócej niż rok
- ☐ W przedziale od roku - 10 lat
- ☐ W przedziale od 11-30 lat
- ☐ Dłużej niż 30 lat

2. Czy zamierza Pan/ Pani przenieść się do innego miasta / gminy, powiatu /?

- ☐ Tak
- ☐ Nie, nigdy o tym nie myślałem/ łąm.

/ w przypadku odpowiedzi „ Tak” proszę krótkie uzasadnienie /

.....

.....

3. Jak ocenia Pan/ Pani jakość dostarczanej wody do domu?

/dotyczy tylko tych mieszkańców, którzy korzystają z sieci wodociągowej /

- ☐ Jest bardzo dobrej jakości
- ☐ Jest dobrej jakości
- ☐ Jest złej jakości
- ☐ Nie mam zdania

4. Czy uważa Pan/ Pani, że wprowadzenie selektywnej zbiórki surowców wtórnych /tj. papier, makulatura, szkło, butelki plastikowe po napojach /, czyli pojemników do segregacji odpadów:

- ☐ Jest dobrym pomysłem
- ☐ Nie jest dobrym pomysłem
- ☐ Nie mam zdania

5. Czy zgodziłby/ łaby się Pan/ Pani na wprowadzenie podatku śmieciowego (podatku od segregacji odpadów) w wysokości maksymalnie 4 PLN miesięcznie?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem

6. Czy uważa Pan/ Pani, że służby miejskie są odpowiednio przygotowane, wyposażone i przeszkolone na wypadek zaistnienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska np. powodzi?

- ☐ Są dobrze przygotowane
- ☐ Są wystarczająco dobrze przygotowane
- ☐ Nie są wystarczająco dobrze przygotowane
- ☐ Nie wiem

7. Czy uważa Pan/ Pani, że ruch samochodów powinien być usunięty z centrum miasta (od ul. Mickiewicza do Zamku) i wjazd do niego powinien być udostępniony tylko dla MPK?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie mam zdania na ten temat

8. Czy uważa Pan/ Pani, że liczba mieszkań komunalnych oddawanych do użytku dla mieszkańców powinna się zwiększyć?

☐ Tak

☐ Nie

Proszę krótko uzasadnić:

.....

.....

9. Czy podoba się Panu/ Pani Stare Miasto?

☐ Tak bardzo, uważam że jest zadbane i estetyczne

☐ Jest ładne, ale wiele jeszcze należałoby zmienić

☐ Nie jest ładne, powinno być całkowicie zmienione

10. Czy Pana/ Pani zdaniem w mieście funkcjonuje dobrze rozwinięty system opieki socjalnej?

☐ Tak

☐ Nie

☐ Nie mam zdania na ten temat

11. Czy czuje się Pan/ Pani bezpiecznie w Nowym Sączu?

☐ Zdecydowanie tak

☐ Raczej tak

☐ Nie

☐ Zdecydowanie nie

☐ Nie mam zdania na ten temat

12. Jeżeli wybrał Pan/ Pani odpowiedź „NIE” w pytaniu nr 12, to proszę powiedzieć czy wynika to:

- ☐ Z własnych przykrych doświadczeń
- ☐ Z nieprawidłowego funkcjonowania Straży Miejskiej i Policji
- ☐ Braku monitoringu miasta
- ☐ Z innych powodów
/ jakich? /

.....
.....

13. Jak często Pan / Pani poddaje się badaniom profilaktycznym?

- ☐ Dwa razy do roku
- ☐ Raz do roku
- ☐ Rzadziej niż raz do roku
- ☐ Tylko wtedy, kiedy kieruje mnie na takie badania zakład pracy
- ☐ Nie poddaje się takim badaniom, bo uważam że to strata czasu

14. Czy uważa Pan/ Pani, że istnieje konieczność przeniesienia wszystkich Wydziałów Urzędu Miasta do jednego budynku?

- ☐ Tak, bo w chwili obecnej rozproszenie wydziałów powoduje dla mnie utrudnienie w załatwianiu spraw urzędowych

- ☐ Nie, nie widzę takiej konieczności

/ jeśli odpowiedział/ a Pan/ Pani „TAK”, to proszę podać lokalizację Urzędu Miasta /

- ☐ Wszystkie Wydziały Urzędu Miasta powinny mieścić się przy ul.....
- ☐ Urząd Miasta powinien mieścić się w nowo wybudowanym obiekcie

15. Czy uważa Pan/ Pani, że pracownicy Urzędu Miasta są:

- ☐ Uprzejmi i kompetentni

- ☐ Uprzejmi, ale niekompetentni
- ☐ Nieuprzejmi, ale kompetentni
- ☐ Nieuprzejmi i niekompetentni

**16. Którymi zadaniami według Pana/ Pani miasto powinno się zająć najpierw?
/ proszę o zaznaczenie maksymalnie dwóch odpowiedzi /**

- ☐ Budowa, remonty wodociągów i kanalizacji
- ☐ Ochrona środowiska
- ☐ Poprawa estetyki i czystości miasta
- ☐ Poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ Rozwój komunikacji miejskiej
- ☐ Budowa, remonty dróg, ulic i chodników
- ☐ Rozwój budownictwa mieszkaniowego
- ☐ Opieka społeczna i pomoc dla najuboższych
- ☐ Pomoc dla niepełnosprawnych
- ☐ Poprawa funkcjonowania administracji samorządowej
- ☐ Budowa obwodnic wokół Nowego Sącza
- ☐ Inne
/ jakie ? /

17. Które zadania według Pana/ Pani nie są najpilniejszymi zadaniami miasta?

- ☐ Budowy i remonty wodociągów i kanalizacji
- ☐ Ochrona środowiska
- ☐ Poprawa estetyki i czystości miasta
- ☐ Poprawa bezpieczeństwa publicznego

- ☐ Rozwój komunikacji miejskiej
- ☐ Budowa, remonty dróg, ulic i chodników
- ☐ Rozwój budownictwa mieszkaniowego
- ☐ Opieka społeczna i pomoc dla najuboższych
- ☐ Pomoc dla niepełnosprawnych
- ☐ Poprawa funkcjonowania administracji samorządowej
- ☐ Budowa obwodnic wokół Nowego Sącza
- ☐ Inne
/ proszę wymienić jakie /

19. Czy uważa Pan/Pani, że dla realizacji najpilniejszych zadań miasto powinno wyemitować obligacje komunalne?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie mam zdania

Proszę o podanie poniższych informacji dla celów statystycznych:

Płeć:

☐ **K**

☐ **M**

Wiek:

☐ Do 19 lat

☐ 19 – 24

☐ 25 – 34

☐ 35 – 44

☐ 45 – 54

☐ 55 – 64

☐ powyżej 65 lat

Wykształcenie:

.....

Załącznik nr 7

*Zespół koordynujący prace nad
Strategią Rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013*

Józef A. Wiktor

Prezydent Miasta Nowego Sącza

Jerzy Leśniak

*Rzecznik Prasowy
Urzędu Miasta Nowego Sącza*

Lesław Boryś

*Kierownik Referatu Analiz i Prognoz Rozwojowych
Urzędu Miasta Nowego Sącza*

Ludomir Krawiński

*Prezes Zarządu
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.*

Tomasz Cholewa

*Dyrektor Zarządzający
Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.*

Załącznik nr 8

*Wykaz osób uczestniczących w posiedzeniach Zespołu ds. opracowania
Strategii Rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013*

“Edukacja”

Przewodniczący Zespołu: **Stanisław Kaim** – Zastępca Prezydenta Miasta Nowego Sącza

Imię i Nazwisko	Stanowisko
Kazimierz Cabak	Wiceprzewodniczący Rady Miasta Nowego Sącza
Zbigniew Czepelak	Dyrektor Wydziału Edukacji, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu
Krzysztof Głuc	Dyrektor Instytutu Rozwoju Edukacji Wyższej Szkoły Biznesu – National Louis University
Zofia Kielbasa Malczak	Zastępca Dyrektora Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Nowego Sącza
Halina Kociubińska	Dyrektor Biura Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu Pełnomocnik Rektora ds. Studiów Podyplomowych
Waldemar Olszyński	Dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Nowego Sącza
Krzysztof Pawłowski	Rektor Wyższej Szkoły Biznesu – National Louis University
Otylia Pulit	Wicedyrektor Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli ds. Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Nowym Sączu
Jan Rosiek	Dyrektor Zespołu Szkół Nr 1 w Nowym Sączu
Edward Sawicki	Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 7 w Nowym Sączu
Zdzisława Załona	Prorektor ds. Nauki Rozwoju i Współpracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu
Lucyna Zygmunt	Dyrektor Gimnazjum Nr 5 w Nowym Sączu

Załącznik nr 9

*Wykaz osób uczestniczących w posiedzeniach Zespołu ds. opracowania
Strategii Rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013*

„Przedsiębiorczość”

Przewodniczący Zespołu: **Zdzisław Łojan** – Prezes Sądeckiego Związku Pracodawców

Imię i Nazwisko	Stanowisko
Bogdan Borek	Dyrektor Finansowy Spółki ZNTK w Nowym Sączu
Jan First	Starszy Cechu, Prezes Zarządu Cechu Rzemiosł Różnych
Ryszard Florek	Prezes Zarządu Grupy „FAKRO”
Paweł Kukla	Prezes Zarządu Sądeckiej Izby Gospodarczej
Teresa Połomska	Zastępca Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Sączu
Stanisława Skwarło	Kierownik Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Sączu
Stanisław Sukiennik	Prezes Zarządu Biura Handlowego “POLSSAJ”
Lucjan Tabaka	Pełnomocnik Prezydenta Miasta Nowego Sącza ds. Nadzoru Właścicielskiego
Katarzyna Tomoń	Asystent Prezesa Zarządu Grupy „FAKRO”

Załącznik nr 10

*Wykaz osób uczestniczących w posiedzeniach Zespołu ds. opracowania
Strategii Rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013*

“Turystyka, sport, kultura i rekreacja”

Przewodniczący Zespołu: **Stanisław Kaim** – Zastępca Prezydenta Miasta Nowego Sącza

Imię i Nazwisko	Stanowisko
Jacek Chronowski	Radny Rady Miasta Nowego Sącza
Aleksander Giertler	Przewodniczący Nowosądeckiej Izby Turystycznej
Józef Kantor	Dyrektor Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Nowego Sącza
Wacław Kawiorski	Dyrektor Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu
Jadwiga Pach	
Edward Paszek	Pełnomocnik Starosty Nowosądeckiego ds. Integracji Europejskiej i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
Adam Sobczyk	Prezes Zarządu Oddziału PTTK “BESKID” w Nowym Sączu
Stanisław Ślęzak	Wiceprezes Zarządu SKS START w Nowym Sączu Prezes Zarządu Zrzeszenia Sportu Osób Niepełnosprawnych START w Nowym Sączu

Załącznik nr 11

Wykaz osób uczestniczących w posiedzeniach Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013

„Zagospodarowanie infrastrukturalne”

Przewodniczący Zespołu: **Zofia Pieczkowska** – Zastępca Prezydenta Miasta Nowego Sącza

Imię i Nazwisko	Stanowisko
Roman Baczyński	Kierownik działu świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu
Maria Baran	Dyrektor Wydziału Organizacji, Kadr i Obsługi Urzędu Miasta Nowego Sącza
Grzegorz Chochla	Kierownik Referatu Ochrony Zdrowia Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Nowego Sącza
Jan Ciesielka	Dyrektor Wydziału Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Nowego Sącza
Małgorzata Biedroń	Inspektor w Wydziale Architektury, Budownictwa i Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Nowego Sącza
Leopold Cisoń	Prezes Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji Spółka z o.o. w Nowym Sączu
Adam Czerwiński	Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Sączu
Zbigniew Dmochowski	Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowego Sącza
Ewa Gondek	Dyrektor Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oddział w Nowym Sączu
Józef Hojnor	Radny Rady Miasta Nowego Sącza
Podinspektor Aleksander Kapczyński	Naczelnik Sekcji Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu
Młodszy Inspektor inż. Tadeusz Knop	Zastępca Komendanta Miejskiego Policji w Nowym Sączu
Nadkomisarz Andrzej Krok	Zastępca Naczelnika Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu
Zbigniew Kowal	Prezes Zarządu „Sądeckie Wodociągi” Spółka z o.o. w Nowym Sączu
Zofia Kubisz – Pajor	Dyrektor Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu
Józef Kurek	Prezes Zarządu Grodzkiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Nowym Sączu
Janusz Obtulowicz	Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Nowego Sącza
Nadkomisarz Cezary Popławski	Naczelnik Sekcji Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu
Roman Porębski	Audytor Wewnętrzny Urzędu Miasta Nowego Sącza

c.d. na następnej stronie

*Wykaz osób uczestniczących w posiedzeniach Zespołu ds. opracowania
Strategii Rozwoju Nowego Sącza na lata 2004-2013*

„Zagospodarowanie infrastrukturalne”
c.d.

Przewodniczący Zespołu: **Zofia Pieczkowska** – Zastępca Prezydenta Miasta Nowego Sącza

Imię i Nazwisko	Stanowisko
Tadeusz Szewczyk	Starszy Inspektor Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Sączu
Lidia Zelek	Kierownik Działu Spraw Pracowniczych, Organizacji i Nadzoru Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Sączu
Czesław Żytkowicz	Dyrektor Miejskiego Zarządu Dróg w Nowym Sączu